

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА И
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 година**

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД

Съдържание

Обща информация	i
Доклад за дейността	ii
Доклад на независимия одитор до акционерите на Индустриален холдинг България АД	1
Консолидиран отчет за доходите	9
Консолидиран отчет за всеобхватния доход	10
Консолидиран отчет за финансовото състояние	11
Консолидиран отчет за паричните потоци	13
Консолидиран отчет за промените в собствения капитал	14
Пояснителни бележки към консолидирания финансов отчет	
1. Корпоративна информация	16
2.1. База за изготвяне	16
2.2. Обобщение на съществените счетоводни политики	18
2.3. Промени в счетоводните политики и оповестявания	38
2.4. Рекласификации и представяния на сравнителна информация	41
3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения	42
4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано	47
5. Оперативни сегменти	48
6. Придобиване на неконтролиращи участия	52
7. Приходи	52
8. Други приходи от дейността	55
9. Изменение в наличностите на незавършено производство и готова продукция	56
10. Разходи за придобиване и изграждане на активи по стопански начин	56
11. Разходи за материали	56
12. Разходи за външни услуги	57
13. Разходи за персонал	57
14. Други разходи за дейността	57
15. Финансови приходи и финансови разходи	58
16. Данък върху доходите	59
17. Имоти, машини и съоръжения	62
18. Нематериални активи	67
19. Активи, класифицирани като държани за продажба	71
20. Инвестиционни имоти	73
21. Материални запаси	75
22. Търговски и други вземания и активи по договори с клиенти	76
23. Парични средства и парични еквиваленти	77
24. Акционерен капитал и резерви	77
25. Доходи на акция	80
26. Лихвоносни заеми и привлечени средства	81
27. Деривативен финансов пасив	82
28. Финансирания	83
29. Провизии	84
30. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	84
31. Търговски и други задължения	86
32. Пасиви по договори с клиенти	86
33. Лизинг	86
34. Финансови инструменти	88
35. Оповестяване на свързани лица	96
36. Ангажименти и условни задължения	101
37. Оценка на справедлива стойност	103
38. Справедлива стойност на финансовите инструменти	104
39. Събития след отчетната дата	104

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД

Обща информация

Управителен Съвет

Данета Ангелова Желева
Бойко Николов Ноев
Борислав Емилов Гаврилов
Емилиян Емилов Абаджиев

Седалище и адрес на управление

гр. София 1606
район Красно село
ул. Дамян Груев No 42

Регистър и регистрационен номер

121631219

Надзорен Съвет

Константин Кузмов Зографов
ДЗХ АД, представлявано от Елена Петкова Кирчева
Снежана Илиева Христова

Одитен комитет

Максим Сираков
Снежана Христова
Боряна Димова

Одигор

„АФА” ООД
ул. Оборище № 38
София 1504
България

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
НА ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
през 2019 година**

Уважаеми Акционери,

Изминалата 2019 година беше успешна за Групата на ИХБ година. Основните акценти в дейността на ИХБ година бяха участие в стратегическото управление на дъщерните дружества и оказване на съдействие на дъщерните дружества по отношение финансово и технологично осигуряване, усъвършенстване на изделията, маркетинг и продажби, организационно управление и други направления на дейността. Като следствие на по-благоприятната бизнес среда и на оптимизирането на дейността им, през 2019 г. се наблюдава ръст на приходите във всички сегменти в Групата на ИХБ, спрямо 2018 г.

Реализираните общо приходи за Групата за 2019 г. на консолидирана база се увеличават с 4.72% спрямо приходите за същия период на 2018 г.

В сектор Морски транспорт увеличението от 8.45 % от 40,299 хил. лв. през 2018 г. на 43,705 хил. лв. през 2019 г. е в резултат от една страна на факта, че през 2019 г. корабите на Групата са реализирали повече дни в рейсов чартър, отколкото в тайм-чартър в сравнение с 2018 г., а от друга на нарастването на чартърните нива в световен мащаб през отчетната година. Допълнителен положителен ефект оказва и увеличението на средния курс на щатския долар през 2019 г. спрямо 2018 г.

Възстановяването на фрахтовия пазар оказва позитивно влияние и върху кораборемонтната и проектантската дейност, където допълнителен положителен ефект оказват и засилените екологични изисквания към корабите. В Сектор Корабостроене и кораборемонт увеличението на приходите е с 11.90 % от 21,353 хил. лв. през 2018 г. на 23,895 хил. лв. през 2019 г.

В сектор Пристанищна дейност се отчита ръст от 6.25% на приходите спрямо нивата от 2018 г. Нарастването е от 12,599 хил. лв. на 13,386 хил. лв. и е основно резултат нарастване на обемите на обработените товари в пристанищния сегмент на групата.

В сектор Машиностроене, ако бъде изключен еднократният ефект през 2018 г. на сделката за продажба на активи на ИХБ Електрик АД в размер на 2,316 хил. лв., приходите в сектора нарастват с 2.39% - от 33,738 хил. лв. през 2018 г. на 34,544 хил. лв. през 2019 г.

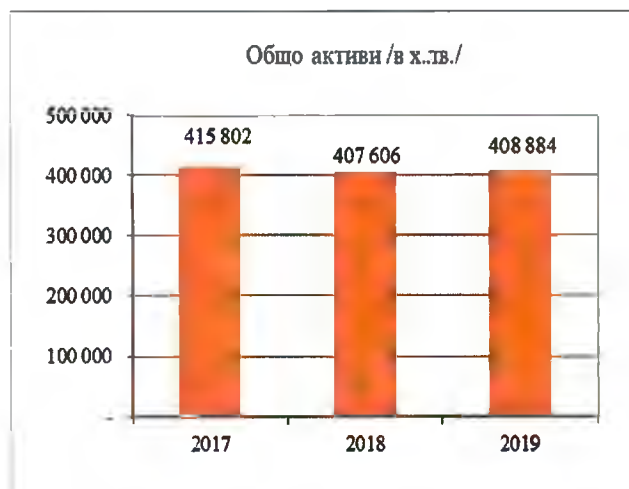
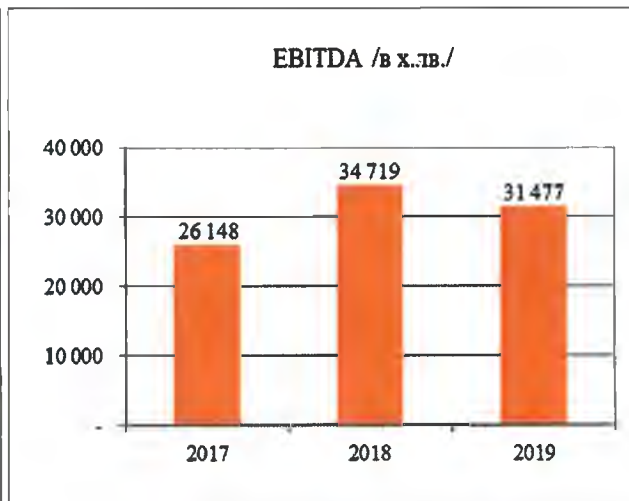
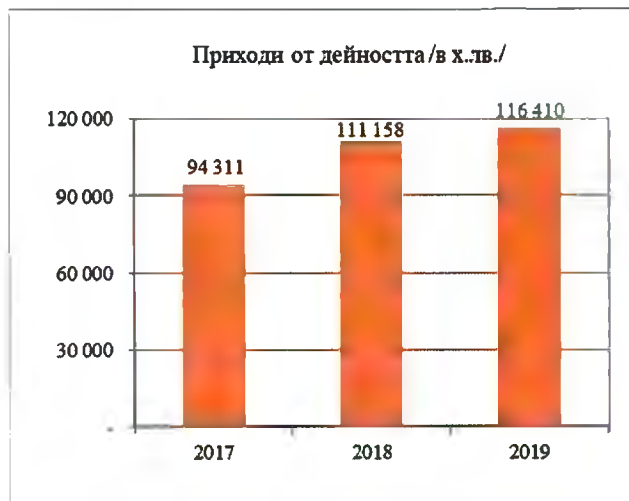
Консолидираните финансови резултати на ИХБ за 2019 г. са както следва:

Резултат от оперативна дейност на консолидирана база е печалба от 11,924 хил. лв., спрямо печалба от 17,726 хил. лв. за 2018 г. Намалението на печалбата за 2019 г. спрямо 2018 г. основно се дължи на еднократния ефект от продажбата на активите на ИХБ Електрик (в ликвидация) през 2018 г. и отчетената обезценка на дълготрайни материални активи – кораби през 2019 г. Печалбата на консолидирана база, полагаща се на собствениците на компанията-майка е 7,741 хил. лв. Активите на ИХБ на консолидирана база са се увеличили с 0.31% спрямо 2018 г. Нетните активи са нараснали с 2% спрямо 2018 г.

ИХБ продължава да бъде част от основните борсови индекси на българския капиталов пазар през 2019 г. SOFIX, BGBX 40 и BG TR30. Дружеството е приело да спазва Националния кодекс за корпоративно управление, приет от БФБ, чиято основна цел е насърчаването и утвърждаването на най-добрите практики в областта на корпоративното управление. На база на представените от ИХБ ежегодни отчети „спазвай или обяснявай“, Дружеството е включено в индекса на компаниите с добро корпоративно управление CGIX (Corporate Governance Index) и е една от седемте компании включени в индекса за 2019 г.

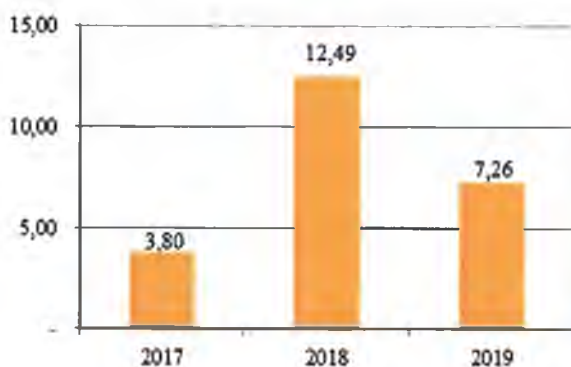

Финансови показатели на ИХБ за последните 3 години /консолидирани/

Рентабилност на приходи от дейността /в %/

Възвръщаемост на собствения капитал /ROE/ /в %/

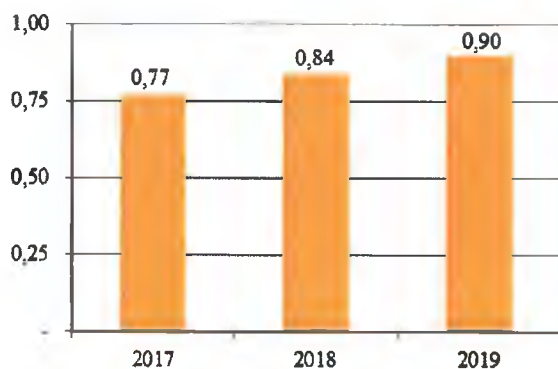
Възвръщаемост на активите /ROA/ /в %/

Възвръщаемост на инвестиция капитал /ROIC/ /в %/

Цена/Продажби на акция /P/S/

Цена/Печалба на акция /P/E/

1. Резултати от дейността през 2019 година

Финансови резултати за ИХБ – консолидирани

Реализираните общо приходи за Групата за 2019 г. на консолидирана база се увеличават със 4,72% спрямо приходите за 2018 г.

По бизнес направления общо приходите от дейността са разпределени както следва:

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Морски транспорт	43,705	40,299
Корабостроене и кораборемонт	23,895	21,353
Пристанищна дейност	13,386	12,599
Машиностроене	34,544	36,054
Други дейности /класификация и сертификация, други/	880	853
	<u>116,410</u>	<u>111,158</u>

Приходите от основна дейност за 2019 г. са 114,560 хил. лв. спрямо 106,319 хил. лв. през 2018 г. или увеличение от 7.75%. Всички сегменти бележат ръст, като увеличението в сегмент Морски транспорт е 8.88%, в сегмент Корабостроене и кораборемонт - 11.46%, в сегмент Пристанищна дейност – 7,40%, в сегмент Машиностроене – 3,83% и в сегмент Други дейности – 15.51%.

Приходите от основна дейност са разпределени както следва:

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>Относителен дял, %</u>	<u>2018</u>	<u>Относителен дял, %</u>
Приходи от производство на металорежещи машини, компоненти и детайли	32,891	28.71%	31,551	29.68%
Приходи от превоз на товари по договори за рейсов чартър	31,207	27.24%	24,627	23.16%
Приходи от договори за тайм-чартър	12,296	10.73%	15,320	14.41%
Приходи от ремонт и реконструкция на плавателни съдове	14,430	12.60%	13,207	12.42%
Приходи от производство на метални конструкции	1,017	0.89%	1,015	0.95%
Приходи от проектантски услуги	5,164	4.51%	4,328	4.07%
Приходи от обработка на товари	10,231	8.93%	9,474	8.91%
Приходи от съхранение на товари	1,226	1.07%	1,259	1.18%
Приходи от наем на кей	1,872	1.63%	2,015	1.90%
Приходи от наеми на имоти	2,294	2.00%	2,101	1.98%
Приходи от други услуги	1,932	1.69%	1,422	1.34%
	<u>114,560</u>	<u>100.00%</u>	<u>106,319</u>	<u>100.00%</u>

Приходите от основна дейност за 2019 г., реализирани на външни пазари възлизат на 84,360 хил. лв., а на вътрешни - в размер на 30,200 хил. лв. За 2018 г. приходите от външни пазари са съответно 84,879 хил. лв., а от вътрешни – 21,440 хил. лв.

Други приходи от дейността на консолидирана база възлизат на 1,850 хил. лв. (1,59% от общите приходи) спрямо 4,839 хил. лв. през 2018 г. (4,35% от общите приходи). Намалението най-вече се дължи на еднократния ефект от продажба на дълготрайни активи и активи, класифицирани като държани за продажба през 2018 г. в размер на 2,817 хил. лв.

Консолидираният резултат от оперативна дейност за 2019 г. е печалба от 11,924 хил. лв., спрямо печалба от 17,726 хил. лв. за 2018 г.

Консолидираните разходи на ИХБ за 2019 г. са в размер на 104,486 хил. лв. и бележат ръст от 11.83% спрямо тези през 2018 година. Нетните финансови разходи за 2019 г. са 1,752 хил. лв. спрямо 2,152 хил. лв. нетни финансови разходи за 2018 г. Формират се основно от разходите за лихви.

Консолидираният финансов резултат преди данъчно облагане е 10,172 хил. лв. печалба спрямо 15,574 хил. лв. печалба за 2018 г. Консолидираният резултат след данъчно облагане за мажоритарните собственици за 2019 е 7,741 хил. лв. печалба спрямо 13,290 хил. лв. печалба за 2018 г. Намалението на печалбата за 2019 г. спрямо 2018 г. основно се дължи на еднократния ефект от продажбата на активите на ИХБ Електрик (в ликвидация) в размер на 2,316 хил. лв. през 2018 г. и отчетената обезценка на дълготрайни материални активи през 2019 г. в размер на 4,263 хил. лв. спрямо 1,962 хил. лв. през 2018 г.

През 2019 г. основните доставчици на материали на Групата бяха фирми, търгуващи с черни и цветни метали, лагери, електрически материали, проводници. Съществен разход за групата е и доставката на горива, особено за сегмент Морски транспорт. През 2019 година, доставката на електрическа енергия бе договорена на ниво Група на свободния пазар на електроенергия.

Групата няма единичен клиент/доставчик, приходите/разходите към който да надхвърлят 10% от общите приходи/разходи.

Управителният съвет на ИХБ не е публикувал прогнози за резултатите през 2019 г. на консолидирана основа, с оглед на което не се извършва анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и порано публикувани прогнози.

Резултати от дейността на ИХБ

Към 31.12.2019 г. портфейлът на ИХБ пряко и чрез свързани лица се формира от 21 дружества както следва: 9 дъщерни дружества и 12 дъщерни дружества на дъщерни дружества.

Преките инвестиции на ИХБ в корпоративни ценни книжа към края на годината възлизат на 203,599 хил. лв. от които 130 хил. лв. инвестиции в чужбина.

Структура на портфейла на ИХБ към 31 декември на последните 4 години

Бизнес направление	2019	2018	2017	2016
Морски транспорт	50.7%	50.7%	50.7%	50.8%
Корабостроене и кораборемонт	31.2%	31.2%	31.2%	31.6%
Пристанищна дейност	14.0%	14.0%	14.0%	13.5%
Машиностроене	3.9%	3.9%	3.9%	3.9%
Други	0.2%	0.2%	0.2%	0.2%
Инвестиции, в хил. лв.	203,599	203,599	203,599	203,424

Управление на дъщерните дружества

Следвайки поставените в началото на годината задачи по отношение на своите дъщерни дружества и през 2019 г. ИХБ участваше в стратегическото планиране на дейността им. ИХБ насърчаваше и оказваше съдействие при:

- осъществяването на инвестиционни мероприятия;
- усъвършенстване на техните продукти и услуги, разработване и въвеждане в производство на нови продукти и услуги, в зависимост от изискванията на пазара;
- усъвършенстване на маркетинговата дейност, дейността свързана с управление на човешките ресурси, и други дейности свързани с управлението на дружествата;
- осигуряване на финансови средства за оперативната и инвестиционна дейност на дружествата;
- анализ и оценка на възможностите за използване на новите технологии.

През отчетния период не са извършвани промени в основните принципи на управление на дъщерните дружества от Групата на ИХБ, както и на самото Дружество.

Участие в процеса по бизнес планиране и контрол на постигнатите резултати

Ръководството на ИХБ поставя стратегическите цели и резултати, които всяко дъщерно дружество трябва да постигне през годината.

Нефинансови основни показатели за резултата от дейността

Освен мониторинг на финансовите си показатели, Дружеството следи и основни нефинансови индикатори, свързани с неговата дейност и с дейността на дъщерните му Дружества.

Основните нефинансови индикатори са свързани с:

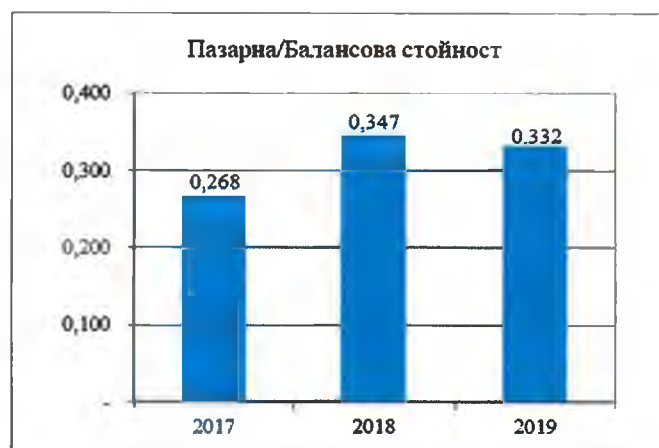
- *удовлетвореност на клиентите* – дъщерните дружества на групата спазват разработени процедури в обхвата на системите си за управление на качеството ISO. Към ИХБ и дружествата от групата няма заведени дела, свързани с безопасност на продуктите, които се предлагат;
- *качество на предлаганите продукти* – ИХБ следи дъщерните дружества от Групата да следят за качеството на провежданата продукция на дъщерните дружества чрез индикатори като брой рекламации, % на рекламациите в броя произведени продукти и др. Измерваните показатели са на ниски стойности. Равнището на качеството е част от персоналните бизнес задачи на изпълнителните директори;
- *удовлетвореност на служителите* – ИХБ следи дъщерните дружества от Групата да следят както за спазването на нормативните изисквания за безопасни и здравословни условия на труд, така и за непрестанното им подобряване. Дружествата участват в програми, финансирани от европейските фондове, инвестират собствени средства, спазват предписанията на компетентните институции. Важен фактор в удовлетвореността е и развитието и обучението на служителите – ИХБ регулярно следи за структурата на състава на служителите на дъщерните дружества (възраст, образование, брой години в дружеството) и се стреми да осигурява възможности за професионалното им развитие. Допълнително, в дъщерни дружества са създадени и центрове за професионална подготовка, поддържат се активни взаимоотношения с различни висши учебни заведения и са организирани стажантски програми.
- *екология* – ИХБ изисква дъщерните дружества ежегодно да докладват за оценка на влиянието върху околната среда и мерките, които се предприемат, така че да не се допуска отрицателно влияние. Групата няма съществени налагани административни санкции, свързани с опазване на околната среда.

Голяма част от въпросите свързани с удовлетвореността на служителите и въпроси свързани с екологията са залегнали в приетия от Дружеството Етичен кодекс и утвърдената Политика на многообразието.

Дружеството е приело да спазва Националния кодекс за корпоративно управление, приет от БФБ, чиято основна цел е насърчаването и утвърждаването на най-добрите практики в областта на корпоративното управление. На база на представените от ИХБ ежегодни отчети „спазвай или обяснявай“, Дружеството е включено в индекса на компаниите с добро корпоративно управление CGIX (Corporate Governance Index) и е една от седемте компании включени в индекса за 2019 г. Индексът стартира на 19 септември 2011 г. със стойност 100 пункта, а към 31.12.2019 е 141,44 пункта.

ИХБ следи за промените в потенциала на Групата и инвестиционните ѝ възможности, изчислявайки съотношение на пазарна към балансова стойност:

Оказване на съдействие за финансиране на дъщерните дружества. Информация за сделки

ИХБ помага за финансиране дейността на дружествата от групата като предоставя заеми и съдейства при договаряне на банково финансиране.

През 2019 г. отпуснатите заеми от ИХБ на дъщерни дружества (преки и непреки) са в размер на 1,595 хил. лв. при лихвени условия от 2 % до 3% и със срок на погасяване 2020 – 2023 г. Възстановените през 2019 г. заеми са 3,957 хил. лв. Към 31.12.2019 г. вземанията по отпуснати заеми на дъщерни дружества са 52,123 хил. лв. (дългосрочни 48,927 хил. лв. и краткосрочни 3,196 хил. лв.), спрямо 50,701 хил. лв. през 2018 г. (дългосрочни 50,593 хил. лв. и краткосрочни 108 хил. лв.).

Към 31.12.2019 г. салдото на вземанията, респективно задълженията, по предоставени, съответно получени заеми, включително лихви между дъщерни дружества на ИХБ е в размер на 97,365 хил. лв. Лихвените условия по заемите са от 2.00 % до 4,5% и са със срок на погасяване от м. март 2020 г. до м. януари 2024 г.

Към 31.12.2019 г. салдото на задълженията на дъщерни дружества на ИХБ по получени заеми, включително лихви, от дружество упражняващо контрол по смисъла на МСС 24 е в размер на 10,617 хил. лв. Лихвените условия по заемите са от 2% до 3 % и са със срок на погасяване от м. декември 2019 г. до м. декември 2021 г.

Към 31.12.2019 г. салдото на задълженията на дъщерни дружества на ИХБ по получени банкови заеми е както следва:

Вид кредит	Валута	Лихвен процент %	Падеж	Салдо към 31.12.2019 (в хил. лв.)
Обезпечен банков кредит с общ размер 37,300 хил. щ. долара	Щ. долар	1 M LIBOR + 1.5%	2022	25,516
Обезпечен инвестиционен кредит с общ размер на 640 хил. евро.	Евро	1.6 %	2026	810
Обезпечен банков кредит с общ размер 10,000 хил. евро	Евро	1.9 %	2023	13,046
Кредитна линия за оборотно финансиране с общ размер 7,000 хил. лв.*	Лева	1 M EURIBOR +1.5%	2020	1,310
Общо				40,682

*ИХБ има договор за предоставяне на кредитен лимит на него или на дъщерни дружества за издаване на банкови гаранции, откриване на акредитиви, оборотно финансиране и за плащане по валутни сделки от 2006 г. с търговска банка в размер на 10,000 хил. лв. с възможност за усвояване в лева, евро и щатски долари. Крайният срок за ползване и погасяване на всички дължими суми от оборотното финансиране, както и за издаване на банкови гаранции, акредитиви и поръчителство е до една година, считано от последната дата на предоговаряне. Крайният срок на валидност на издаваните банкови гаранции и акредитиви е до 36 месеца от датата на издаване, но не по-късно от 26.09.2022 г. Обезпечението по този договор е особен залог върху търговското предприятие КРЗ Порт Бургас като съвкупност от права, задължения и фактически отношения с вписване на основните активи в съответните регистри. С анекс от април 2019 г. в полза на Агенция Митници е издадено поръчителство по смисъла на закона за митниците в размер на 3,000 хил. лв. за обезпечаване на задължения на КРЗ Порт Бургас. Поръчителството е издадено в рамките на разполагаемата и неусвоена част от кредитния лимит при запазване на максималния му размер от 10,000 хил. лв. През септември 2019 г. срокът на договора е удължен до 26.09.2020 г., а през октомври лихвеният процент по револвиращата кредитна линия за оборотно финансиране в лева и евро е намален на 1M EURIBOR + 1.5%.

Към 31.12.2019 г. са издадени банкови гаранции за 708 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 294 хил. лв.) и е открита револвираща кредитна линия с цел оборотно финансиране за 7,000 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 7,000 хил. лв.).

ИХБ е предоставило обезпечения през 2019 г., в полза на дъщерно дружество - издадено поръчителство за задължение на КРЗ Порт - Бургас в размер на 3,000 хил. лв. (31 декември 2018 г.: нула).

Към 31.12.2019 г. дружество упражняващо контрол по смисъла на МСС 24 върху ИХБ няма издадени гаранции от трети лица, както и получени заеми. Към същия период на 2019 г. дружество упражняващо контрол по смисъла на МСС 24 върху ИХБ има предоставени заеми на трети лица, извън групата на ИХБ, в размер на 20,690 хил. лв., от които главница 20,200 хил. лв. и лихви 490 хил. лв. Предоставените заеми са в лева, при годишна лихва от 2 % и срок на издължаване 25.10.2024 г.

Към 31.12.2019 г. консолидираните вземания на ИХБ Групата са в размер на 8,566 хил. лв. спрямо 9,716 хил. лв. към 31.12.2018 г. Консолидираните нетни активи на ИХБ към 31.12.2018 г. са 326,842 хил. лв. и нарастват с 2%.

Общите консолидирани задължения на ИХБ Групата към 31.12.2019 г. възлизат на 82,042 хил. лв. спрямо 87,173 хил. лв. към 31.12.2018 г. Те представляват основно 40,682 хил. лв. задължения по лихвоносни заеми и привлечени средства, 10,617 хил. лв. получени заеми от свързани лица и 12,710 хил. лв. търговски и други задължения.

През 2019 г. ИХБ няма сключени големи сделки и такива от съществено значение освен инвестициите в дъщерни дружества и договори за финансиране на дъщерни дружества.

Сделките на ИХБ със свързани лица в Групата на ИХБ през 2019 г. представляват предоставяне на заеми от ИХБ на дружества от Групата и реализиране на приходи от лихви от тези заеми; получаване на депозити от дружества от групата и съответно разходи за лихви по тези депозити; приходи от дивиденди и приходи от наеми.

При извършените през периода сделки няма необичайни условия и отклонения от пазарните условия.

Заемите, които ИХБ е отпуснало на/получило от своите дружества през 2019 г., са с фиксиран лихвен процент.

Информация относно сделките, сключени между ИХБ и свързани лица през годината има в Бележка 35 Оповестяване на свързани лица от пояснителните бележки към консолидирания финансов отчет към 31.12.2019 г., където са посочени вида и стойността на сделките и характера на свързаност и контрол.

Не е имало предложения за сключване на сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които ИХБ или негово дъщерно дружество е страна.

През 2019 г. няма събития и показатели с необичаен за ИХБ характер, имащи съществено влияние върху дейността му.

През 2019 г. Дружеството няма сделки водени извънбалансово.

2. Резултати от дейността на дружествата от групата

Морски транспорт

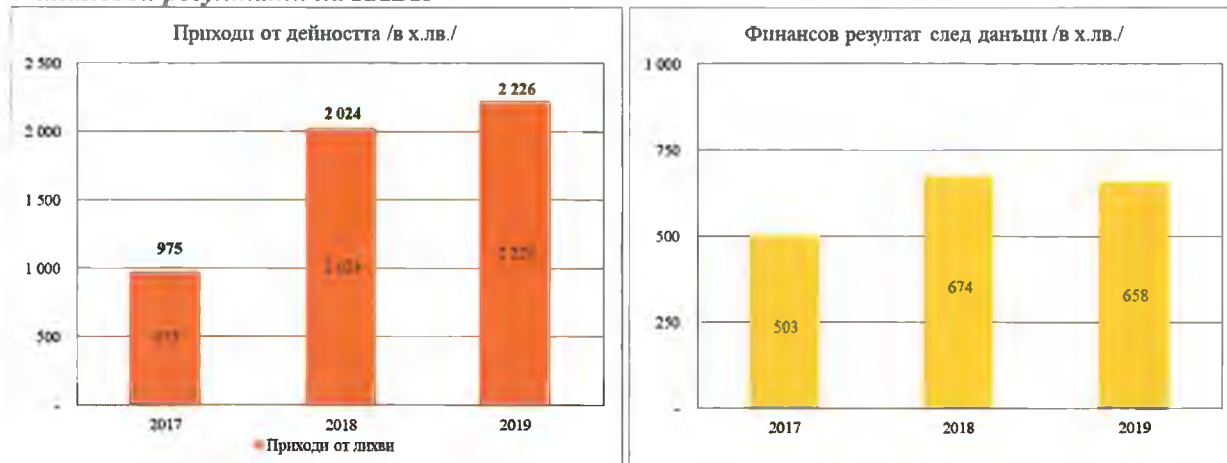
КЛВК АД, Приват инженеринг АД, ИХБ Шипинг Ко ЕАД, корабни дружества

КЛВК АД

Дейността на КЛВК през 2019 г. е свързана с управление на своите дъщерни дружества.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 2,226 хил. лв. спрямо 2,024 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 2,119 хил. лв. печалба (2018 г.: 1,890 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 658 хил. лв. печалба (2018 г.: 674 хил. лв. печалба). Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 89,455 хил. лв., от които 88,899 хил. лв. са нетекущи и 556 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 62,054 хил. лв. (2018 г.: 61,565 хил. лв.).

Финансови резултати на КЛВК

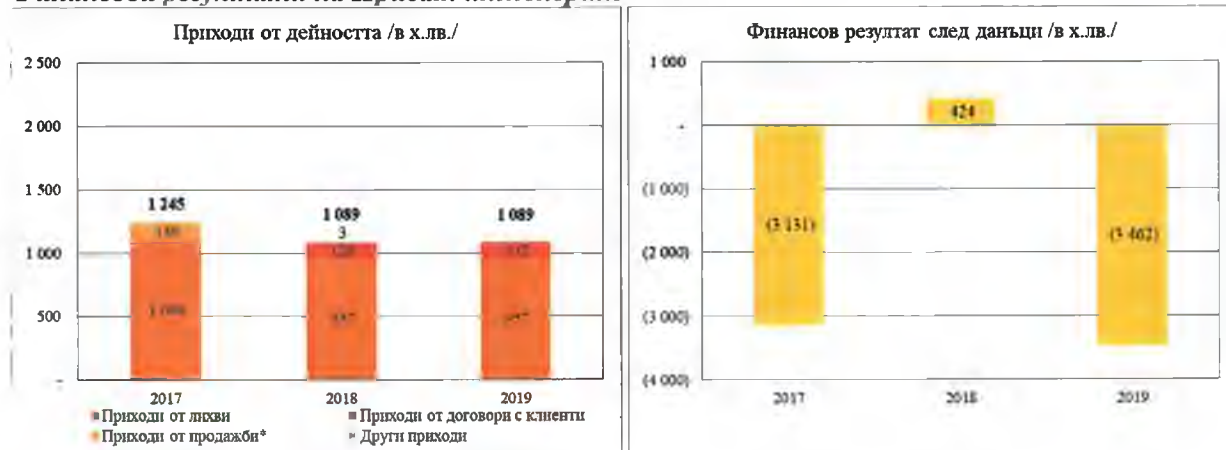
Приват инженеринг ЕАД

Дейността на Приват инженеринг през 2019 г. е в две направления: управление на дъщерните му дружества и застрахователно посредничество.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 1,089 хил. лв. спрямо 1,089 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 3,261 хил. лв. загуба (2018 г.: 641 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 3,462 хил. лв. загуба (2018 г.: 424 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 45,037 хил. лв., от които 43,188 хил. лв. са нетекущи и 1,849 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 37,830 хил. лв. (2018 г.: 41,292 хил. лв.).

Финансови резултати на Приват инженеринг

* „Приходите от продажби“ през 2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

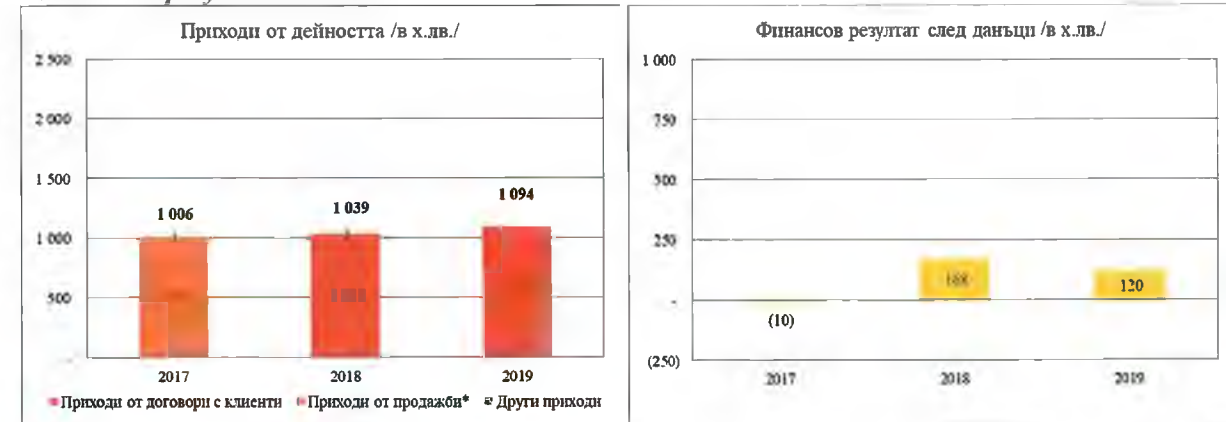
ИХБ Шипинг Ко ЕАД

Дейността на ИХБ Шипинг Ко през 2019 г. е основно менажиране и осигуряване чартирането на кораби.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 1,094 хил. лв. спрямо 1,039 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 69 хил. лв. печалба (2018 г.: 115 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 120 хил. лв. печалба (2018 г.: 168 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 3,049 хил. лв., от които 255 хил. лв. са нетекущи и 2,794 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 2,765 хил. лв. (2018 г.: 2,645 хил. лв.).

Финансови резултати на ИХБ Шипинг Ко

* „Приходите от продажби“ през 2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Резултатите на дружествата собственици на петте кораба са както следва:

Сердика Лтд.

Дружеството е собственик на кораб Diamond Sea.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 5,085 хил. щ.д. спрямо 6,216 хил. щ.д. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 436 хил. щ.д. печалба (2018 г.: 1,357 хил. щ.д. печалба). Финансовият резултат е 523 хил. щ.д. загуба (2018 г.: 409 хил. щ.д. печалба).

Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 28,583 хил. щ.д., от които 27,913 хил. щ.д. са нетекущи, 670 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 4,388 хил. щ.д. (2018 г.: 4,911 хил. щ.д.).

Одрия Лтд.

Дружеството е собственик на кораб Diamond Sky.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 7,606 хил. щ.д. спрямо 5,854 хил. щ.д. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,497 хил. щ.д. печалба (2018 г.: 1,612 хил. щ.д. печалба). Финансовият резултат е 1,333 хил. щ.д. печалба (2018 г.: 1,966 хил. щ.д. печалба).

Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 28,802 хил. щ.д., от които 27,667 хил. щ.д. са нетекущи, 1,135 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 9,766 хил. щ.д. (2018 г.: 8,433 хил. щ.д.).

Емона Лтд.

Дружеството е собственик на кораб Емона.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 2,069 хил. щ.д. спрямо 1,910 хил. щ.д. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 897 хил. щ.д. загуба (2018 г.: 774 хил. щ.д. загуба). Финансовият резултат е 953 хил. щ.д. загуба (2018 г.: 699 хил. щ.д. загуба).

Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 7,005 хил. щ.д., от които 6,349 хил. щ.д. са нетекущи, 656 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 1,524 хил. щ.д. (2018 г.: 2,477 хил. щ.д.).

Карвуна Лтд.

Дружеството е собственик на кораб Карвуна.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 4,460 хил. щ.д. спрямо 4,750 хил. щ.д. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,703 хил. щ.д. загуба (2018 г.: 64 хил. щ.д. печалба). Финансовият резултат е 1,858 хил. щ.д. загуба (2018 г.: 314 хил. щ.д. печалба).

Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 16,564 хил. щ.д., от които 16,088 хил. щ.д. са нетекущи, 476 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 1,638 хил. щ.д. (2018 г.: 3,496 хил. щ.д.).

Тириста Лтд.

Дружеството е собственик на кораб Антеа.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 5,721 хил. щ.д. спрямо 5,501 хил. щ.д. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 538 хил. щ.д. печалба (2018 г.: 1,005 хил. щ.д. печалба). Финансовият резултат е 437 хил. щ.д. печалба (2017 г.: 1,128 хил. щ.д. печалба).

Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 14,948 хил. щ.д., от които 14,128 хил. щ.д. са нетекущи, 820 хил. щ.д. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 5,255 хил. щ.д. (2018 г.: 4,818 хил. щ.д.).

Корабостроене и кораборемонт

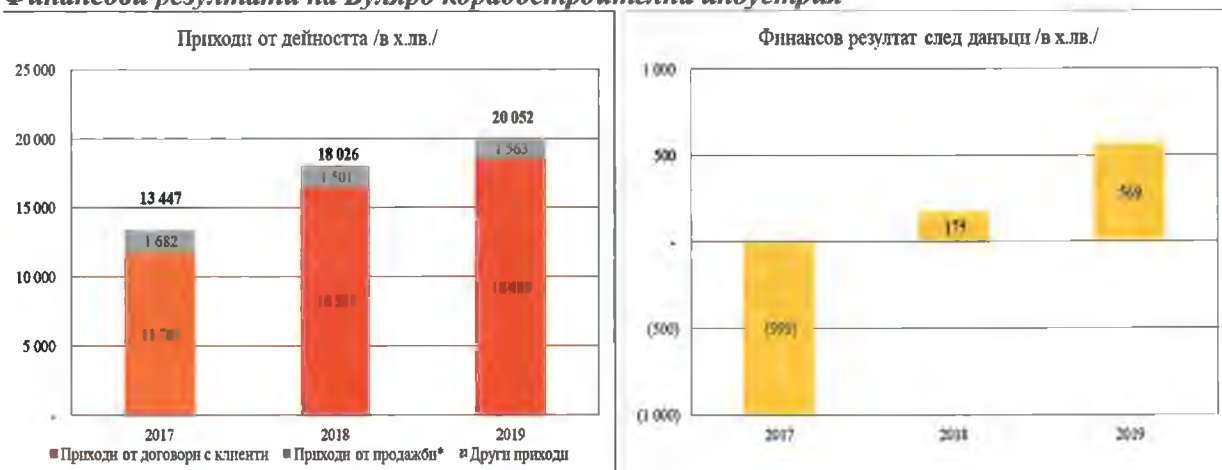
Булярд корабостроителна индустрия АД

Основната дейност на Булярд корабостроителна индустрия е насочена към е кораборемонт и производство на метални конструкции.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 20,052 хил. лв. спрямо 18,026 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,427 хил. лв. печалба (2018 г.: 1,191 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 569 хил. лв. печалба (2018 г.: 175 хил. лв. печалба). Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 93,677 хил. лв., от които 84,711 хил. лв. са нетекущи и 8,966 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 59,959 хил. лв. (2018 г.: 59,422 хил. лв.).

Финансови резултати на Булярд корабостроителна индустрия

* „Приходите от продажби“ през 2017 г. са от реализирана продукция и предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

ИХБ Шипдизайн АД

ИХБ Шипдизайн е с предмет на дейност проектантска дейност, корабен дизайн, офшорни платформи, представителство и посредничество и консултантска дейност.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 5,227 хил. лв. спрямо 4,328 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 2,022 хил. лв. печалба (2017 г.: 1,751 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 1,812 хил. лв. печалба (2018 г.: 1,576 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 2,480 хил. лв., от които 580 хил. лв. са нетекущи и 1,900 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 1,922 хил. лв. (2018 г.: 1,686 хил. лв.).

Финансови резултати на ИХБ Шипдизайн

* „Приходите от продажби“ през 2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Пристанищна дейност

КРЗ Порт - Бургас АД, Одесос ПБМ ЕАД и Булпорт Логистика АД

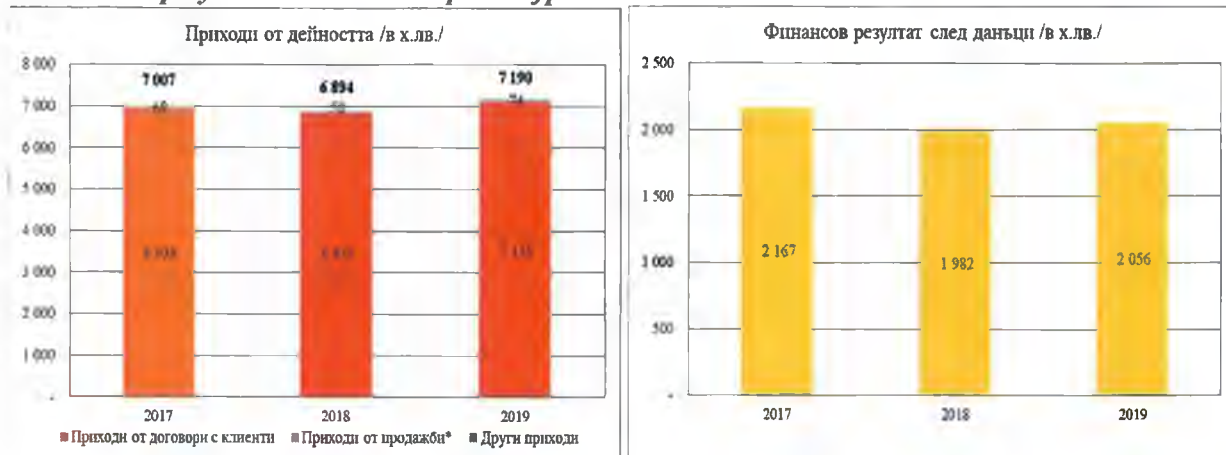
В Групата на ИХБ има участия в две пристанища с регионално значение, намиращи се в Бургас и Варна - КРЗ Порт – Бургас и Одесос ПБМ и едно със специално предназначение - Булпорт Логистика. КРЗ Порт – Бургас и Одесос ПБМ имат удостоверение за обработка на генерални, наливни и насипни товари. Булпорт Логистика притежава Удостоверение за ремонт поддръжка и съхранение на малки плавателни съдове.

КРЗ Порт - Бургас АД

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 7,190 хил. лв. спрямо 6,894 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 2,307 хил. лв. печалба (2018 г.: 2,212 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 2,056 хил. лв. печалба (2018 г.: 1,982 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 32,739 хил. лв., от които 31,740 хил. лв. са нетекущи и 999 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 29,652 хил. лв. (2018 г.: 29,026 хил. лв.).

Финансови резултати на КРЗ Порт – Бургас

* „Приходите от продажби“ през 2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Одесос ПБМ ЕАД

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 5,588 хил. лв. спрямо 5,163 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 1,856 хил. лв. печалба (2018 г.: 1,940 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 1,654 хил. лв. печалба (2018 г.: 1,736 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 34,130 хил. лв., от които 33,498 хил. лв. са нетекущи и 632 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 29,973 хил. лв. (2018 г.: 29,322 хил. лв.).

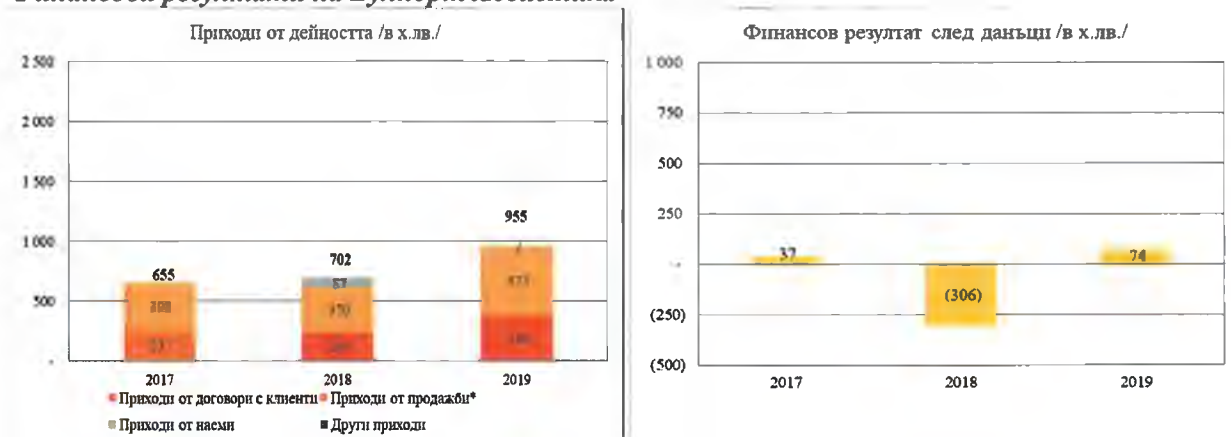
Финансови резултати на Одесос ПБМ

* „Приходите от продажби“ през 2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Булпорт Логистика АД

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 955 хил. лв. спрямо 702 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 170 хил. лв. печалба (2018 г.: 322 хил. лв. загуба). Финансовият резултат след данъци е 74 хил. лв. печалба (2018 г.: 306 хил. лв. загуба).

Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 26,247 хил. лв., от които 26,120 хил. лв. са нетекущи и 127 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 21,887 хил. лв. (2018 г.: 21,813 хил. лв.).

Финансови резултати на Булпорт Логистика

* „Приходите от продажби“ през 2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Машиностроене

В машиностроене са включени подотраслите производство на металорежещи машини и металолееене.

ЗММ България холдинг

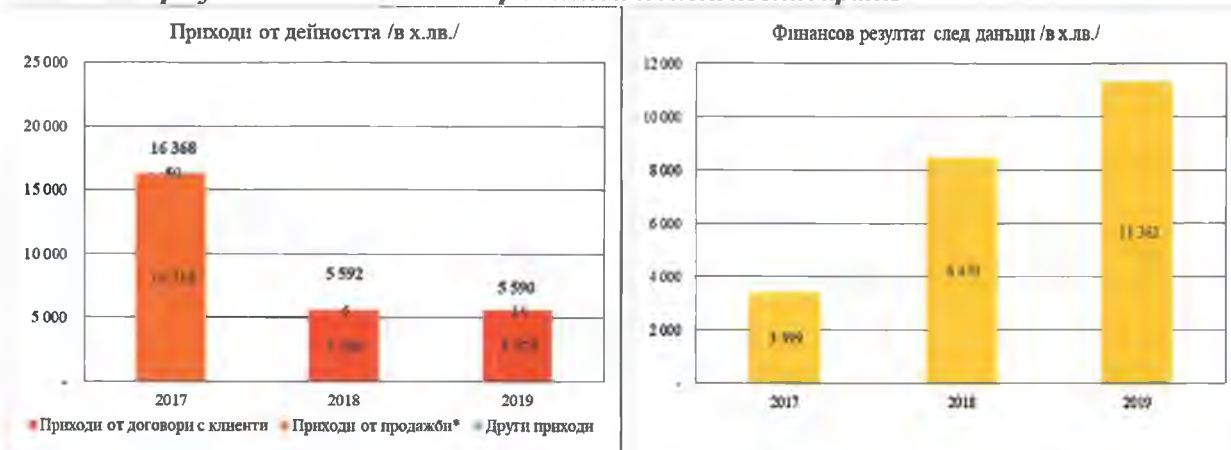
Основната дейност на ЗММ България холдинг е продажба на металорежещи машини.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 5,590 хил. лв. спрямо 5,592 хил. лв. през 2018 г. Резултатът от оперативна дейност е 3,703 хил. лв. печалба (2018 г.: 3,556 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 11,362 хил. лв. печалба (2017 г.: 8,470 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 20,745 хил. лв., от които 12,138 хил. лв. са нетекущи и 8,607 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 17,605 хил. лв. (2018 г.: 14,678 хил. лв.).

Финансови резултати на ЗММ България холдинг /неконсолидирани/

* „Приходите от продажби“ през 2017 г. са от реализирани стоки и предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

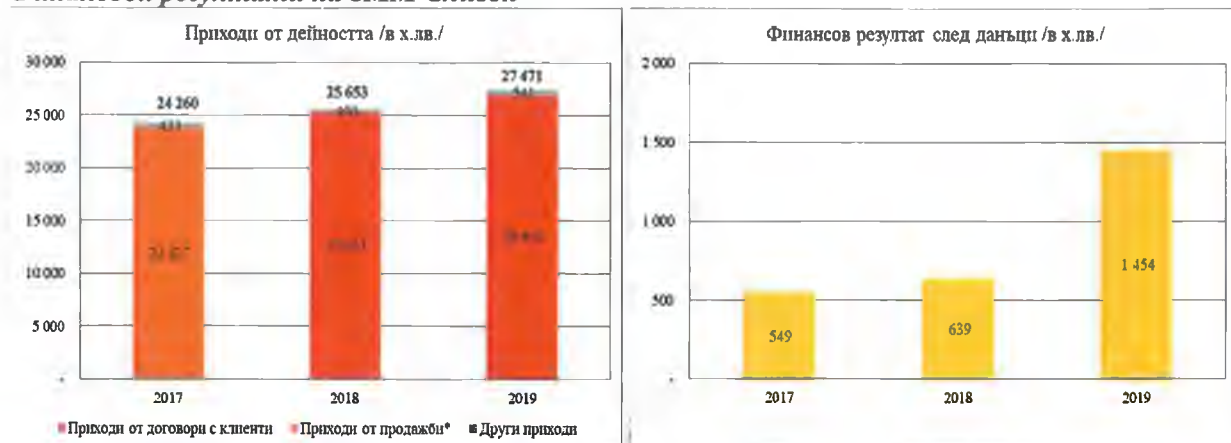
Металорежещи машини

ЗММ Сливен АД

Основната дейност на дружеството е свързана с разработването и производството на универсални стругове, стругове с CNC управление и свързаните с тях услуги както и гаранционна и следгаранционна поддръжка и ремонт.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 27,471 хил. лв. спрямо 25,653 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 1644 хил. лв. печалба (2018 г.: 758 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 1454 хил. лв. печалба (2018 г.: 639 хил. лв. печалба). Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 22,550 хил. лв., от които 10,508 хил. лв. са нетекущи и 12,042 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 16,812 хил. лв. (2018 г.: 15,431 хил. лв.).

Финансови резултати на ЗММ Сливен

* „Приходите от продажби“ през 2017 г. са от реализирана продукция и предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

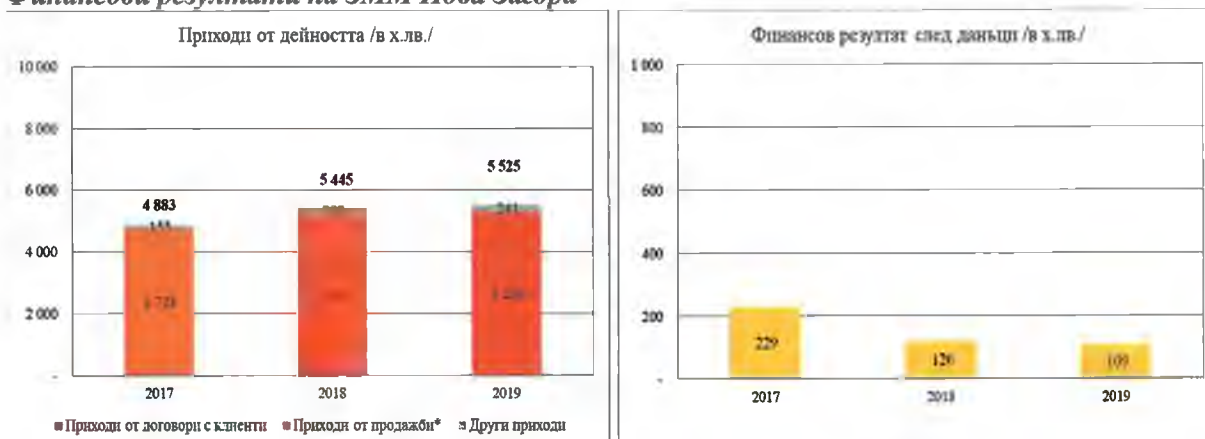
ЗММ Нова Загора АД

Произведената и реализирана през 2019 г. продукция включва три основни групи изделия: детайли, възли и машини.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 5,525 хил. лв. спрямо 5,445 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 134 хил. лв. печалба (2018 г.: 158 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 109 хил. лв. печалба (2018 г.: 120 хил. лв. печалба). Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 9,104 хил. лв., от които 6,208 хил. лв. са нетекущи, 1,741 хил. лв. текущи и 1,155 хил. лв. активи, държани за продажба. Нетните активи на дружеството са в размер на 6,976 хил. лв. (2018 г.: 6,899 хил. лв.).

Финансови резултати на ЗММ Нова Загора

* „Приходите от продажби“ през 2017 г. са от реализирана продукция и предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Металолееене

„ИХБ Метал Кастингс“ АД

ИХБ Метал Кастингс е лярна произвеждаща отливки за машиностроенето от чугун и стомана.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 4,336 хил. лв. спрямо 4,004 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 501 хил. лв. печалба (2018 г.: 482 хил. лв. печалба). Финансовият резултат след данъци е 455 хил. лв. печалба (2018 г.: 439 хил. лв. печалба). Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 6,870 хил. лв., от които 5,827 хил. лв. са нетекущи и 1,043 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 5,794 хил. лв. (2018 г.: 6,269 хил. лв.).

Финансови резултати на ИХБ Метал Кастингс

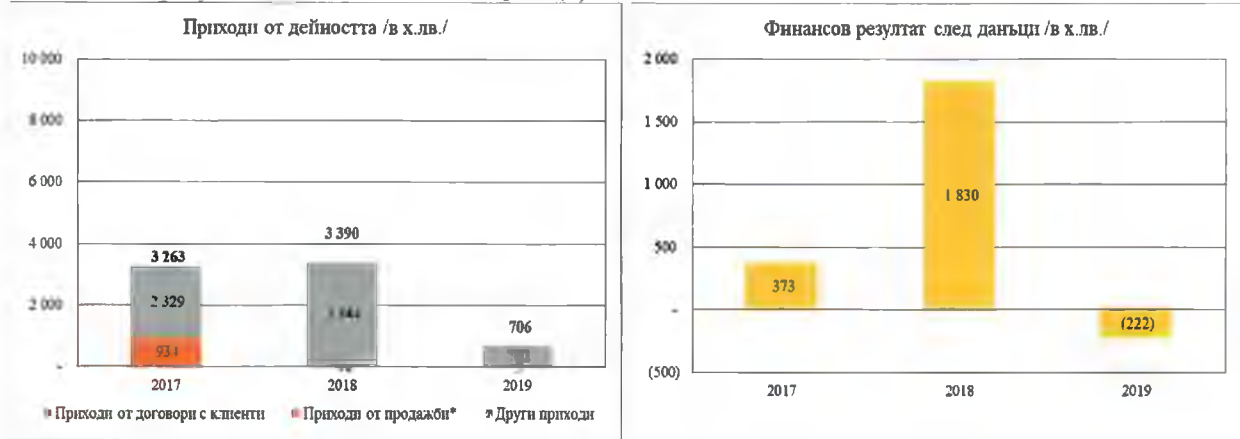

* „Приходите от продажби“ през 2017 г. са от реализирана продукция и предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

ИХБ Електрик АД (л)

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 706 хил. лв. спрямо 3,390 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 415 хил. лв. загуба (2018 г.: 1,863 хил. лв. печалба. Финансовият резултат след данъци е 222 хил. лв. загуба (2018 г.: 1,830 хил. лв. печалба). Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 5,738 хил. лв., от които 31 хил. лв. са нетекущи, 5,494 хил. лв. текущи и 213 хил. лв. активи, държани за продажба. Нетните активи на дружеството са в размер на 3,162 хил. лв. (2018 г.: 10,660 хил. лв.).

На 15 януари 2020 година Общото събрание на акционерите на ИХБ Електрик АД (л) взе решение за прекратяване на дружеството и обявяването му в ликвидация. Срокът на ликвидацията е 12 месеца, считано от 16 март 2020 г. датата на вписване на прекратяването в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

Финансови резултати на ИХБ Електрик (л)

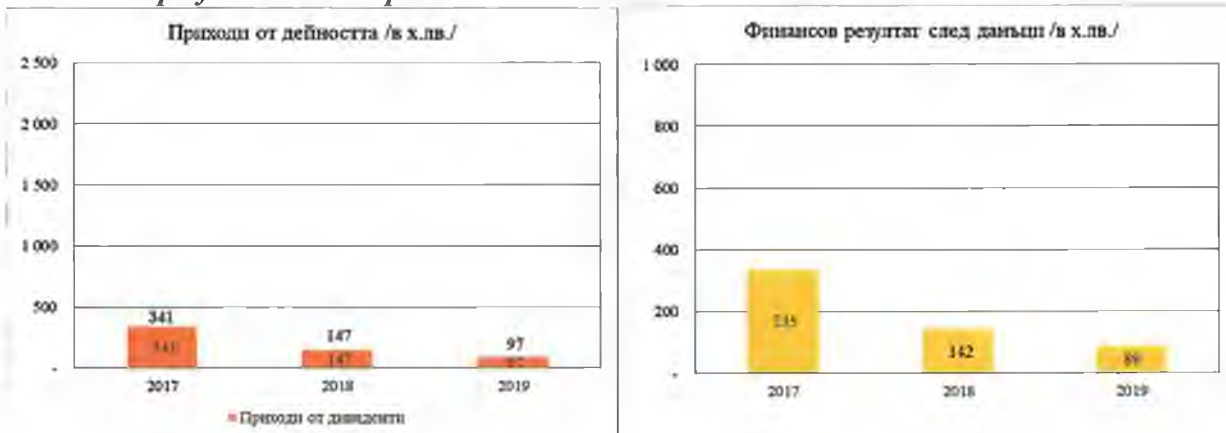
* „Приходите от продажби“ през 2017 г. са от реализирана продукция и предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Класификационна и сертификационна дейност**Меритайм холдинг АД и неговото 100% дъщерно дружество Български корабен регистър ЕАД**

Дейността на Меритайм Холдинг и през 2019 г. е свързана с управление на инвестициите в дъщерното му дружество. Меритайм холдинг притежава 100% в Български корабен регистър ЕАД, Варна.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 97 хил. лв. спрямо 147 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 89 хил. лв. печалба (2018 г.: 142 хил. лв. печалба. Финансовият резултат след данъци е 89 хил. лв. печалба (2018 г.: 142 хил. лв. печалба).

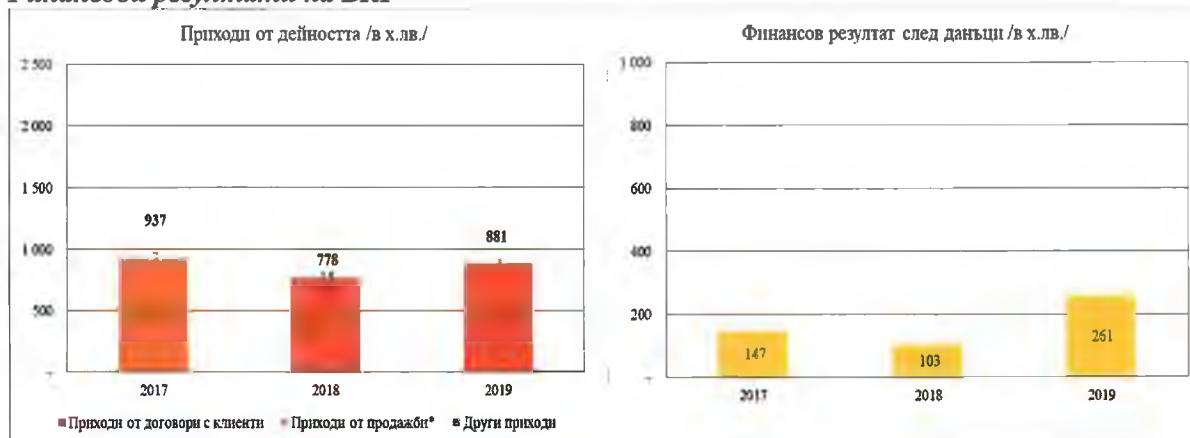
Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 1,264 хил. лв., от които 1,263 хил. лв. са нетекущи и 1 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 1,162 хил. лв. (2018 г.: 1,262 хил. лв.).

Финансови резултати на Меритайм холдинг**Български корабен регистър ЕАД**

Основната дейност на БКР е технически надзор при проектиране, строеж и ремонт на кораби и плавателни съоръжения, както и техническо наблюдение по време на експлоатацията им.

През 2019 г. реализираните приходи от дружеството са 881 хил. лв. спрямо 778 хил. лв. през 2018 г., като резултатът от оперативна дейност е 290 хил. лв. печалба (2018 г.: 107 хил. лв. печалба. Финансовият резултат след данъци е 261 хил. лв. печалба (2018 г.: 103 хил. лв. печалба).

Към 31 декември 2019 г. активите на дружеството възлизат на 629 хил. лв., от които 52 хил. лв. са нетекущи и 577 хил. лв. текущи. Нетните активи на дружеството са в размер на 439 хил. лв. (2018 г.: 280 хил. лв.).

Финансови резултати на БКР

* „Приходите от продажби“ през 2017 г. са от предоставени услуги. С влизането в сила на МСФО 15 от 01.01.2018 г. те се класифицират като „Приходи от договори с клиенти“.

Тенденции за бизнесите, в които дружествата от Групата оперират**Морски транспорт**

Въпреки възходящата тенденция на фрахтовия пазар през 2019 г. и първоначалните очаквания за запазването ѝ през 2020 г., разпространението на COVID-19 и предприетите рестриктивни мерки от редица държави оказаха силно негативно влияние върху сектора. В началото на 2020 г. първо бе блокирана китайската икономика, една от най-големите нетни вносителни на суровини чрез морски транспорт, което редуцира товарите в световен мащаб и доведе до намаление на навлата. Затварянето на много други държави от средата на март 2020 г., включително САЩ и Европа, засили негативното влияние поради съществения спад на превозваните товари, подсилено от редица трудности, свързани с организацията на товарене и разтоварване в пристанищата заради мерките за ограничаване на възможностите за заразяване.

Преустановената работа на традиционни локации за нарязване на кораби (като Индия, Пакистан) на практика доведе до почти нулево скрапиране на съдове в последните три месеца, което обикновено е силен фактор за редуциране на световния корабен тонаж в периоди на криза. Намалението на световния товаропоток по море, спадът в броя нарязани кораби, както и неизвестността и трудностите при осъществяване на оперативните бизнес процеси, доведоха до силно занижени ставки и засилена конкуренция между икономическите агенти. Еднопосочното действие на тези фактори увеличи степента на непредвидимост на развитието на фрахтовия пазар в следващите месеци и очакванията за една трудна и волатилна 2020 г. В по-дългосрочна перспектива негативен ефект върху морския транспорт може да окаже евентуална промяна в политиката на основните държави, фактори за развитието на световната търговия и икономика, ако след преодоляване на разпространението на COVID-19, икономиките им се затворят и се насочат предимно към задоволяване на вътрешното търсене чрез собствено производство. Това ще намали товаропотоците като трайна тенденция (най-вече от и към Китай).

Влияние върху сектора оказва и влизането в сила на новите конвенции за преработка на баластните води и намаление съдържанието на сяра в горивата от началото на 2020 г. Корабите на Групата се подготвят поэтапно за новите изисквания. През м. декември 2019 г. е поставена баластна система на м/к Карвуна, а през м. март 2020 г. - на м/к Антея.

Въпреки трудностите на пазара, **всички кораби** на Групата са чартирани.

Корабостроене и кораборемонт

Началото на 2020 г. очакванията бяха за увеличен обем на кораборемонта спрямо предходната година, най-вече във връзка с изпълнението на новите изисквания към плавателните съдове. Разпространението на COVID-19 в световен мащаб и рестрикциите на държавите обаче блокираха възможностите за извършване на кораборемонтни услуги в последните месеци. Планираните класови ремонти на съдовете бяха отложени, а регистровите сертификати, позволяващи им да плават, автоматично удължени с няколко месеца поради невъзможността за движение на регистровите инспектори и изпълняване на ангажиментите им по надзора при извършване на ремонта. Тенденцията за постепенна отмяна на ограниченията постави корабособствениците пред необходимостта бързо да търсят възможност да осъществят отложените класови ремонти поради невъзможността корабите да продължат оперативната си дейност. Последното доведе до възстановяване на търсенето и запълни производствената програма на **Булярд корабостроителна индустрия** в краткосрочен период. В средносрочен хоризонт върху бранша ще продължат да влияят положително засилените екологични мерки към корабите в експлоатация и наложените им законови изисквания за инсталиране на системи за баластни води, заради увеличения обем на кораборемонтните дейности, които трябва да бъдат извършени.

Негативното влияние на пандемията върху фрахтовия пазар и значителната несигурност на бъдещото развитие на световната икономика обаче оказаха силен натиск за намаляване строежа на нови плавателни съдове. Тенденцията силно ограничи възможностите на дружеството за участие в подобни проекти като подизпълнител на части от кораба (метални конструкции и др.) и не се очаква възстановяване на тези услуги до края на годината.

Корабен дизайн

През последните няколко години се отчиташе повишено търсене на проектантски и кораборемонтни услуги за ретрофит, обновяване, конверсия и добавяне на ново оборудване на съществуващи кораби. 2020 г. също стартира добре, но рестрикциите на държавите за ограничаване разпространението на COVID-19, оказаха негативно влияние върху проектантските услуги.

Като цяло, икономическата среда е с високо ниво на несигурност и развитието ѝ е трудно предвидимо през следващите месеци.

Пазарът на ретрофит услуги и 3D лазерно сканиране се сви, поради невъзможността за физическо придвижване на хора и съответно заснемане на корабите, за да продължи процесът по проектиране на промените. Очакванията са тези услуги да се възстановят веднага след смекчаване на мерките, защото тяхното търсене е свързано с новите екологични изисквания в бранша за поставяне на баластни системи. Корабособствениците нямат възможност да отлагат тези проекти и в краткосрочен период се очаква ръст в търсенето на ретрофит услуги, за да се превъзмогне забавянето от последните месеци.

Спад се наблюдава и в пазара на круизни кораби. Възстановяването на развлекателните пътувания по море зависи от момента, в който разпространението на вируса бъде овладяно. Поведението на корабособствениците в ситуацията е различно. Тези, които имат възможност за финансиране или могат да осигурят достъп до такова, се възползват от ситуацията на пазара и продължават инвестиционните си проекти, за да могат да реализират потенциалните възможности при възстановяване на търсенето. Други отлагат проектите си за строеж на нови кораби до момента на намаляване на несигурността за бъдещото развитие. Има и случаи на канцелиране на строителни контракти в ранен етап.

Падането на цената на петрола доведе до свиване на ценовата разлика между тежко и леко дизелово гориво и намали икономическата ефективност за собствениците да снабдят двигателите на корабите си с пречистващи (т.нар „scrubber”) системи, които ще им позволят да продължат да работят с тежко гориво. Възстановяването на този тип услуги е в пряка зависимост от цената на петрола. Допълнителен негативен ефект в тази посока има и ниският фрахтов пазар. Влиянието на тези фактори прави икономическите агенти доста по-предпазливи в решенията им.

Добрите позиции на **ИХБ Шипдизайн**, разнообразието на услугите, които предлага (като типове проектиране и видове кораби) и широката клиентска диверсификация позволяват на компанията да запази основната част от персонала си и да работи рентабилно, въпреки волатилността на пазара. В краткосрочен план дружеството очаква ръст в услугите си за ретрофит и проектите, свързани с круизни кораби, произтичащи от стремежа на клиентите му да компенсират временното спиране на поръчките си заради пандемията.

Класификация и сертификация

Спадът на фрахтовия пазар и ограниченията, наложени от разпространението на COVID-19, оказаха негативно въздействие и върху дейността на **Български корабен регистър (БКР)**. Наблюдава се тенденция за намаляване на запитванията и заявките за извършване на прегледи на кораби и при възможност отлагането им от корабособствениците. Невъзможността за физическо придвижване на хора също влияе отрицателно върху **БКР**, затова дружеството търси начини да извършва услуги по класификация и сертификация дистанционно или чрез агенти и подизпълнители, когато е възможно.

В резултат на неочакваната промяна на бизнес средата, която засегна начина на действие на всички икономически агенти в световен мащаб, процедурата по признаването на **БКР** от Администрацията на Хондурас е отсрочена. Забавя се и очакваното стартиране на процедурите по получаване на одобрение от Администрациите на Панама и Сиера Леоне. Очакванията са пазарът да отбележи ръст след облекчаване на рестрикциите, но несигурността в бранша все още е висока.

Пристанищна дейност

Развитието на българските пристанища зависи в много по-голяма степен от икономическата обстановка в България и в държавите от Средиземноморския и Черноморския региони, отколкото от промяната в икономическата активност в други части на света.

Пристанищата **КРЗ Порт Бургас** и **Одесос ПБМ** са с регионално значение и тяхната натовареност е в пряка релация с развитието на отраслите строителство, селско стопанство, добив на инертни материали и инфраструктурни проекти. Дейността им е зависима и от сезонността на някои видове товари.

Разпространението на пандемията от COVID-19 и предприетите мерки за ограничаването ѝ оказват различно влияние върху товародателите в зависимост от техните товари.

При зърнените култури, за които България е традиционен износител, търсенето на пристанищни услуги и товаропотоците се повлияха различно в зависимост от крайната дестинация на разтоварване. За част от товарите, предназначени за страни с предприети по-крайни рестриктивни мерки, имаше случаи на отказани поръчки от клиентите, но като цяло търсенето остана сравнително стабилно. Налице е тенденция за насочване на инвестиционните усилия на пристанищата в региона на гр. Варна и гр. Бургас към изграждане на нови мощности и съоръжения за складиране с цел подобряване и ускоряване на обработката, което засилва конкурентната среда, в която работят Одесос ПБМ и КРЗ Порт Бургас. Положително влияние оказва увеличаването на товаропотоците от внос на някои култури като резултат от реализираните вече инвестиции в Североизточния регион на страната от производители за изграждане на допълнителни мощности за тяхната преработка. Инвестиционните намерения на Групата за разширение на двете пристанища са свързани основно със зърнените товари поради големия им обем и стабилно търсене на пристанищни услуги за тях в периоди на криза. Заради неясната и все още силно рискована бизнес среда, към момента Групата е замразила тези проекти.

Временно прекратената дейност на някои товародатели (стъкло, дървен чипс и др.) намали значително обема на товарите, който се окачва постепенно да се възстанови след смекчаване на мерките срещу разпространението на вируса.

Товарите от метали и скрап също се свиха вследствие намалената активност на икономическите агенти. Тяхното възстановяване ще е в пряка зависимост от рестарта на икономиката и инвестиционната активност в проекти от инфраструктурата и строителството, което на този етап е трудно предвидимо.

Като цяло, добрата диверсификация на товарите на двете пристанища в Групата и изградената им пазарна позиция им помагат да продължат дейността си без тяхната рентабилност да е чувствително засегната от промените в пазара и в бизнес средата.

Булпорт логистика предлага услуги в областта на домуването на малки и средни плавателни съдове и яхти, докуване на кораби за ремонт, както и отдаване на помещения и площи под наем за офис имоти и имоти за складиране и производствена дейност. Рестрикциите на държавно ниво, свързани с пандемията, в последните месеци оказаха негативен ефект основно върху търсенето на офис площи и ремонти на малки плавателни съдове, поради свиване на икономическата активност на потенциалните клиенти в резултат на неяснотата в бизнес средата. Към момента има тенденция за възобновяване на търсенето и очакванията на дружеството са поетапно да отдаде под наем свободните офис помещения в средносрочен период.

Машиностроене

През първите три месеца на 2020 г. търсенето на металорежещи машини, предлагани от Групата, отбеляза ръст спрямо същия период на 2019 г. След края на м. март рестрикциите, предприети от редица държави в цял свят за ограничаване разпространението на COVID-19 и високата несигурност в бизнес средата, повлияха негативно и на инвестиционната активност на клиентите както на ЗММ България холдинг, така и на неговите дъщерни дружества, в резултат на което настъпи спад в обема на поръчките и приходите. Отрицателният ефект се подсилва и от частични забавяния и затруднения при експедицията на готови изделия и доставка на суровини и материали. Очакванията са заедно с поетапното смекчаване на мерките, свързани с пандемията, търсенето да се възстанови плавно в краткосрочен период. В средносрочен хоризонт, негативен ефект ще продължава да оказва неяснотата за развитието на автомобилната индустрия в световен мащаб.

Активната маркетингова политика на ЗММ България холдинг в последните няколко години, промяната в процесите на ценообразуване и продуктово развитие и засиленото онлайн присъствие дават своите резултати - налице е тенденция за увеличаване на запитванията от крайни клиенти с много широка географска диверсификация, което в по-дългосрочна перспектива се очаква да доведе до устойчиви пазарни позиции на дружествата от машиностроенето.

3. Управление на финансовите ресурси. Използвани финансови инструменти. Управление на финансовия риск.

Възможности за реализация на инвестиционните намерения, разполагаеми средства и възможни промени в структурата на финансиране на дейността

Основните финансови ангажименти на Дружеството са свързани с инвестиционни проекти – негови и на дъщерните му дружества.

През 2019 г. ИХБ е посрещал потребностите си за обезпечаване разходите за дейността си със собствени средства, генерирани от основната му дейност. През 2019 г. основни източници на финансиране на ИХБ бяха лихви и главници по предоставени заеми на дъщерни дружества и дивиденди, получени от дъщерните дружества. Част от тези средства Холдингът пренасочи за финансиране на собствената си инвестиционна програма, включително изкупуване на собствени акции, както и инвестиционни програми на дъщерни дружества.

Ръководството на Холдинга реструктурира наличния паричен ресурс при осъществяване на средносрочните си инвестиционни намерения в рамките на Групата в съответствие с промяната в приоритетите, настъпилите промени в пазарната среда и с оглед очертаните тенденции и несигурните обстоятелства около развитието на предприятията от различните отрасли. При необходимост Холдингът текущо финансира развитието на дружествата. Възможни са капиталови разходи и за нови придобивания и разширения на бизнеса, при отчитане на съществените промени в инвестиционния климат, които наложи кризата с коронавируса COVID-19.

Към момента на обявяване на настоящия Доклад, във връзка с разпространението на коронавируса COVID-19, ИХБ е взело решение да замрази всички инвестиционни проекти на Групата до стабилизиране на бизнес средата.

Основни източници за финансиране на инвестициите на Групата на ИХБ са собствени средства и банково кредитиране, включително лизингови схеми. За момента Холдингът няма планове да осигурява необходими средства за капиталова разходи чрез нови емисии акции или облигации. Решенията за размера и източниците на необходимите средства се вземат за всеки конкретен случай.

ИХБ има договорен с Банка ДСК кредитен лимит за издаване на банкови гаранции, откриване на акредитиви и оборотно финансиране на Холдинга и/или дружества от неговата група до 10 млн. лв. с възможност за усвояване в лева, евро и щатски долари.

По отношение на вземанията, когато съществува несигурност относно тяхната събираемост, дружествата правят съответните обезценки.

ИХБ при необходимост предоставя гаранции и поръчителства по задължения на дъщерни дружества. ИХБ е предоставило обезпечение през 2019 г., в полза на дъщерно дружество - издадено поръчителство за задължение на КРЗ Порт - Бургас в размер на 3,000 хил. лв.

На този етап не съществува риск дъщерните дружества да не изпълнят поетите ангажменти, за които са издадени гаранциите.

През 2019 г. в ИХБ беше сформиран Инвестиционен комитет, като постоянен помощен орган към Управителния съвет на Дружеството, с оглед необходимостта инвестициите, касаещи различните дъщерни дружества, да бъдат разглеждани предварително и приоритизирани. Инвестиционният комитет има за цел да координира инвестиционната политика на Групата на ИХБ в съответствие с провежданата от Управителния съвет стратегия за развитие.

Описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправена Групата

Несистематични рискове, специфични за Групата

Рискове, свързани със структурата на портфейла на Групата

Инвестициите на Групата са в отрасли, които се характеризират с бавна обращаемост на вложените средства (машиностроене), зависимост от енергийни и други ресурси (машиностроене, кораборемонт, морски транспорт) и силна цикличност (кораборемонт, корабен дизайн, морски транспорт, класификация и сертификация, пристанищна дейност), намалявайки равнището на възвръщаемост на цялостния инвестиционен портфейл на Холдинга.

Рискове, произтичащи от пандемии и епидемии - глобализацията в световен мащаб и много по-свободното движение на стоки и хора водят до значително по-бързото разпространяване на пандемии и епидемии и силно затрудняват локализирането им в отделни региони/държави, което при по-сериозни заболявания, като COVID-19, блокира световната търговия и оказва негативен ефект върху всички икономически агенти.

Рискове, произтичащи от зависимостта от развитието на световната икономика и търговия

Разпространението на COVID-19 по цял свят свива световната икономика и влияе негативно върху икономическата активност на всички икономически агенти.

По принцип състоянието на световната икономика и търсенето на суровини обуславят развитието на търговията и от всички отрасли от инвестиционния портфейл на ИХБ най-директно и бързо е влиянието им върху шипинг индустрията. Напрежение върху пазара и натиск върху фрахтовките оказват редица разнопосочни фактори:

- цикличност на шипинг индустрията – циклите са обвързани със световната икономика и баланса между предлагания корабен тонаж и потребностите на износители и вносители. Риск съществува за операторите, които не са успели правилно да планират и разпределят паричните си потоци във време на затруднен достъп до финансиране при утежнени условия по време на криза;
- брой на корабите в строеж и влизането им в експлоатация и състояние на пазара за рязане на кораби - слаб темп на рязане на старите кораби в съчетание с голям брой новопостроени и пуснати на вода кораби и тонаж в експлоатация води до свръхпредлагане;
- засилени ограничения, свързани с екологията – въвеждането на нови економии и директиви за екологично замърсяване и енергоспестяване при плавателните съдове налага задължителни реконструкции на съдовете за привеждането им в съответствие с економите и скъсява сроковете на експлоатация на корабите;

- проблеми с горивата в световен мащаб - от една страна, петролът може да бъде причина за конфликти, а от друга - най-вече цената и наличностите му могат да бъдат причина за подем или спад на фрахтовия пазар, тъй като корабните горива са основна суровина в бранша и борсова стока;
- потенциал за развитие – произтича от големи инфраструктурни проекти, сериозни инвестиции в газовия и петролния сектор и др.

Равнището на икономическата активност в световен мащаб влияе, макар и по-забавено и върху машиностроенето, корабостроенето и кораборемонта, докато пристанищната дейност е по-силно зависима от развитието на вътрешния пазар.

Риск от политическа нестабилност в традиционни пазари и региони, военни действия и/или наложени санкции

Произтича от евентуални промени в икономическата политика, наложени от обективни икономически или политически обстоятелства - продължаващи военни конфликти по света, политическа несигурност на много места, наложени санкции и ограничения за търговия с редица страни. Негативен резултат от тези процеси е и бежанският поток към Европа и България като външна граница на ЕС. Този риск влияе най-вече на морския и пристанищен бизнес, тъй като пречи на свободното движение на стоки и води до промяна на търговските потоци и на транспортните коридори, както и затруднява и достъпа на регистровите инспектори до поднадзорните кораби. Допълнително рискът оказва влияние и върху отрасъл машиностроене чрез намаляване на обема на продажби на традиционни пазари.

Рискове, свързани с нормативната рамка, уреждаща опазването на околната среда

Местното и международно законодателство, отнасящо се до екологията, предполага спазването на редица мерки относно предотвратяване, контрол и намаляване на различни видове замърсяване на околната среда. Тенденцията в последните години е към увеличаване на регулациите в тази област. Политиката на Групата е да спазва всички нормативни задължения в тази насока, което е свързано с постоянни инвестиции по привеждане и поддържане на съоръженията и процесите в съответствие с изискуемите стандарти и норми. Всички инвестиционни проекти са съобразени и с изискванията за опазване на околната среда.

Рискове, отнасящи се до привличането и задържането на опитни и квалифицирани кадри

Предвид проблемите с ефективността и приложимостта на образователната система в България и демографския срив в страната, много сектори на националната икономика изпитват дефицит на квалифициран персонал. Професионалните качества на заетите пряко се отразяват на финансовите резултати и на иновационната активност на компаниите. Рискът се подсилва и от конвертируемия характер на някои професии и търсенето им в световен мащаб (професионално подготвени и мотивирани моряци и команден състав, регистрови инспектори, инженерен персонал и специализирани работници – заварчици, корпусници, тръбари и др.). Най-силно рискът се отразява на отраслите машиностроене, морски транспорт и кораборемонт. Към момента влиянието на този риск е намаляло в резултат на освобождаването на работна ръка от дружества, прекратили или силно свили дейността си вследствие на пандемията. Ръководството е възприело дългосрочен подход при управлението на човешките ресурси, свързан с предварителна и последваща квалификация на персонала, както и тясно сътрудничество с академичната общност в страната.

Кредитен риск

Състои се от риск от финансова загуба, ако клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Рискът произтича основно от вземания от клиенти и инвестиции в други финансови активи.

Вземания от клиенти - експозицията към кредитен риск на Групата е резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти, които са различни за отделните сектори. Най-силно той се проявява в отраслите корабостроене, корабен дизайн, класификация и сертификация и пристанищна дейност.

В момента равнището на кредитен риск в световен мащаб и съответно за Групата значително е повишено поради свиване на икономическата активност заради COVID-19. Кредитната политика на Групата предвижда всеки нов клиент да се проучва за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащания. Освен от предлаганата цена, при избора на един или друг потенциален клиент или чартър мениджърите се ръководят и от неговия кредитен рейтинг, репутация, известност, препоръки и др.

Инвестиции - Групата инвестира основно в бизнеси и дружества, в които Холдингът има контрол и може да определя стратегията за развитието им. При портфейлни инвестиции стремежът е да се инвестира в ликвидни ценни книжа. Част от инвестициите се правят за значителен период от време, през което е възможно доходност за Групата да е силно редуцирана, да има намаление на печалбите за периода и дори загуби.

Гаранции - политиката на Групата е да се дават финансови гаранции само на дъщерни дружества след предварително одобрение от управителните органи. Съществува риск при неизпълнение на задълженията гаранциите да бъдат предявени.

Ликвиден риск

Възниква при положение, че Групата не изпълни своите задължения, когато те станат изискуеми. Такъв риск може да възникне при забавени плащания от клиенти. Предприятията от Групата правят финансово планиране, с което да посрещат изплащането на разходи и текущите си задължения за период от 90 дни, включително обслужването на финансовите задължения. В съчетание, където е възможно, се прилага разсрочено плащане към доставчици и подизпълнители без негативно влияние върху тях. В момента равнището на ликвиден риск в световен мащаб и съответно за Групата значително е повишено поради свиване на икономическата активност заради COVID-19. Ръководството на Холдинга подкрепя усилията на дружествата от Групата за привличане на банкови ресурси за инвестиции и използване на възможностите, които дават револвиращите оборотни кредити за осигуряване на производството. Обемите на привлечените средства се поддържат на определени нива и се разрешават след доказване на икономическата ефективност за всяко дружество.

Валутен риск

Дружествата в Групата са изложени на валутен риск при покупки и/или продажби и/или получаване на заеми, деноминирани във валути, различни от функционалната. Ръководството на Холдинга се стреми в оперативната дейност на повечето дружества да минимизира плащанията във валута, различна от функционалната им с оглед редуциране експозицията на Групата към валутен риск. Стремежът е сделките с клиентите и доставчиците да се договарят предимно в лева и евро за дружествата, чиято функционална валута е българския лев и в щатски долари за корабните компании, която е основната валута, с която оперира международният корабен бизнес. Предвид очакваното влизане на България в механизма на обменните курсове ERM II (т.нар. чакалня на еврозоната) съществува риск договореният съгласно приложимите резолюции курс на еврото спрямо българския лев да бъде различен от фиксирания в момента. Последното освен риск върху балансните позиции (вземания и задължения) може да породи и ценови риск върху плащанията, деноминирани в лева. Увеличението на дела на приходите от чужди кораби спрямо общите продажби, засилва влиянието на валутния риск върху финансовите резултати на корабния регистър.

Лихвен риск

Дружествата от Групата са изложени на лихвен риск в случаите на финансиране, чиято цена включва плаваща лихвена компонента плюс надбавка. При управлението на този риск ръководството се стреми или да се договарят кредити с фиксиран лихвен процент, или да се сключват хеджиращи сделки с цел минимизиране влиянието на промените в плаващата компонента на лихвата.

Системни рискове

Холдингът и неговите дъщерни дружества са изложени и на системни рискове, свързани с пазара и макросредата, в която дружествата функционират, които рискове не могат да бъдат управлявани и контролирани от ръководния екип.

По-подробна информация относно използваните финансови инструменти и оценката на рисковете и управление на финансовия риск на Групата е представена в Бележка 34 Финансови инструменти в консолидирания финансов отчет.

4. Важни събития, настъпили след отчетната дата

С изключение на оповестеното в Бележка 39 към приложения консолидиран финансов отчет, не са настъпили други важни събития след отчетната дата.

5. Важни научни изследвания и разработки

ИХБ не е извършвал пряко развойна дейност за периода обхванат от историческата финансова информация.

Дружествата от Групата на ИХБ постоянно извършват развойна дейност по отношение на техните продукти и технологии. По-важните иновационни усилия на екипите са насочени към усъвършенстване на предлаганите изделия и създаване на иновативни такива.

6. Предвиждано развитие на Групата

Основни тенденции по отношение дейността на ИХБ

Основните тенденции в дейността на ИХБ и през следващите години се очаква да бъдат свързани с:

- придобиване, оценка и продажба на участия в други дружества;
- управление на дружества от своя портфейл;
- учредяване на нови дружества;
- инвестиране в дружествата от портфейла, към които ИХБ има дългосрочен интерес;
- финансиране на дружествата, в които Холдингът участва.

Основните стратегически интереси на ИХБ са в следните отрасли и дейности:

- морски транспорт;
- корабостроене и кораборемонт, вкл. корабен дизайн;
- пристанищна дейност;
- машиностроене;

Планове от съществено значение, свързани с дейността на ИХБ

През следващите години нови капиталови разходи в рамките на Групата могат да бъдат направени в случаите на финансиране на нови или развитие на стартирани проекти на ИХБ и на дъщерни дружества. При нужда Холдингът ще продължи текущо да финансира развитието на дружествата от Групата.

Възможни са капиталови разходи и за нови придобивания и разширения на бизнеса, свързани с приоритетите за развитие на ИХБ.

Към момента на обявяване на настоящия Доклад, във връзка с разпространението на коронавируса COVID-19 ИХБ е взело решение да замрази всички инвестиционни проекти на Групата, като след стабилизиране на бизнес средата ИХБ и неговите дъщерни дружества ще преразгледат текущите си проекти, в т.ч. във връзка с разширението на пристанищния терминал в КРЗ Порт Бургас и в Одесос ПБМ, евентуална покупка на нови кораби, въпроси свързани с подобряване на енергийното състояние на дъщерните дружества и др.

Решенията за размера и източниците на необходимите средства ще се вземат за всеки конкретен случай.

7. Промени в цената на акциите

За 2019 г. акциите на ИХБ отбелязаха понижение от 1,0353 лв. (последна средно претеглена цена за 2018 г.) на 1,0098 лв. (последна средно претеглена цена за 2019 г.) или понижение от 2.46%. Средно претеглената цена на акциите на дружеството за отчетния период 2019 г. е 1,0212 лв. (0,9818 лв. средно претеглена цена за 2018 г.).

За сравнение движението на индексите на БФБ за същия период са както следва: SOFIX спад от 4,43%, BGBX 40 спад от 3,52% и BG TR30 ръст от 4,06%.

През 2019 г. ИХБ продължава да бъде част от основните борсовите индекси на българския капиталов пазар SOFIX, BGBX 40 и BG TR30.

Дружеството е приело да спазва Националния кодекс за корпоративно управление, приет от БФБ, чиято основна цел е насърчаването и утвърждаването на най-добрите практики в областта на корпоративното управление. На база на представените от ИХБ ежегодни отчети „спазвай или обяснявай“, Дружеството е включено в индекса на компаниите с добро корпоративно управление CGIX (Corporate Governance Index) и е една от седемте компании включени в индекса за 2019 г.

През 2019 година, данните за търговията с акции на ИХБ /борсов код 4ID/ са следните:

Статистика за период 01.01.2019 – 31.12.2019 /информация от БФБ/

	Стойност	Дата
Последна средно-претеглена цена (лв.)	1.0098	28-12-2019
Максимална средно-претеглена цена (лв.) *	1.1100	
Минимална средно-претеглена цена (лв.) *	0.9705	
Средно-претеглена цена за 2019 г. (лв.) *	1.0212	
Процентно изменение на база данни за счетоводни цели	-2,46%	
Брой сделки на регулиран пазар през 2019 г.	782	
Търгуван обем през 2019 г. (брой акции)	5 601 146	
Оборот през 2019 г. (лв.)	5 719 642.21 лв.	

* Стойностите са коригирани (при наличие на увеличение на капитала на дружеството, раздаване на дивидент, намаление на номиналната стойност на една акция и др.).

Акционерна структура към 31.12.2019 г.

Капиталът на ИХБ към 31.12.2019 г. е 107,400,643 лв.

Акционери	Брой акционери	Брой акции	Към 31.12.2019
			% от капитала
Всички	54058	107 400 643	100.00%
Юридически лица	85	99 301 145	92.46%
Физически лица	53 973	8 099 498	7.54%
Акционери, притежаващи над 5%, включително	3	53 655 315	49.96%
• Венсайд Ентерпрайзис Лимитед		7 089 320	6.60%
• Булс АД		37 608 121	35.02%
• ДЗХ АД		8 957 874	8.34%
Обратно изкупени собствени акции	1	6 648 222	6.19%
Акционери, притежаващи под 5%	54054	47 097 106	43.85%

На 22.02.2019 г. ИХБ е получило уведомление за разкриване на дялово участие в публично дружество по чл. 145 ЗППЦК от ЗУПФ Алианц България, относно промяна в притежаваните права на глас, носител на които са акции, издадени от ИХБ, а именно намаляване на притежаваните права на глас до 4.99 %. Като дата, на която правото на глас на лицето е паднало под праговете по чл. 145 ЗППЦК е посочена 18.02.2019 г.

8. Информация за притежаване и търговия със собствени акции /187д от Търговския закон/;

Дружеството може да изкупува обратно собствените си акции при спазване на изискванията на закона. Решението за обратно изкупуване на акции на дружеството се взема от Общото събрание на акционерите. На проведено заседание на ОСА на 29.06.2017 г. е взето ново решение за обратно изкупуване на собствени акции за срок от пет календарни години, считано от изтичането на срока за обратно изкупуване, във връзка с предходно взето решение, а именно считано от 17 декември 2017 г.

През 2015 г. са продадени 11,600 бр. от притежаваните собствени акции при средно претеглена цена за една акция 1,07 лв., а за същия период са закупени допълнително 127,589 бр. акции при средна цена 0,851 лв. за брой.

През 2016 г. са изкупени 41,730 броя акции при средно претеглена цена за 1 акция 0.810 лв. През 2017 г. са изкупени 38 695 броя акции при средно претеглена цена за 1 акция 1.003 лв., а за същия период Дружеството е продало 748 000 броя от притежаваните собствени акции при средно претеглена цена за 1 акция 0.967 лв.

През 2018 г. общият брой на придобити собствени акции е 3 200 729 броя акции при средно претеглена цена за 1 акция 0. 969 лв. За същия период Дружеството е продало 160 225 броя от притежаваните собствени акции при средно претеглена цена за 1 акция 0.977 лв.

През 2019 общият брой на придобити собствени акции е 3 186 038 броя акции (2,966 %), при средно претеглена цена за 1 акция 1,012 лв.

Общият брой на притежаваните собствени акции към 31.12.2019 г. е 6 648 222 броя акции (6,19 %).

През януари 2020 г. ИХБ е придобило 332 419 броя собствени акции при средно претеглена цена от 1,0100 лв. за акция. През февруари 2020 г. ИХБ е придобило 309 705 броя собствени акции при средно претеглена цена от 1,0293 лв. за акция. Общият брой на притежаваните собствени акции към 29.02.2020 г. е 7 290 346 броя акции.

През март 2020 г., ИХБ е придобило 410 490 броя собствени акции при средно претеглена цена от 0,9196 лв. за акция. През април 2020 г., ИХБ е придобило 80 000 броя собствени акции при средно претеглена цена от 0,800 лв. за акция.

Общият брой на притежаваните собствени акции към 31.04.2020 г. 7 780 836 броя акции.

Относно сключени през м. май 2020 г. сделки, във връзка с взетото решение за обратно изкупуване, информация към 31.05.2020 г. ще бъде оповестена по ред на чл. 100т от ЗППЦК, с регулярно месечно съобщение на Дружеството.

9. Корпоративно управление

9.1. Декларация за корпоративно управление

През октомври 2007 г. бе приет **Национален кодекс за корпоративно управление.**

На 26.10.2007 г. ИХБ подписа декларация, че приема Националния кодекс за корпоративно управление и ще извършва дейността си в съответствие с разпоредбите му.

Документът е публикуван от БФБ. Извън принципите залегнали в Кодекса за корпоративно управление ИХБ не прилага други практики на корпоративно управление в допълнение на Кодекса.

Спазването на Кодекса е на принципа „спазвай или обяснявай“. Информация за това е представена допълнително в Отчета „спазвай или обяснявай“ на Национален кодекс за корпоративно управление. Отчетът „спазвай или обяснявай“ е публикуван като самостоятелен документ, заедно с Доклада за дейността към индивидуалния Годишен финансов отчет, към 31.12.2019 г., и може да бъде намерен на интернет страницата на Дружеството (www.bulgariaholding.com).

Система за вътрешен контрол и управление на риска

Системата за вътрешен контрол в Индустиален Холдинг България включва следните компоненти:

Контролна среда - контролната среда обхваща следните елементи - организационна структура, възлагане на правомощия и отговорности, ангажименти на лицата, натоварени с общото управление, ангажимент за компетентност, политики и практики, свързани с човешките ресурси, философия и оперативен стил на ръководство, ценности и етично поведение

Оценка на рисковете в дружеството - В ИХБ има система за управление на риска, която се усъвършенства в унисон с динамичните промени на икономическата и финансова среда, в която оперират дружествата от групата. Рисковете, които произтичат от дейността на групата, могат да бъдат разделени на несистематични и систематични рискове. Всяко едно от дъщерните дружества е подложено на специфични видове риск в зависимост от характера на дейността му и отрасъла, в който функционира. В холдинговата структура няма специално създадено звено за управление на риска. Всеки един от специфичните рискове се установява и управлява както от лицата, заети с администриране на финансовата информация в дружествата, а при необходимост и от ръководството на Индустиален Холдинг България. В зависимост от вида на съответния рисков фактор и степента му на въздействие върху дадено дружество, се предприемат конкретни превантивни или последващи мерки, които се съгласуват вътре в самото дружество или при необходимост с ръководството на Холдинга.

Информационна система - Информационната система във връзка с финансовото отчитане на Индустиален Холдинг България и неговите дъщерни дружества следва да се разглежда в два аспекта – като съвкупност от правила, процеси и процедури за отчитане дейността на конкретната единица и като система за отчитане дейността на дъщерните дружества, които са част от холдинговата структура.

Контролни дейности - Осъществяването на ефективен контрол върху изготвянето на индивидуални и консолидирани финансови отчети на Индустиален Холдинг България, е един от приоритетите на ръководството на дружеството. Контролът, който се упражнява върху дъщерните компании, може да се разглежда в две насоки - Текущ контрол върху финансовите данни на дружествата и периодичен контрол от страна на ръководството. Автоматизиран контрол върху финансовата информация се осъществява в дружествата, в които е въведена ERP система на отчитане. В останалите дружества преобладаващ е физическият контрол от страна на отговорните лица.

Текущо наблюдение на контролите - Системата за вътрешен контрол в групата подлежи на наблюдение както от страна на всяко едно дружество за себе си, така и от холдинговата структура. На ниво холдинг е обособен отдел Вътрешен контрол, който осъществява прегледи на дейността и финансите в групата на ИХБ, текущи и периодични прегледи на системата и процесите в ИХБ и във всяко дружество, част от групата. Избраният от Общото събрание на акционерите Одитен комитет прави преглед на системата за вътрешен контрол. Проверките от страна на вътрешния одит са насочени както към установяване спазването на вътрешно – контролните правила и процедури, така и по отношение на тяхната адекватност спрямо конкретната бизнес среда, в която функционира одитираната единица.

Веднъж годишно на заседание на Надзорния съвет, Управителният съвет на дружеството представя идентифицирани пропуски в системата за вътрешен контрол, които са му докладвани от звеното за вътрешен контрол. След решение на Надзорния съвет се предприемат конкретни действия за подобряване на системата.

Информация по член 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане

Информация по б. в) - значими преки или косвени акционерни участия (включително косвени акционерни участия чрез пирамидални структури и кръстосани акционерни участия) по смисъла на член 85 от Директива 2001/34/ЕО

През отчетния период Дружеството е получило следните уведомления за придобити или продадени пряко или чрез посредници акции, отговарящи на границите посочени в чл. 89, пар. 1 от Директива 2001/34/ЕО, свързани с промени в притежавани права на глас.

На 25.02.2019 г. ИХБ е получило уведомление за разкриване на дялово участие в публично дружество по чл. 145 ЗППЦК от ЗУПФ Алианс България. Уведомлението касае промяна в правата на глас, носител на които са акции, издадени от „Индустриален холдинг България“ АД, както следва:

Състояние към датата на уведомлението – 4.99 %;

Състояние при предходно уведомление – 5.97 %;

Акционери притежаващи над 10 % от акциите с право на глас към 31.12.2019 г. са както следва:

Към 31.12.2019

<i>Акционери, притежаващи над 10%, включително</i>	<i>Брой акционери</i>	<i>Брой акции</i>	<i>% от капитала</i>
Буллс АД	1	37 608 121	35.02%

Информация по б. г) - притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права

Няма акционери със специални контролни права.

Информация по б. е) - всички ограничения върху правата на глас, като например ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване на правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансовите права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа;

Няма ограничения върху правата на глас върху акции. Към 31.12.2019 г. Индустриален холдинг България притежава 6 648 222 броя обратно изкупени собствени акции, упражняването на правата по които е преустановено на основание чл. 187а, ал. 3 от ТЗ, до тяхното прехвърляне.

През януари 2020 г. ИХБ е придобило 332 419 броя собствени акции при средно претеглена цена то 1,0100 лв. за акция. През февруари 2020 г. ИХБ е придобило 309 705 броя собствени акции при средно претеглена цена то 1,0293 лв. за акция. През март 2020 г., ИХБ е придобило 410 490 броя собствени акции при средно претеглена цена от 0,9196 лв. за акция. През април 2020 г., ИХБ е придобило 80 000 броя собствени акции при средно претеглена цена от 0,800 лв. за акция. Общият брой на притежаваните собствени акции към 31.04.2020 г. е 7 780 836 броя акции.

Информация по б. з) - правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета и внасянето на изменения в учредителния договор

Надзорен съвет

Общото събрание на акционерите избира и освобождава членовете на Надзорния съвет и определя възнаграждението им.

Мандатът на Надзорния съвет е пет години, като мандатът на първия Надзорен съвет е три години. Членовете на Надзорния съвет могат да бъдат освободени от длъжност и преди изтичането на мандата, за който са избрани.

Членовете на Надзорния съвет могат да бъдат преизбирани без ограничения.

Председателят на Надзорния съвет сключва договорите за възлагане на управлението и представителството на изпълнителните директори.

Управителен съвет

Членовете на Управителния съвет се избират от Надзорния съвет, който определя тяхното възнаграждение и може да ги заменя по всяко време.

Членовете на Управителния съвет трябва да отговарят на изискванията на закона.

Мандатът на Управителния съвет е пет години, като мандатът на първия Управителен съвет е три години.

Отношенията между Дружеството и член на Управителния съвет се уреждат с Договор за възлагане на управлението. Договорът се сключва в писмена форма от името на Дружеството чрез Председателя на Надзорния съвет или чрез упълномощен от него друг член на Надзорния съвет.

Разпоредби относно извършването на изменения и допълнения в устава.

Общото събрание на акционерите приема, изменя и допълва Устава на Дружеството. Решенията за изменения и допълнения на Устава се приемат с мнозинство 2/3 /две трети/ от представените на Общото събрание на акционерите акции с право на глас.

Информация по б. и) - правомощията на членовете на съвета, и по-специално правото да се емитират или изкупуват обратно акции.

Капиталът на Дружеството може да бъде увеличен по решение на Общото събрание на акционерите чрез издаване на нови акции или чрез превръщането на облигации, които са издадени като конвертируеми в акции. Съгласно устава на Дружеството (чл. 12а, ал. 1) в срок до 5 /пет/ години, считано от 19.02.2018 г., на основание чл.196 от Търговския закон, Управителния съвет, след одобрение на Надзорния съвет може да приема решения за увеличаване на вписания капитал на Дружеството до 150 000 000 лева чрез издаване на нови безналични поименни акции, включително и с цел осигуряване правата на притежателите на конвертируеми облигации да превърнат облигациите си в акции.

Дружеството може да изкупува обратно собствените си акции при спазване на изискванията на закона. Решението за обратно изкупуване на акции на дружеството се взема от Общото събрание на акционерите. На проведено заседание на ОСА на 29.06.2017 г. е взето ново решение за обратно изкупуване на собствени акции за срок от пет календарни години, считано от изтичането на срока за обратно изкупуване, във връзка с предходно взето решение, а именно считано от 17 декември 2017г.

Информация по ЗППЗК, чл. 100н, ал. 8, т.5 и т. 6

Информация за състава и функционирането на административните, управителните и надзорните органи и техните комитети, както и описание на политиката на многообразие, прилагана по отношение на административните, управителните и надзорните органи на Дружеството, във връзка с аспекти като възраст, пол или образование и професионален опит, целите на тази политика на многообразие и начинът на приложението ѝ, са представени в т. 10 от настоящия доклад по-долу.

9.2. Нефинансова декларация

Нефинансовата декларация на ИХБ и дружествата от Групата на ИХБ, изготвена съгласно изискванията на чл. 48 от Закона за счетоводството, има за цел да представи описание на политиките на Групата на ИХБ по отношение на дейностите, осъществявани в областта на въпросите, свързани със служителите, социални въпроси, екология и околна среда, както и борбата против корупцията и подкупите, за годината приключваща на 31.12.2019 г. Информация по част от тези въпроси се съдържа още в т.1. Резултати от дейността през 2019 г. – Нефинансови показатели за резултата от дейността и т.9. Корпоративно управление – Декларация за корпоративно управление, от настоящия Годишен доклад за дейността на ИХБ (консолидиран) за 2019 г. ИХБ разкрива информация от нефинансов характер, вкл. относно социалната отговорност на Групата и нейното участие в обществения живот в страната и взаимоотношенията с всички заинтересовани страни, и периодически, в съответствие със законовите норми и добрите практики.

Корпоративната политика на ИХБ се основава на спазване на законодателната база, най-добрите практики за корпоративно управление и социално отговорно поведение, европейските норми за здравословни и безопасни условия на труд, възможности за професионално развитие и израстване, създаване на добра корпоративна култура, дух на съпричастност и лоялност.

Дейността в Групата на ИХБ се осъществява при спазване принципите на етичност, хуманност, честност, уважение към хората и природата, грижа за клиента и поддържане на добри взаимоотношения със заинтересованите лица на ИХБ и дъщерните му дружества: акционерите, служителите, контрагенти - клиенти и доставчици, местната общност и обществото като цяло.

ИХБ осъществява своята дейност като инвестира в компании и бизнеси, които управлява и развива в дългосрочна перспектива и така допринася за устойчиво икономическо развитие. Повечето от дружествата от портфейла на ИХБ са с голяма социална значимост за регионите, в които се намират.

9.2.1. Дейност, съобразена със законодателството

Мениджърите и служителите на ИХБ и дружествата в Групата осигуряват дейността да се осъществява при спазване изискванията на всички законови нормативни актове, регулиращи съответната дейност, както и на вътрешни нормативни актове и политики.

ИХБ има Етичен кодекс, приет с решение на УС на дружеството, одобрено от НС, който отразява всички принципи, на основата на които се осъществява дейността в Групата на ИХБ и служи за ръководство за спазване на етично бизнес поведение на всички мениджъри и служители. С решение на УС на дружеството, одобрено от НС, е приета и Политика на многообразие. Прилагането на Политика на многообразие в ИХБ и дружествата от Групата цели да създаде работна среда, свободна от предразсъдъци, култивиране на атмосфера на уважение и взаимно доверие, възпитаване на корпоративна култура, която се отличава с взаимно уважение и ценене на всеки отделен човек.

Мениджърите и служителите в Групата на ИХБ осъществяват своята дейност професионално, безпристрастно, достойно и почтено като избягват конфликти на интереси.

9.2.2. Служители

Разбирането на ИХБ и дружествата в Групата е, че човешкият капитал е най-ценният актив, който имат и е ключово конкурентно предимство. Бизнес успехът е отражение на качествата, уменията и отдадеността на хората в Групата на ИХБ. Широк спектър от гледни точки насърчава иновациите, прави компаниите по-креативни, гъвкави, продуктивни и конкурентоспособни, способства за намирането на новаторски и творчески решения.

В Групата на ИХБ се стимулира:

- работа в екип и участие, позволяващи представителството на всички групи и гледни точки;
- откритата комуникация;
- уважение и сътрудничество между всички мениджъри и служители;
- обучение в различни форми – квалификационни курсове, семинари, посещения на български и международни конференции, организиране на вътрешно-фирмени срещи, презентации и други.

За 2019 г. направените преки разходи за обучения възлизат на 31 хил. лв. (18 хил. лв. за 2018 г.) като са обучени 280 бр. работещи в Дружествата от Групата на ИХБ. За служителите се провеждат и допълнително опреснителни обучения и инструктажи при необходимост.

Към 31.12.2019 г. заетите в Групата на ИХБ са 1163 души.

9.2.2.1. Недискриминация

В Групата на ИХБ се предоставят равни права и възможности за работа, развитие и кариера, в зависимост единствено от квалификацията, личните качества и постигнатите резултати и се възнаграждават постиженията на всички мениджъри и служители, като те се насърчават единствено въз основа на техните резултати и отношение на труда и колектива. Не се допуска дискриминация на работното място по полов, етнически, религиозен или политически признак.

За 2019 г. заетите в Групата на ИХБ са със следната структура: 894 броя мъже (76,87%) спрямо 269 броя жени (23,13%). Преобладаващия брой мъже е свързано с особеностите на някои от професиите в сферата на Морския бизнес и Машиностроенето.

9.2.2.2. Трудови стандарти

Спазват се изискванията и добрите практики за съотношение труд и почивка и се стимулира реалното и редовното ползване на полагаемите се отпуски през годината. В дъщерните дружества на ИХБ не се използва принудителен труд, както и детски труд, а допълнителният труд се заплаща. Възнагражденията се определят по единно утвърдени обективни критерии и се заплащат в срок, заедно с дължимите социални и здравни осигуровки за тях.

9.2.2.3. Професионално развитие

В ИХБ се оценява, че хората трябва да се усъвършенстват, за да са подготвени за бързите темпове на развитие и промяна в днешно време. От една страна, усъвършенстването е нужно на организацията, за да бъде адекватна и да може да се справя с предизвикателствата на конкуренцията, а от друга страна, да задоволи нуждата на всеки човек от развитие, квалификация и преквалификация. С оглед на това се стимулира обучението през целия живот в различните му форми. Осигурява се възможност за кариерно развитие на персонала, както в рамките на самите дъщерни дружества, така и в структурата на Групата.

В някои от дружествата се поддържат стажантски програми, като при възможност след края на стажа на стажантите се предлага да започнат работа, като по този начин се привличат хора с нови и свежи идеи и същевременно им се осигурява възможност да направят първите си стъпки в кариерното си развитие. За 2019 г. стажантските програми в дружествата от Групата на ИХБ са обхванали 46 човека (42 за 2018 г.), като общата стойност на направените разходи възлиза на 24 хил. лв.

9.2.2.4. Условия на труд

ИХБ се стреми да поддържа здравословни и безопасни условия на труд в дружествата си. Всички дружества се одитират за условията на труд, съгласно изискванията на българското законодателство. Извършват се замервания на работните места и оценка на риска и в случай на необходимост се правят предписания и неизправностите се отстраняват своевременно.

Във всички дружества от Групата са направени ремонти на сградите, работните и битовите помещения.

В ИХБ и дружествата от Групата са налице социални придобивки за служителите – месечни ваучери за храна, а в някои от дружествата и транспорт до работното място или покриване на част от транспортните разходи. На работещите в специална среда се осигурява безплатна и подходяща храна. Където е приложимо и необходимо, се предоставят работно облекло и лични предпазни средства. В повечето дружества се изплащат допълнителни средства за Великден и Коледа.

ИХБ се стреми да създаде в служителите си чувство за съпричастност и удовлетвореност чрез развитие на корпоративната култура, различни социални мероприятия и др. За служителите в Групата на ИХБ се организира ежегоден спортен турнир – Спортна есен. За 2019 г. турнирът беше проведен в началото на ноември в няколко дисциплини – футбол, шах, табла, тенис, тенис на маса, волейбол, дартс. Победителите във всеки спорт бяха наградени с медали – златни, сребърни и бронзови и купа за класираните си на първо място. Състезанията преминаха в дух на феърплей, толерантност и спортсменство.

9.2.2.5. Трудови злополуки

Като цяло нивото на трудови злополуки може да се характеризира като ниско. Основно те са свързани с невнимание и неспазване на инструкциите от страна на работниците.

За 2019 г. няма регистрирани трудови злополуки в Групата на ИХБ. През предходния отчетен период 2018 г. трудовете злополуки са три броя, като нито една от тях не е свързана със загуба на човешки живот.

9.2.2.6. Грижи за здравето

Всички дружества в Групата имат договори със служби по трудова медицина. Водят се медицински досиета на работещите и се провеждат профилактични медицински прегледи.

9.2.3. Контрагенти на ИХБ и дружествата от групата

Мениджърите се стремят ИХБ и дружествата да бъдат честни и почтени бизнес партньори, да поддържат традиционно коректни отношения с доставчици и клиенти, като спазват договорените условия и изпълняват стриктно задълженията си и по този начин създаваме стойност извън нашия бизнес.

За 2019 г. плащанията към доставчици възлизат на 57,362 хил. лв. (51,402 хил. лв. за 2018 г.).

9.2.4. Безопасни продукти

Дружествата от Групата на ИХБ се стремят да поддържат висок стандарт по отношение на безопасност, сигурност, качество и срок на доставка на произвежданите продукти и предоставяните услуги. Относно дъщерните дружества, които работят основно на сегмент инвестиционни стоки, е от изключително значение тяхното качество и сигурност. Що се отнася до компаниите, предлагащи услуги, те развиват дейността си изключително на международния пазар, което налага висок стандарт по отношение на безопасност, срок и качество.

Дружествата от Групата на ИХБ прилагат система за управление на качеството ISO 9001 и други стандарти в зависимост от спецификата на съответния бизнес и се сертифицират от лицензирани международни компании.

Процесът на управление на качеството в дружествата на ИХБ се разглежда като система от няколко компонента:

- Създаване и гарантиране на условия за производство на продукти и услуги с необходимото качество;
- Управление на доставките на суровини и материали;
- Следгаранционно обслужване и сервиз;
- Показатели за качество.

9.2.5. Околна среда

Ръководството на ИХБ и дружествата от Групата следи за въздействието върху околната среда, което имат производствата в Групата, като се стреми да осигурява спазването на екологичните норми, стандарти и изисквания за опазване на околната среда.

В различните дружества се поставят различни цели и планират дейности в зависимост от отрасъла, към който принадлежат. Дъщерните дружества докладват на Ръководството на ИХБ за оценката на влиянието върху околната среда и мерките, които се предприемат в случай на отрицателно влияние.

При вземане на решения за нови проекти и инвестиции в Групата задължително се оценява екологичният риск. При закупуване на машини се извършват всички проучвания за работата на машините, в т.ч. и влиянието им върху околната среда. Разработват се предварителни проекти за вредните емисии и възможности за неутрализирането им. Всички инвестиционни проекти са съобразени и с изискванията за опазване на околната среда. Те се одобряват от съответните органи – Общински служби, РЗИ, РСПБЗН, РИОСВ и др.

За дружествата от Групата на ИХБ, екологичните въздействия са свързани основно с използваните енергоизточници за съответните бизнеси и емисиите вредни газове които попадат в атмосферата в резултат на това, и с генерираните отпадъци.

Използваните количества основни енергийни източници за 2019 г. спрямо 2018 г. са както следва:

Вид енергиен ресурс	Мерна единица	Количество за 2019 г.	Количество за 2018 г.
Промислен газьол и дизел	тон	1 763	1 636
Мазут	тон	19 466	18 938
Електричество	MW/h	13 409	14 714

От посочените енергоизточници основен дял в генерирането на вредни емисии заема използването на мазут и промислен газьол основно в сектора Морски бизнес. Контролът за изпусканите азотни оксиди в изгорелите газове се осъществява чрез следене на техническата поддръжка на корабите и влаганите в двигателите резервни части. В т.нар. „специални райони“ (бреговете на Европа и САЩ) се потребяват горива с по-ниско съдържание на сяра. От 1-ви Януари 2020 има нови изисквания за използване на горивата от корабите. Новият мазут, който е разрешено да се ползва е със съдържание само 0,5% на сяра (за разлика от предходно разрешено - със съдържание на сяра до 3,5%).

Допълнителен положителен ефект върху потреблението на ел. енергия и намаляване на вредните емисии се очаква да окаже фотоволтаична централа за собствено потребление изградена в ЗММ-Сливен.

Дружествата от Групата на ИХБ класифицират и контролират всички видове отпадъци, които се образуват в резултат на дейността им. Отпадъците се транспортират и оползотворяват от лицензирани организации, така че да се гарантира безопасното им извеждане от употреба и правилната им преработка.

9.2.6. Корпоративното управление

Корпоративното управление в ИХБ се основава на следните принципи:

- Защита правата на акционерите;
- Разкриване на информация и прозрачност;
- Осигуряване на добро управление на дружеството от страна на управителните органи.

ИХБ е приело да спазва принципите на Националния кодекс за корпоративно управление и извършва дейността си в съответствие с разпоредбите му, като информация по тези въпроси се съдържа в т.10.1. – Декларация за корпоративно управление и Отчета „Спазвай или обяснявай“, част от Годишния доклад за дейността (индивидуален) към 31.12.2019 г.

9.2.7. Обществена ангажираност

Насърчава се обществената ангажираност и членуването на ИХБ и дружествата от Групата, както и на мениджърите и служителите, в обществени организации в страната и чужбина, чиито цели и дейност са полезни за обществото. ИХБ е член на Асоциацията на индустриалния капитал в България, Американска търговска камара и Германско – Българската търговска камара. Дъщерните дружества членуват също в различни браншови организации. Изпълнителният директор на ИХБ Шипинг Пламен Димитров е член на Управителния съвет на Българска асоциация на корабоприетелите и член на Управителния съвет на Българската морска камара. Главният изпълнителен директор на ИХБ Данета Желева е член на Управителния съвет на Асоциацията на индустриалния капитал в България и Председател на Асоциацията на българските частни пристанища. Изпълнителният директор на холдинга Емилиян Абаджиев е председател на Българо – португалската търговска камара.

Поддържат се добри взаимоотношения с държавната и общинска администрация и се съдейства за благоприятното развитие на бизнес климата в страната.

С дейностите си Групата на ИХБ осигурява работа и заплащане на 1163 служители и голям брой подизпълнители. Коректно се изплащат задълженията към държавата и местните власти. За 2019 г. платените данъци и осигуровки за Групата възлизат на стойност 5,638 хил. лв. (5,396 хил. лв. за 2018 г.).

Подкрепят се разнообразни социално значими проекти и инициативи под формата на дарения и спонсорства, насочени в подкрепа на българската култура, спорт и образование. През 2019 г. дарения за Групата достигат 21 хил. лв. (20 хил. лв. за 2018 г.), а спонсорствата са на стойност от 12 хил. лв.

С подкрепата на ИХБ през юни 2019 г. във Варна, се проведе отново най-големият тийм билдинг в България с благотворителна кауза – INB BUSINESS RUN VARNA. Състезанието представляваше щафетно бягане за отбори от различни компании на трасе разположено на площадката на Булярд корабостроителна индустрия. Събитието през 2019 г. включваше и състезание по бягане за деца, включващо загрявка и лекоатлетически упражнения, направени специално за деца. Участие взеха 40 отбора, 3 от които бяха от Групата на ИХБ. Събитието беше благотворително, като 30% от стартовите такси за участие на всички компании са дарени в подкрепа на фондация „Живот със синдром на Даун”, с цел организиране на Арт терапия за деца от Варна със синдром на Даун. Организатор на събитието беше Спортен клуб Бегач.

Подпомага се дейността, включително финансово, на учреждения и организации, чиято дейност е грижа за социално слаби хора и групи в неравностойно положение.

ИХБ е настоятел на Фондация Атанас Буров още от основаването ѝ, като традиционно подкрепя нейната основна цел да открива и поощрява таланти сред младото поколение в областта на икономиката. Групата на ИХБ подпомага под различна форма развитието на културата и изкуството в България и развитието на капиталовия пазар.

С цел привличане на кадри и подпомагане на обучаващи се млади хора, в повечето дружества има приети практики за отпускане на стипендии на ученици и студенти, както и осигуряване на стажове в самите дружества.

Някои от мениджърите в Индустиален холдинг България участват активно в академични съвети на техническите университети във Варна и София.

Дружествата поддържат активни взаимоотношения с Варненския технически университет, Софийския технически университет, Университета за национално и световно стопанство в София и Висшето военноморско училище във Варна.

Професионалното обучение и реализация на младите хора в България е един от проблемите, по които Групата работи. През пролетта на 2016 г. беше взето решение ЗММ Сливен в партньорство с професионалната гимназия по механотехника да вземе участие в проекта „Швейцарска подкрепа за въвеждане принципите на дуалното обучение в българската образователна система”, като проектът приключи през лятото на 2019 г. Целта на програмата е бизнесът и професионалните училища да създадат заедно компетентна работна ръка за нуждите на индустрията. През учебната 2019-2020 г. с помощта на МОН и изключително много със съдействието на ръководствата на професионалната гимназия по механотехника в град Сливен и ЗММ Сливен продължиха заниманията по дуално обучение. За целта през есента на 2019 г. се сключи ново партньорско споразумение между професионалната гимназия и ЗММ Сливен и се създаде една нова паралелка от 18 ученика по специалност „Машини и системи с ЦПУ“.

В началото на 2019 г. се състоя официалното откриване на специализирания кабинет за специалността „Машини и системи с ЦПУ“ с оборудвана компютърна зала с осем работни места в Професионалната гимназия по механотехника в гр. Сливен. В учебната работилница е монтиран нов CNC струг LT580 -1000 със система за управление SINUMERIK 828. Това е поредната стъпка в сътрудничеството между ЗММ Сливен и гимназията за въвеждане на дуално обучение, което цели подпомагане развитието на бъдещите млади специалисти.

9.2.8. Избягване на корупция, подкупване и конфликт между лични и фирмени интереси

Групата на ИХБ не толерира каквато и да било форма на корупция или подкуп.

Независимо от това могат да възникнат ситуации, които не представляват корупция или подкупване, но могат да допуснат компрометиране на решенията на служители, клиенти и бизнес партньори. Ето защо ръководството на ИХБ и дъщерните дружества следят спазването на правилата на Етичния кодекс, които помагат за избягването на подобни ситуации. За докладване на случаи на нарушения на Етичния кодекс, служителите в Групата на ИХБ могат да се обръщат към Отдел Вътрешен контрол в ИХБ .

Приемането на подаръци и облаги като цяло не е позволено, освен ако са на незначителна стойност.

Допълнителната заетост или професионални консултантски дейности трябва да са съгласувани предварително с ИХБ и да не пречат на интересите на му и дружествата от Групата.

10. Информация за членовете на Управителния и Надзорния съвет.

През 2019 г. не са правени промени в състава на Управителния и Надзорния съвети на ИХБ.

Функционирането на Управителния и Надзорния съвет на ИХБ е уредено в Устава на дружеството и Правилниците за работа на съветите.

Относно структурирането на управителните и надзорните органи на ИХБ и дружествата от групата не са разписани и приети правила за квотен принцип на база пол, възраст, образование и професионален опит, което е прието с цел да не се ограничават възможностите за кариерно развитие на професионалистите работещи в групата на ИХБ. Въпреки това при избора на членове на управителните и контролни органи на ИХБ и дружествата от групата, Общото събрание на акционерите, съответно Надзорния съвет на ИХБ се ръководи от принципите на приетата на заседание на Управителния и Надзорния съвет на ИХБ „**Политика на многообразие**“, като пример в това отношение са съставите на Надзорния и Управителния съвет на ИХБ - 43 % от състава са жени, има членове от различни възрастови групи и с различни сфери на образование.

Политика на многообразие на ИХБ се спазва от всеки член на управителен и надзорен орган, мениджър, служител и работник в ИХБ и дружествата от групата. Прилагането на Политика на многообразие в ИХБ и дружествата от групата цели създаване на работна среда, свободна от предразсъдъци, осигури култивиране на атмосфера на уважение и взаимно доверие, възпитаване на корпоративна култура, която се отличава с взаимно уважение и ценене на всеки отделен човек. Всеки член на управителен и надзорен орган и мениджър в ИХБ и дружествата от групата спазва принципите залегнали в Политиката на многообразие, за да се гарантира, че работниците и служителите са третирани справедливо и оценени обективно.

Всички служители на ИХБ и дружествата от групата са задължени да се отнасят към колеги, клиенти и доставчици, местната общност и обществото като цяло с уважение и достойнство, съобразно принципите заложи в Политиката на многообразие.

Информация за участие в търговски дружества на членовете на съветите към 31.12.2019 г. като неограничено отговорен съдружник, притежаване на повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и участие в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на съвети:

Надзорен съвет

ДЗХ АД

Данни за лицето, което представлява ДЗХ в Надзорния съвет на Дружеството:

Елена Петкова Кирчева:

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- не притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на никое търговско дружество;
- не е член на управителен или контролен орган на друго дружество;
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Константин Кузмов Зографов

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- не притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на никое търговско дружество;
- Член е на:
  - Съвета на директорите на Приват инженеринг ЕАД, София;
  - Съвета на директорите на КЛВК АД, София;
  - Съвета на директорите на Български корабен регистър ЕАД, Варна;
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на Меритайм холдинг АД, Варна;
  - Съвета на директорите на ИХБ Шипдизайн АД, Варна;
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Снежана Илиева Христова

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на:
  - Европа 2007 ООД, София,
  - Туинсан ЕООД, София
- Член е на:
  - Съвета на директорите на Аладис АД, София,
  - Съвета на директорите и изпълнителен директор на Асцела АД, София,

Управител е на:

- Алхена АД, София,
- Европа 2007 ООД, София,
- Туинсан ЕООД, София,
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Управителен съвет

Данета Ангелова Желева – Главен изпълнителен директор и Председател на Управителния съвет

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на ДЗХ АД, град Баня;
- Член е на:
  - Съвета на директорите на ЗММ – България холдинг АД, София;
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на ДЗХ АД, София;
  - Съвета на директорите на КРЗ Порт Бургас АД, Бургас;
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на Приват инженеринг ЕАД, София;
  - Съвета на директорите на ИХБ Шипинг Ко ЕАД, Варна
  - Съвета на директорите на Одесос ПБМ ЕАД, Варна;
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на Буллс АД, София;
  - Съвета на директорите на "Риъл естейтс дивелъпмънт" ЕАД, гр. София;
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Борислав Емилов Гаврилов

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на
  - Сток консулт ООД, София;
  - Суши стар ЕООД, София
  - Симетрия ООД, град София
  - Рива пропърти ЕООД, гр. София
- Член е на:
  - Съвета на директорите на ИХБ Електрик АД, София;
  - Съвета на директорите на КЛВК АД, София;
  - Съвета на директорите на Меритайм холдинг АД, Варна.
- Управител на:
  - ЕКО Консултинг ООД, София.
  - Сток консулт ООД, София;
  - Суши стар ЕООД, София,
  - Симетрия ООД, София.
  - Аванс.БГ, София
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Емилиян Емилов Абалджиев - Изпълнителен директор и заместник председател на Управителния съвет

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на
  - Комерс кнсалтинг ЕЕА ООД, София
  - Уотър Синерджи ЕООД, София
- Член е на:
  - Съвета на директорите и Изпълнителен директор на ЗММ България холдинг АД;
  - Съвета на директорите на ЗММ Нова Загора АД;
  - Съвета на директорите на ИХБ Метал кастингс АД;
  - Съвета на директорите на ЗММ Сливен АД;
- Управител на:
  - Комерс кнсалтинг ЕЕА ООД;
  - Уотър Синерджи ЕООД;
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Бойко Николов Ноев

- не участва като неограничено отговорен съдружник в никое дружество;
- не притежава пряко повече от 25 на сто от гласовете в общото събрание на акционерите на никое търговско дружество;
- не е член е на управителен или контролен орган на друго дружество;
- не е прокурист на никое търговско дружество;
- не участва в управлението на кооперации.

Договори по чл. 240б от Търговския закон, сключени през годината.

Дружеството не е сключвало договори с членовете на Съветите или свързани с тях лица, които излизат извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия.

Изплатени възнаграждения на членовете на Управителния и Надзорния съвет

Във връзка с Наредба № 48 на Комисията за финансов надзор за изискванията към възнагражденията, Общото събрание на акционерите на дружеството прие Политиката на възнагражденията на Индустиален Холдинг България. Съгласно приетата Политика членовете на Надзорния и Управителния съвет получават постоянно (фиксирано) възнаграждение, което се определя от Общото събрание на акционерите по предложение на Надзорния съвет. Надзорният съвет по предложение на Управителния съвет може да определи изплащането на допълнително възнаграждение на Изпълнителните директори на дружеството.

	Получени възнаграждения през 2019 г.	
	от ИХБ	от дъщерни дружества на ИХБ
Членове на Надзорния съвет		
ДЗХ АД, чрез представител Елена Кирчева	12,000	-
Снежана Христова	18,000	-
Константин Зографов	12,000	72,600
Членове на Управителния съвет		
Данета Желева	45,960	313,347
Емилиян Абаджиев	31,200	149,393
Борислав Гаврилов	12,000	6,000
Бойко Ноев	12,000	-

Получените възнаграждения от членовете на Управителния и Надзорния съвет на ИХБ включват получени суми от възнаграждение. Членовете на съветите не са получавали непарични възнаграждения, условни или разсрочени възнаграждения. ИХБ или негови дъщерни дружества не дължи на членовете на съветите суми за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

През 2019 г. общата сума на изплатените осигуровки от ИХБ на членове на УС и НС, включително задължително пенсионно осигуряване е 7,946 лева.

ИХБ и неговите дъщерни дружества не заделят и не начисляват други суми за предоставяне на пенсии, други компенсации при пенсиониране или за други подобни обезщетения.

Информация за притежавани от членовете на Надзорния и Управителния съвет акции на ИХБ към 31 декември 2019 г.:

	Придобити пряко през 2019г.	Прехвърлени пряко през 2019г.	Придобити чрез свързани лица през 2019 г.	Прехвърлени чрез свързани лица през 2019 г.	Брой акции, притежавани пряко	Брой акции, притежавани чрез свързани лица	Общо пряко и чрез свързани лица	% от гласовете в ОСА пряко и чрез свързани лица
Членове на НС								
ДЗХ АД	0	0	0	0	8 957 874	0	8 957 874	8.34%
Снежана Христова	0	0	0	55 000	250	1 774 405	1 774 655	1.65 %
Константин Зографов	0	0	0	0	582	208	790	0.0007%
Членове на УС								
Данета Желева	0	0	0	0	41 044	8 958 520	8 999 564	8.37%
Емилиян Абаджиев	0	0	0	0	0	0	0	0
Борислав Гаврилов	0	0	0	0	208	0	208	0.0001%
Бойко Ноев	0	0	0	0	0	0	0	0

Уставът на ИХБ не предвижда ограничения относно правата на членовете на Надзорния и Управителния съвет да придобиват акции и облигации на дружеството.

Към 31 декември 2019 г. членовете на Надзорния и Управителния съвет не притежават облигации, издадени от ИХБ.

Към 31.12.2019 г. на членовете на Управителния и Надзорния съвет не са предоставяни опции върху ценни книжа на ИХБ.

Одитен комитет

ОСА на ИХБ е избрало одитен комитет като помощен орган на Надзорния съвет. Членове на Одитния комитет са двама независими външни за Групата експерти с подходящо образование и опит – г-н Максим Сираков – Председател и г-жа Боряна Димова и независимия член на НС, който има финансово образование и компетентност и административно-управленски опит г-жа Снежана Христова. На проведено Общо събрание на акционерите на дружеството през 2019 г. членовете на Одитния комитет са преизбрани за нов 3-годишен мандат. Дейността на Одитния комитет е регламентирана в Правилник - Статут за дейността на Одитния комитет, изготвен в съответствие с разпоредбите на Закона за независимия финансов одит.

11. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на ИХБ в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал.

Няма такива.

12. Наличие на клонове

ИХБ няма регистрирани клонове.

13. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

На Дружеството не са известни такива договорености.

14. Отговорности на ръководството

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя консолидиран финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Групата към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

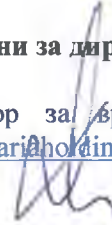
Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет към 31 декември 2019 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като консолидираният финансов отчет е изготвен на принципа предположение на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

15. Данни за директора за връзки с инвеститорите

Директор за връзки с инвеститорите е Владислава Згурева, тел. 980 71 01, e-mail: ir@bulgariaholding.com, гр. София, ул. Фритъф Хансен 37А, ет.7.

Данета Желева
Главен изпълнителен директор

28 май 2020 г.
гр. София, България

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До акционерите на Индустриален Холдинг България АД

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на Индустриален Холдинг България АД и неговите дъщерни дружества („Групата“), съдържащ консолидиран отчет за финансовото състояние към 31 декември 2019 година, консолидиран отчет за доходите, консолидиран отчет за всеобхватния доход, консолидиран отчет за промените в собствения капитал и консолидиран отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните бележки към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2019 година и нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет“. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Обръщане на внимание

Обръщаме внимание на Пояснителна бележка № 39 Събития след отчетната дата към консолидирания финансов отчет, която оповестява съществено некоригиращо събитие, свързано с разпространението на пандемията от коронавирус (COVID-19). Нарушаването на обичайната икономическа дейност в Р България в резултат на COVID-19 би могло да повлияе неблагоприятно върху операциите на Групата. Поради непредсказуемата динамика на COVID-19, на този етап практически е невъзможно да се направи надеждна преценка и измерване на потенциалния ефект на пандемията. Нашето мнение не е модифицирано по отношение на този въпрос.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси. За всеки въпрос, включен в таблицата по-долу, описанието на това как този въпрос е бил адресиран при проведеня от нас одит, е направено в този контекст.

Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос бие адресиран при проведеня от нас одит
<p>Възстановима стойност на нетекущи активи, включително репутация, в секторите морски транспорт и корабостроене/кораборемонт</p> <p>Оповестяванията на Групата по отношение на тестовете за обезценка на нетекущи активи, включително репутация, са представени в Пояснителни бележки № 17 и 18 към консолидирания финансов отчет</p>	<p>В тази област нашите одиторски процедури, наред с други такива, включиха:</p> <ul style="list-style-type: none"> • получаване на разбиране относно процеса на определяне на възстановимата стойност на ОГПП в Групата, в т.ч. от сектори „Морски транспорт“ и „Корабостроене/кораборемонт“ и проучване за промени спрямо предходните отчетни периоди. • преглед и оценка, със съдействието на вътрешни експерти към одиторския екип, на прилаганите методи и на основните допускания на ръководството на Групата

Ключов одиторски въпрос**Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит**

в съответните индустрии като намалени чартърни нива и непълно ползване на корабостроителния и/или кораборемонтен капацитет. Всеки от тези сектори се третират от Групата като отделни обекти, генериращи парични потоци (ОГПП).

Анализът на индикаторите за обезценка и определянето на възстановимата стойност на нетекущите активи, включително репутация, на ниво ОГПП, е сложен процес, който изисква ръководството на Групата да направи съществени приблизителни преценки. На тези преценки е присъща значителна несигурност, произтичаща от използването на различни прогнози и множество допускания като компоненти на очаквани бъдещи парични потоци от опериране на кораби, кораборемонт и други производствени дейности, норми на дисконтиране и темп на нарастване в терминален период.

Поради значимостта на нетекущите активи, включително репутация, в секторите „Морски транспорт“ и „Корабостроене/кораборемонт“ и присъщата несигурност, свързана с оценката на тяхната възстановима стойност, ние сме определили тази област като ключов одиторски въпрос

при определяне на възстановимата стойност на ангажираните нетекущите активи, принадлежащи към двата бизнес сектора (определени като ОГПП) „Морски транспорт“ и „Корабостроене и кораборемонт“ с фокус върху:

- анализ за разумност и обосновааност на приложената норма на дисконтиране и на основните допускания, използвани при оценката на бъдещите парични потоци за съответния ОГПП (като очаквани приходи, очаквани разходи, очаквани капиталови разходи, темп на нарастване в терминален период) спрямо наблюдаеми и налични пазарни данни, историческа финансова информация и бизнес-планове на Групата. Оценяване на последователността в прилагането и продължаващата уместност на компонентите на модела;
- анализ на разумността на получените резултати за размера на възстановимата стойност на двата ОГПП в контекста на полученото наше разбиране за развитието на двата сектора и прогнозите на ръководството на Групата. Ние тествахме математическата точност на формулите, използвани в модела за изчисляване на възстановимата стойност; и
- анализ и тестване на чувствителността на възстановимата стойност на двата ОГПП спрямо промени в ключовите допускания.
- Оценка на адекватността и уместността на оповестяванията на Групата относно тестовете за обезценка на нетекущи активи, включително репутация, в бизнес секторите „Морски транспорт“ и „Корабостроене/кораборемонт“.

Други въпроси

Консолидираният финансов отчет на Групата за годината, приключваща на 31 декември 2018, е одитиран от друг одитор, който е издал одиторски доклад с немодифицирано мнение относно този консолидиран финансов отчет, с дата 25 април 2019 година.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, в т. ч. декларация за корпоративно управление на Групата и консолидирана нефинансова декларация, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приложими в ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността ѝ, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, декларацията за корпоративно управление и нефинансовата декларация, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа, (чл. 100н, ал. 10 от ЗППЦК във връзка с чл. 100н, ал. 8, т. 3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.
- б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.
- в) В декларацията за корпоративно управление на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.
- г) Консолидираната нефинансовата декларация за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е предоставена и изготвена в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Становище във връзка с чл. 100(и), ал. 10 във връзка с чл. 100 и, ал. 8, т. 3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от консолидирания доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- АФА ООД е назначено за задължителен одитор на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 година на Индустриален Холдинг България АД от общото събрание на акционерите, проведено на 20 юни 2019 година, за период от една година.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2019 година на Групата представлява първи по ред пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Индустриален Холдинг България АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.

АФА ООД

Одиторско дружество

Рени Георгиева Йорданова

Управител и

Регистриран одитор, отговорен за одита

29 май 2020 година

ул. "Оборище" 38

гр. София 1504, България

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ
 За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

<i>В хиляди лева</i>	Бележки	2019	2018
Приходи	7	114,560	106,319
Други приходи от дейността	8	1,850	4,839
		116,410	111,158
Изменение в наличностите на незавършено производство и готова продукция			
Изменение в наличностите на незавършено производство и готова продукция	9	909	(191)
Разходи за придобиване и изграждане на активи по стопански начин	10	1,628	942
Разходи за материали	11	(33,322)	(28,886)
Разходи за външни услуги	12	(21,355)	(18,436)
Разходи за амортизация	17,18,33	(14,414)	(13,945)
Разходи за персонал	13	(29,485)	(27,016)
Други разходи за дейността	14	(8,447)	(5,900)
Печалба от оперативна дейност		11,924	17,726
Финансови приходи			
Финансови приходи	15	300	893
Финансови разходи			
Финансови разходи	15	(2,052)	(3,045)
Печалба преди данъци		10,172	15,574
Разход за данък върху доходите			
Разход за данък върху доходите	16	(1,721)	(1,693)
Печалба за годината		8,451	13,881
Полагаща се на:			
Собствениците на компанията-майка		7,741	13,290
Неконтролиращо участие		710	591
Нетен доход на акции			
Основен доход на акция полагащ се на собствениците на компанията – майка (в лева)	25	0.076	0.139

Пояснителните бележки на страници от 16 до 105 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет. Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет от 28 май 2020 г., което е утвърдено от Надзорния съвет.

Данета Желева
 Главен изпълнителен директор

Иван Рашков
 Съставител

29.05.2020

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

<i>В хиляди лева</i>	Бележки	2019	2018
Печалба за годината		8,451	13,881
Друг всеобхватен доход / (загуба)			
<i>Друг всеобхватен доход/ (загуба), подлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди</i>			
Курсови разлики от превръщане на отчети на чуждестранни дейности		2,213	5,165
Ефект на данъка върху доходите		-	-
		2,213	5,165
Нетно изменение на хедж на паричния поток	27	(188)	(204)
Ефект на данъка върху доходите	16	19	20
		(169)	(184)
Друг всеобхватен доход, подлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци		2,044	4,981
<i>Друг всеобхватен доход/ (загуба), неподлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди</i>			
Присценка на земи и сгради	17	-	1,618
Ефект от данък върху доходите	16	-	(162)
		-	1,456
Акционерски загуби по планове с дефинирани доходи	30	(170)	(138)
Ефект от данък върху доходите	16	16	14
		(154)	(124)
Други изменения		2	-
Ефект от данък върху доходите		-	-
		2	-
Друг всеобхватен доход, неподлежащ на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди, нетно от данъци		(152)	1,332
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		1,892	6,313
Общо всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		10,343	20,194
Полагащ се на:			
Собствениците на компанията-майка		9,640	19,600
Неконтролиращо участие		703	594

Пояснителните бележки на страници от 16 до 105 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет. Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 28 май 2020 г., което е утвърдено от Надзорния съвет.

Данета Желева
 Главен изпълнителен директор

Иван Рашков
 Съставител

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
 Към 31 декември 2019 г.

В хиляди лева

	Бележки	31 декември 2019	31 декември 2018
Активи			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	17	346,644	354,696
Нематериални активи	18	2,780	3,121
Инвестиционни имоти	20	12,108	7,692
Активи с право на ползване	33	1,966	-
Репутация	18	9,130	9,130
Отсрочени данъчни активи	16	108	89
Общо нетекущи активи		372,736	374,728
Текущи активи			
Материални запаси	21	18,672	17,685
Търговски и други вземания	22	7,718	8,892
Активи по договори с клиенти	22	845	811
Вземания за данък върху доходите		3	13
Парични средства и парични еквиваленти	23	7,542	4,107
Общо текущи активи		34,780	31,508
Активи, класифицирани като държани за продажба	19	1,368	1,370
ОБЩО АКТИВИ		408,884	407,606

Пояснителните бележки на страници от 16 до 105 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет. Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 28 май 2020 г., което е утвърдено от Надзорния съвет.

Данета Желева
 Главен изпълнителен директор

Иван Рашков
 Съставител

29.05.2020

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

Към 31 декември 2019 г.

(Продължение)

В хиляди лева

	Бележки	31 декември 2019	31 декември 2018
Собствен капитал			
Акционерен капитал	24	107,400	107,400
Премиян резерв	24	30,604	30,604
Обратно изкупени собствени акции	24	(6,536)	(3,308)
Други резерви	24	84,630	84,880
Резерв от превръщане на чуждестранна валута	24	20,078	17,865
Неразпределена печалба		88,170	80,493
		<u>324,346</u>	<u>317,934</u>
Неконтролиращо участие		2,496	2,499
Общо собствен капитал		<u>326,842</u>	<u>320,433</u>
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Лихвоносни заеми и привлечени средства	26	28,519	39,822
Задължения по лизинг	33	1,642	-
Получени заеми от свързани лица	35	7,306	8,748
Деривативен финансов пасив	27	194	131
Търговски и други задължения	31	181	33
Финансирания	28	1,473	1,632
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	30	784	779
Провизии	29	-	119
Отсрочени данъчни пасиви	16	10,336	9,823
Общо нетекущи пасиви		<u>50,435</u>	<u>61,087</u>
Текущи пасиви			
Лихвоносни заеми и привлечени средства	26	12,163	11,762
Задължения по лизинг	33	341	-
Получени заеми от свързани лица	35	3,311	1,276
Деривативен финансов пасив	27	218	84
Търговски и други задължения	31	12,529	9,527
Пасиви по договори с клиенти	32	2,519	2,714
Провизии	29	244	225
Финансирания	28	116	148
Задължение за данък върху доходите		166	350
Общо текущи пасиви		<u>31,607</u>	<u>26,086</u>
Общо пасиви		<u>82,042</u>	<u>87,173</u>
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		<u>408,884</u>	<u>407,606</u>

Пояснителните бележки на страници от 16 до 105 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет. Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 28 май 2020 г., което е утвърдено от Надзорния съвет.

Данета Желева
 Главен изпълнителен директор

Иван Рашков
 Съставител

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

В хиляди лева

	Бележка	2019	2018
Оперативна дейност			
Постъпления от клиенти		116,078	105,639
Плащания на доставчици		(57,362)	(51,402)
Плащания, свързани с възнаграждения към персонала		(28,923)	(26,505)
Платени корпоративни данъци върху доходите		(1,368)	(1,408)
Възстановени/(платени) други данъци		2,702	(699)
Курсови разлики		(47)	406
Други плащания		(653)	(188)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		30,427	25,843
Инвестиционна дейност			
Постъпления от продажба на дълготрайни материални активи		238	22,561
Плащания за придобиване на дълготрайни активи и изграждането им по стопански начин		(10,087)	(11,611)
Придобиване на допълнителни участия в дъщерни дружества	6	-	(2)
Други (плащания) / постъпления		86	(85)
Нетен паричен поток, използван в инвестиционна дейност		(9,763)	10,863
Финансова дейност			
Постъпления от продажба/ (плащания при обратно изкупуване на) собствени акции	24	(3,228)	(2,950)
Получени лихвоносни заеми и привлечени средства		2,295	26,720
Изплатени лихвоносни заеми и привлечени средства		(13,346)	(35,463)
Изплатени задължения по лизингови договори	33	(330)	-
Изплатена главница по облигационен заем		-	(20,000)
Платени дивиденди		(570)	(219)
Изплатени лихви по заеми и привлечени средства		(1,683)	(3,282)
Изплатени лихви по лизингови договори	33	(31)	-
Изплатени такси и комисионни по заеми и привлечени средства		(37)	(35)
Изплатени суми по договор за лихвен суап		(135)	(110)
Други плащания		(164)	(175)
Нетен паричен поток, използван във финансова дейност		(17,229)	(35,514)
Нетно увеличение/ (намаление) на парични средства и парични еквиваленти		3,435	1,192
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	23	4,107	2,915
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	23	7,542	4,107

Пояснителните бележки на страници от 16 до 105 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет. Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 28 май 2020 г., което е утвърдено от Надзорния съвет.

Данета Желева
 Главен изпълнителен директор

Иван Рашков
 Съставител

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
 За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

Полагащ се на собственците на компанията-майка

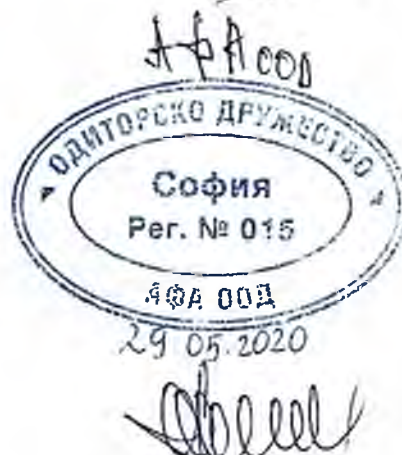
В хиляди лева

	Акционерен капитал	Премиен резерв	Изкупени собствени акции	Допълнителни и законни резерви	Преоценъчен резерв	Резерв от превръщане на чуждестранна валута	Резерв от хедж на парични потоци	Неразпределена печалба	Общо	Неконтролирано участие	Общо собствен капитал
На 1 януари 2019 година	107,400	30,604	(3,308)	4,825	80,239	17,865	(184)	80,493	317,934	2,499	320,433
Общо всеобхватен доход за годината											
Печалба за годината	-	-	-	-	-	-	-	7,741	7,741	710	8,451
Друг всеобхватен доход за годината	-	-	-	-	-	2,213	(169)	(145)	1,899	(7)	1,892
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	-	-	2,213	(169)	7,596	9,640	703	10,343
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал											
Разпредслние на печалба за резерви	-	-	-	18	-	-	-	(18)	-	-	-
Разпределени дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(706)	(706)
Придобиване на собствени акции	-	-	(3,228)	-	-	-	-	-	(3,228)	-	(3,228)
Общо сделки с акционери	-	-	(3,228)	18	-	-	-	(18)	(3,228)	(706)	(3,934)
Трансфер на преоценъчен резерв на продадени активи към неразпределена печалба	-	-	-	-	(99)	-	-	99	-	-	-
На 31 декември 2019 година	107,400	30,604	(6,536)	4,843	80,140	20,078	(353)	88,170	324,346	2,496	326,842

Пояснителните бележки на страници от 16 до 105 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет. Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 28 май 2020 г., което е утвърдено от Надзорния съвет.

Данета Желсва
 Главен изпълнителен директор

Иван Рашков
 Съставител

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

Полагащ се на собствениците на компанията-майка

В хиляди лева	Акционерен капитал	Премиен резерв	Изкупени собствени акции	Допълнителни и законни резерви	Преоценъчен резерв	Резерв от превръщане на чуждестранна валута	Резерв от хедж на парични потоци	Неразпределена печалба	Общо	Неконтролиращо участие	Общо собствен капитал
На 1 януари 2018 година	77,400	30,604	(346)	4,683	86,536	12,700	-	59,708	271,285	2,217	273,502
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	-	-	-	-	13,290	13,290	591	13,881
Печалба за годината	-	-	-	-	-	-	-	(118)	6,310	3	6,313
Друг всеобхватен доход за годината	-	-	-	-	1,447	5,165	(184)	(118)	6,310	3	6,313
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	-	1,447	5,165	(184)	13,172	19,600	594	20,194
Сделки с акционери, отчетени в собствения капитал											
Увеличение на капитала	30,000	-	-	-	-	-	-	-	30,000	-	30,000
Разпределение на печалба за резерви	-	-	-	142	-	-	-	(142)	-	-	-
Разпределени дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(311)	(311)
Придобиване на неконтролиращо участие (Бележка б)	-	-	-	-	1	-	-	(2)	(1)	(1)	(2)
Придобиване на собствени акции	-	-	(2,962)	-	-	-	-	12	(2,950)	-	(2,950)
Общо сделки с акционери	30,000	-	(2,962)	142	1	-	-	(132)	27,049	(312)	26,737
Трансфер на преоценъчен резерв на продадени активи към неразпределена печалба	-	-	-	-	(7,745)	-	-	7,745	-	-	-
На 31 декември 2018 година	107,400	30,604	(3,308)	4,825	80,239	17,865	(184)	80,493	317,934	2,499	320,433

Пояснителните бележки на страници от 16 до 105 представляват неразделна част от консолидирания финансов отчет. Консолидираният финансов отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 28 май 2020 г., което е утвърдено от Надзорния съвет.

Данета Желева
 Главен изпълнителен директор

Иван Рашков
 Съставител

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

1. Корпоративна информация

Консолидираният финансов отчет на Индустиален холдинг България АД („Дружеството” или ИХБ АД) и неговите дъщерни дружества („Групата”) за годината, приключваща на 31 декември 2019 г., е одобрен за издаване съгласно решение на Управителния съвет на 28 май 2020 г., което е утвърдено от Надзорния съвет.

Индустиален холдинг България АД е акционерно дружество, регистрирано в Република България по фирмено дело 13081 от 1996 г. със седалище в гр. София и адрес на регистрация: ул. Дамян Груев 42, гр. София, България. Финансовата година на Дружеството приключва на 31 декември.

Първоначално Дружеството е учредено като приватизационен фонд по Закона за приватизационните фондове с наименование Приватизационен фонд България АД.

Общото събрание на акционерите от 27.02.1998 г. приема решение за преуреждане дейността на Приватизационен фонд България АД като холдингово дружество и промяна в наименованието на Дружеството от Приватизационен фонд България АД на Индустиален холдинг България АД. Към 31 декември 2019 г. Дружеството е с капитал в размер на 107,400,643 лв. Дружеството е с двустепенна система на управление, която се състои от Надзорен и от Управителен съвет.

Към 31 декември 2019 г. Индустиален холдинг България АД има 9 преки дъщерни дружества (2018 г.: 9), няма асоциирани предприятия (2018 г.: няма) и 12 непреки дъщерни дружества (2018 г.: 12 непреки дъщерни дружества) заедно наричани „Групата”. По-подробна информация е представена в Бележка 35.

Предметът на дейност на Групата включва производство и търговия в областта на тежкото машиностроене, корабостроене, кораборемонт, морски транспорт, пристанищни услуги, проектантски услуги, поддръжка и ремонт и други услуги.

Дейността на нито едно дружество от Групата не се ограничава със срок или друго прекратително условие с изключение на ИХБ Електрик АД (в ликвидация), за което на 15 януари 2020 г. е взето решение от Общото събрание на акционерите на дружеството за стартиране на процедура по доброволна ликвидация (Бележка 39).

Дружеството е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с идентификационен код 121631219. Регистрирано е по закона за ДДС. Акциите на Индустиален холдинг България търгуват на Българската фондова борса, град София.

Ръководството на Дружеството включва неговия Управителен съвет. Лицата, натоварени с общо управление са представени от Одитния комитет и Надзорния съвет на Дружеството.

2.1. База за изготвяне

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база историческа цена, с изключение на земи, сгради и определени специализирани съоръжения, които са представени по преоценена стойност, намалена с натрупана амортизация, инвестиционни имоти, които се отчитат по справедлива стойност и деривативни финансови инструменти, отчитани по справедлива стойност.

Консолидираният финансов отчет е представен в български лева и всички показатели са закръглени до най-близките хиляда български лева (хил. лв.), освен ако е упоменато друго.

Изявление за съответствие

Консолидираният финансов отчет на Индустиален холдинг България АД е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз („МСФО, приети от ЕС”). Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС” по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т. 8 от неговите Допълнителни разпоредби.

База за консолидация

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на Индустиален холдинг България АД и неговите дъщерни дружества към 31 декември 2019 г.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.1 База за изготвяне (продължение)

Дъщерните дружества се консолидират изцяло от датата на тяхното придобиване, представляваща датата, на която Индустриален холдинг България АД е придобило контрол и продължават да се консолидират до датата, на която този контрол престане да съществува. Финансовите отчети на дъщерните дружества се изготвят за същия отчетен период както тези на компанията-майка, като се прилагат последователни счетоводни политики. Всички вътрешногрупови салда, приходи и разходи, нерелизирани печалби и загуби и дивиденди, които са резултат от вътрешногрупови сделки, са елиминирани.

Печалбата или загубата както и всеки компонент на другия всеобхватен доход се разпределят между собствениците на компанията-майка и неконтролиращото участие съобразно съответните ефективни проценти на участие. Това разпределение се прави дори в случай че неконтролиращото участие към отчетната дата резултира в отрицателна величина.

Промяна в участието в собствеността в дадено дъщерно дружество, която не води до промяна на контрола, се отчита като сделка със собствен капитал. Ако Индустриален холдинг България АД загуби контрол върху дадено дъщерно дружество, то:

- Отписва активите (включително репутацията) и пасивите на дъщерното дружество;
- Отписва балансовата стойност на неконтролиращото участие;
- Отписва кумулативните разлики от превръщане в чуждестранна валута, отразени в собствения капитал;
- Признава справедливата стойност на полученото възнаграждение;
- Признава запазената инвестиция по справедлива стойност;
- Признава резултата от транзакцията по загуба на контрол в печалбата или загубата за периода;
- Рекласифицира дела на компанията-майка в компонентите, които преди са били признати в другия всеобхватен доход, в печалбата или загубата.

Индустриален холдинг България АД е изготвило и представило индивидуален финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2019 г., където инвестициите в дъщерни дружества са представени по цена на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценки. Индивидуалният финансов отчет на Индустриален холдинг България АД е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет на 28 май 2020 г., което е утвърдено от Надзорния съвет

Действащо предприятие

Консолидираният финансов отчет на Групата е изготвен на база на принципа-предположение за действащо предприятие. По-детайлна информация е представена в Бележка 3 „Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения“, секция „Преценки“, под-секция „Действащо предприятие“.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики

а) Бизнес комбинации и репутация

Бизнес комбинациите се отчитат по метода на придобиването. Цената на придобиване се определя като сума от прехвърленото възнаграждение, оценено по справедлива стойност към датата на придобиването, и стойността на неконтролиращото участие в придобиваното предприятие. За всяка бизнес комбинация придобиващото предприятие оценява неконтролиращото участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност или по пропорционалния дял от разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата за периода.

Когато Групата придобива бизнес, тя преценява дали придобитите финансови активи и пасиви са подходящо класифицирани и представени с оглед на договорните условия, икономическите условия и съответните обстоятелства към датата на придобиването. Това включва отделянето на внедрените деривативи от основните договори от придобиваното предприятие.

Ако дадена бизнес комбинацията се реализира на етапи, справедливата стойност към датата на придобиването на по-рано притежаваните от придобиващото предприятие участия се преоценяват по справедлива стойност към датата на придобиването през печалбата или загубата за периода.

Условно възнаграждение, което следва да бъде прехвърлено от придобиващото предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на придобиването. Последващите промени в справедливата стойност на условното възнаграждение, което се класифицира като актив или пасив, се признават в съответствие с МСС 39 *Финансови инструменти: признаване и оценяване* в печалбата или загубата. Ако условното възнаграждение се класифицира като инструмент на собствения капитал, то не се преоценява докато не бъде окончателно уредено в собствения капитал.

Репутацията първоначално се оценява по цена на придобиване, която представлява превишението на прехвърленото възнаграждение над придобитите от Групата разграничими нетни активи и поети пасиви. Ако възнаграждението е по-малко от справедливата стойност на нетните активи на придобитото дъщерно дружество, разликата се признава в печалбата или загубата.

След първоначално признаване, репутацията се оценява по цена на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка. За целите на тестването за обезценка, репутацията, придобита в бизнес комбинация, от датата на придобиването, се разпределя към всеки от обектите, генериращи парични потоци на Групата, които се очаква да извлекат ползи от комбинацията, независимо от това дали към тези обекти са разпределени други активи или пасиви на придобиваното предприятие.

Когато репутацията формира част от обект, генериращ парични потоци, и част от дейността в този обект бъде освободена, репутацията, свързана с освободената дейност, се включва в балансовата стойност на дейността при определяне на печалбата или загубата от освобождаването ѝ. Освободената при такива обстоятелства репутация се оценява на базата на относителните стойности на освободената дейност и на запазения обект, генериращ парични потоци.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинация не е приключило до края на отчетния период, в който комбинацията възниква, защото справедливите стойности, които следва да бъдат определени за разграничимите придобити активи и поети пасиви на придобиваното предприятие или сумата на прехвърленото възнаграждение, или стойността на неконтролиращото участие могат да бъдат определени само условно, Групата отчита комбинацията като използва тези условни стойности. Групата признава корекции в тези условни стойности в резултат от финализирането на първоначалното счетоводно отчитане в рамките на дванадесет месеца от датата на придобиване и ретроспективно от тази дата.

б) Превръщане в чуждестранна валута

Настоящият финансов отчет е представен в български лева, която е функционалната валута и валутата на представяне на компанията - майка. Всяко дружество в Групата определя своя собствена функционална валута и обектите, включени във финансовия отчет на всяко дружество, се оценяват при използването на тази функционална валута.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

б) Превръщане в чуждестранна валута (продължение)

(i) Сделки и салда

Сделките в чуждестранна валута първоначално се отразяват във функционалната валута по обменния курс на датата на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, се превръщат във функционалната валута по заключителния обменен курс на Българска Народна Банка, действащ към отчетната дата. Всички курсови разлики се признават в отчета за доходите с изключение на всички монетарни позиции, които представляват ефективно хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна дейност. Те се признават в другия всеобхватен доход до освобождаването на нетната инвестиция, когато се рекласифицират в отчета за доходите. Данъчните ефекти, свързани с курсовите разлики по посочените монетарни позиции в чуждестранна валута, също се признават в собствения капитал.

Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута, се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване). Немонетарните активи и пасиви, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се превръщат във функционална валута по среден обменен курс. Курсовите разлики, възникнали в резултат на преизчисленията, се отчитат в отчета за доходите, освен разлики, възникващи от превалутирането във функционалната валута на капиталови инструменти на разположение за продажба или отговарящи на условията за хедж на паричен поток, който е ефективен, които се признават в друг всеобхватен доход.

(ii) Дружества в Групата

Активите и пасивите на чуждестранните операции, включително репутацията и корекцията до справедлива стойност, се превръщат в български лева по обменния курс на отчетната дата, а отчетите им за доходите се превръщат по обменните курсове на датата на транзакциите. Курсовите разлики, възникващи при това превръщане, се признават в другия всеобхватен доход. При освобождаване на чуждестранна операция, компонентът на другия всеобхватен доход, свързан със съответната чуждестранна дейност, се рекласифицира в отчета за доходите.

в) Приходи от договори с клиенти

Дейността на Групата е свързана с машиностроене, производство на метални конструкции, кораборемонт, морски транспорт, пристанищни услуги, проектантски услуги и други услуги. Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху стоките или услугите бъде прехвърлен към клиента, срещу сума, която отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги. Като цяло Групата е достигнала до заключение, че тя е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено Групата контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента. Изключение са договореностите, свързани с предоставянето на допълнителни услуги на наематели като електричество, водоснабдяване, отопление и други, където Групата действа в качеството на агент, тъй като задължението ѝ за изпълнение е да осигури третата страна да предостави услугата.

Оповестявания за съществените счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения, свързани с приходите от договори с клиенти, са предоставени в Пояснителна Бележка 3.

В изпълнение на ангажиментите си по договори с клиенти, Групата е идентифицирала следните задължения за изпълнение:

Производство на металорежещи машини, компоненти и детайли

Приходите от продажбата на металорежещи машини и компоненти и детайли за машиностроителната и други индустрии се признават в определен момент във времето, когато контролът върху актива бъде прехвърлен към клиента, което обикновено е при доставката на продукцията.

Превоз на товари по договори за рейсов чартър

Приходите от превоз на товари по договори за рейсов чартър се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и потребява ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метода на вложените ресурси на база на изминатите дни от превоза спрямо общо очакваните дни за превоза (от първото натоварно до последното разтоварно пристанище), за да оцени напредъка за пълното изпълнение на услугата.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

в) Приходи от договори с клиенти (продължение)

Услуги по експлоатация на кораби по договори за тайм-чартър

Приходите от услуги по експлоатация на кораби по договори за тайм-чартър се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метод, отчитащ продукцията на база на изтеклото време на наемане на кораба, за да оцени напредъка за пълното изпълнение на услугата.

Ремонт и реконструкция на плавателни съдове

Приходите от ремонт и реконструкция на плавателни съдове се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метод, отчитащ вложените ресурси на база на направените разходи спрямо общия размер на очакваните такива, за да оцени напредъка за пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение.

Производство на метални конструкции

Приходите от производство на метални конструкции се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метод, отчитащ вложените ресурси на база на направените разходи спрямо общия размер на очакваните такива, за да оцени напредъка за пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение.

Проектантски услуги

Приходите от проектантски услуги в областта на корабостроенето се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, предоставяни от Групата. За договори с фиксирана цена, Групата използва метода на вложените ресурси на база изработените човечески часове спрямо общия размер на очакваните човечески часове за удовлетворяване на задължението за изпълнение, за да оцени напредъка за пълното изпълнение на услугата. За договори, базирани на договорена ставка за единица време, Групата използва метод, отчитащ продукцията на база на приетите от клиента изработени часове.

Обработка на товари

Приходите от обработка на товари се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метод, отчитащ продукцията на база на обработения тонаж, за да оцени напредъка за пълното изпълнение на услугата.

Съхранение на товари

Приходите от съхранение на товари се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метод, отчитащ продукцията на база на изтеклото време на съхранение на товара, за да оцени напредъка за пълното изпълнение на услугата.

Наем на кей

Приходите от наем на кей се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, предоставяни от Групата. Групата използва метод, отчитащ продукцията на база на изтеклото време на престой на кораба, за да оцени напредъка за пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение.

Други услуги

Приходите от други услуги се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, предоставяни от Групата. За производствени услуги (свързани най-вече с обработка на детайли) и услуги по надзор и преглед на плавателни съдове, Групата използва метод, отчитащ вложените ресурси на база направени разходи спрямо общия размер на очакваните такива, за да оцени напредъка за пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. За административни услуги (свързани най-вече с предоставяне на услуги на наематели), Групата използва метод, отчитащ продукцията, за да оцени напредъка за пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. В задълженията си за изпълнение на административни услуги Групата действа като агент.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

в) Приходи от договори с клиенти (продължение)

При определянето на цената на сделката по договорите си с клиенти Групата преценява ефектите от променливото възнаграждение, съществуването на съществени компоненти на финансиране и възнаграждение, дължимо на клиента.

(i) Променливо възнаграждение

Ако възнаграждението по даден договор включва променлива сума, Групата определя размера на възнаграждението, на което има право в замяна на прехвърлянето на стоки или услуги към клиента. Приблизителна оценка на размера на променливото възнаграждение се прави на датата на влизане в сила на договора и то се ограничава, докато не стане много вероятно, че когато впоследствие бъде разрешена несигурността, свързана с променливото възнаграждение, няма да възникне съществен обрат (реинтегриране/сторниране) на признатите приходи.

Демюрейджи/диспачи по договори за рейсов чартър

Договорите за рейсов чартър включват клаузи, в които клиентът е задължен да заплати демюрейдж, който представлява обезщетение за просрочване на времето за натоварване или разтоварване на кораба. И обратно, при натоварване или разтоварване на кораба за срок, по-кратък от договорения, Групата следва да заплати на клиента диспач. За приблизителна оценка на променливото възнаграждение за демюрейджи и диспачи, Групата прилага метода на очакваната сума. След това Групата прилага изискванията за ограничаване на приблизителните оценки на променливото възнаграждение и признава или активи по договор с клиент за очакваните бъдещи демюрейджи или задължение за възстановяване за очакваните бъдещи диспачи.

Отстъпки в цената за обем по договори за обработка на товари

На определените клиенти Групата предоставя ретроспективни отстъпки в цената за обем, след като количеството на обработените товари през периода надвиши определения в договора праг. Отстъпките се компенсират срещу дължимите от клиента суми. За приблизителна оценка на променливото възнаграждение за очакваните бъдещи отстъпки Групата прилага метода на най-вероятната сума. След това Групата прилага изискванията за ограничаване на приблизителните оценки на променливото възнаграждение и признава задължение за възстановяване за очакваните бъдещи отстъпки.

(ii) Съществен компонент на финансиране

Групата получава краткосрочни аванси по договорите си с клиентите. Прилагайки практическото облекчение в МСФО 15, тя не коригира обещания размер на възнаграждението за отразяване на ефектите на съществен компонент на финансиране, ако на датата на влизане в сила на договора очаква, че периодът между прехвърлянето на обещаните стоки или услуги към клиента и очакваното от клиента плащане за тези стоки или услуги ще бъде една година или по-малко.

По някои договори, Групата получава и дългосрочни аванси от клиентите си. Цената на сделката за такива договори се дисконтира като се използва процентът, който би бил отразен в отделна сделка за финансиране между Групата и нейните клиенти на датата на влизане в сила на договора, за да се вземе под внимание съществения компонент на финансирането.

(iii) Възнаграждение, дължимо на клиента

По договори за рейсов чартър Групата плаща комисионни, които по същество представляват отстъпка в цената на услугата. Възнаграждението, дължимо на клиента се отчита като намаление в цената на сделката.

Салда по договори

Активи по договори с клиенти

Активът по договора е правото да се получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които са прехвърлени на клиента.

Ако чрез прехвърлянето на стоките или услугите към клиента Групата изпълни задължението си преди клиентът да заплати съответното възнаграждение или преди плащането да е станало дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение, което е под условие.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

в) Приходи от договори с клиенти (продължение)

Търговски вземания

Вземането представлява правото на Групата да получи парично плащане в определен размер, което е безусловно (т.е. преди плащането да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време). Моля, вижте счетоводните политики за финансовите активи, изложени в Бележка 2.2 е).

Пасиви по договори с клиенти

Пасивът по договора е задължението за прехвърлянето на стоки или услуги към клиента, за което Групата е получило възнаграждение (или възнаграждението е дължимо) от клиента. Ако клиентът заплати възнаграждението преди Групата да прехвърли стоките или услугите към него, когато бъде извършено плащането или когато плащането стане дължимо (което възникне по-рано), се признава пасив по договор. Пасивите по договори с клиенти се признават като приход, когато Групата изпълни задълженията си по договора.

Разходи за сключване на договор

Групата плаща комисионни за продажби по някои договори. Групата е избрала да прилага опцията за практическата целесъобразна мярка за разходите за сключване на договор, която ѝ позволява да отчете комисионните за продажби като разход незабавно (като ги включи в разходи за външни услуги и като част от себестойността на продажбите), тъй като срокът за амортизация на актива, който Групата би използвала в противен случай, е една година или по-малко.

Задължения за възстановяване

Задължението за възстановяване е задължението да се възстанови част от полученото (или подлежащо на получаване) възнаграждение от клиента. То се оценява в размер на сумата, която Групата очаква, че ще трябва окончателно да възстанови на клиента. Групата актуализира приблизителните си оценки на задълженията за възстановяване (и съответната промяна в цената на сделката) в края на всеки отчетен период. Моля, вижте по-горе изложената счетоводна политика за променливото възнаграждение.

г) Данъци

Текущ данък върху доходите

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти във връзка с корпоративен данък върху печалбата. При изчисление на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са в значителна степен приети към отчетната дата, в страните, в които Групата оперира и генерира облагаеми доходи.

Текущите данъци се признават директно в собствения капитал (а не в отчета за доходите), когато данъкът се отнася до статии, които са били признати директно в собствения капитал. Ръководството анализира отделните позиции в данъчната декларация, за които приложимите данъчни разпоредби са предмет на тълкуване и признава провизии, когато това е уместно.

Отсрочен данък върху доходите

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики към отчетната дата, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности във връзка с корпоративния данък върху печалбата.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики:

- освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, освен до степента, до която Групата е в състояние да контролира времето на обратното проявление на временната разлика и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

г) Данъци (продължение)

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби:

- освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани предприятия и участия в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

Групата извършва преглед на балансовата стойност на отсрочените данъчни активи към края на всяка финансова година и я намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целия или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен. Непризнатите отсрочени данъчни активи се преразглеждат към всяка отчетна дата и се признават до степента, до която е станало вероятно да бъде реализирана бъдеща облагаема печалба, която да позволи отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или влезли в сила, в значителна степен, към отчетната дата.

Отсрочен данък върху доходите (продължение)

Отсрочените данъци, свързани със статии, признати извън печалбата или загубата, се признават извън печалбата или загубата. Отсрочените данъци се признават в зависимост от свързаната с тях сделка или в другия всеобхватен доход, или директно в собствения капитал.

Групата компенсира отсрочени данъчни активи и пасиви само тогава, когато има законово право да приспада текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви и отсрочените данъчни активи и пасиви се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчно задължено предприятие.

Данък върху добавената стойност (ДДС)

Приходите, разходите и активите се признават нетно от ДДС, с изключение на случаите, когато:

- ДДС, възникващ при покупка на активи или услуги не е възстановим от данъчните власти, в който случай ДДС се признава като част от цената на придобиване на актива или като част от съответната разходна позиция, както това е уместно; и
- вземанията и задълженията, които се отчитат с включен ДДС.

Нетната сума на ДДС, възстановима от или дължима на данъчните власти, се включва в стойността на вземанията или задълженията в отчета за финансовото състояние.

д) Доходи на персонала

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, възнаграждения, годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато дружество от Групата получи услугата, те се признават като разход за персонала в отчета за доходите или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи. Допълнителна информация е представена в Бележка 30.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

д) Доходи на персонала (продължение)

Дружествата от Групата имат пенсионни планове с дефинирани доходи, произтичащи от задължението им по силата на българското трудово законодателство, да изплатят на служителите си при пенсиониране две или шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Групата определя своите задължения за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране чрез актюерския метод на прогнозните кредитни единици. Преоценките на пенсионния план с дефинирани доходи, включващи актюерски печалби и загуби, се признават незабавно в отчета за финансовото състояние срещу дебит или кредит на Неразпределената печалба чрез другия всеобхватен доход, в периода на тяхното възникване. Преоценките не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди. Разходите за минал стаж се признават в печалбата или загубата на по-ранна от:

- датата на допълнение или съкращение в плана, и
- датата на признаване на разходи за реструктуриране, съпътстващи измененията в плана.

Разходите за лихви се признават чрез прилагане на дисконтов фактор към задължението за доходи на персонала за пенсиониране. Измененията в последното (разходите за стаж, включващи разходите за текущ стаж, разходите за минал стаж, както и печалбите и загубите в резултат на съкращения или нерутинни уреждания и разходите за лихви) се признават в консолидирания отчет за доходите и се представят в статия „Разходи за персонала“.

е) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване

Финансови активи

Първоначално признаване и оценяване

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират като такива, които впоследствие се оценяват по амортизирана цена на придобиване, по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (ДВД) и като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им придобиване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив и бизнес модела на Групата за тяхното управление. С изключение на търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, или за които Групата е приложила практически целесъобразна мярка, Групата първоначално оценява финансовия актив по справедлива стойност, плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, и за които Групата е приложила практически целесъобразна мярка, се оценяват по цената на сделката, определена съгласно МСФО 15. Моля, вижте счетоводната политика в Бележка 2.2 в).

За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД, финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата" (СПГЛ) по неиздължената сума на главницата. Тази оценка се нарича „СПГЛ тест“ и се извършва на нивото на съответния инструмент.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който тя управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Групата се е ангажирала да купи или продаде актива.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

е) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти)
- Финансови активи, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби при тяхното отписване (капиталови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Тази категория е най-съществена за Групата. Групата оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, изложени по-долу:

- Финансовият актив се притежава в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него; и
- Условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при прилагане на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП) и са предмет на обезценка. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат като се използва метода на ефективния лихвен процент, представляващ процентът, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания за очаквания срок на финансовия инструмент или за по-кратък период, когато е уместно, до балансовата стойност на финансовия актив. Приходът от лихви се включва във финансовия приход в отчета за всеобхватния доход.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Групата включват търговски и други вземания и заеми, предоставени на трети лица.

Отписване

Финансов актив (или, когато е приложимо, част от финансов актив или част от група от сходни финансови активи) се отписва (т.е. се премахва от отчета за финансовото състояние на Групата), главно когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Групата е поела задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Групата е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Групата нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазила контрола върху него.

Когато Групата е прехвърлила правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпила в споразумение за прехвърляне, тя прави оценка на това дали и до каква степен е запазила рисковете и ползите от собствеността. Когато тя нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлила контрола върху него, тя продължава да признава прехвърления актив, до степента на продължаващото си участие в него. В този случай Групата признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Групата е запазила.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Групата да изплати.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

е) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

Обезценка на финансови активи

Допълнителни оповестявания, свързани с обезценката на финансовите активи, са предоставени и в Оповестявания на съществени предположения (Бележка 3).

Групата признава провизия за очаквани кредитни загуби (ОКЗ) за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата. ОКЗ се базира на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Групата очаква да получи, дисконтирани с доближение до първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

ОКЗ се признават на два етапа. За кредитни експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, ОКЗ се провизират за кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение, които са възможни през следващите 12 месеца (12-месечни ОКЗ). За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизия за загуба се изисква по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента).

По отношение на търговските вземания и активите по договори с клиенти Групата прилага опростен подход за изчисление на ОКЗ. Следователно тя не проследява промените в кредитния риск, а вместо това признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Групата е създавала матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирана с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда.

Към всяка отчетна дата тя определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка Групата преразглежда вътрешния кредитен рейтинг на дълговия инструмент. В допълнение Групата преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 180 дни.

Групата счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение на 360 дни. В определени случаи обаче тя може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Финансови пасиви

Първоначално признаване и оценяване

При първоначално признаване финансовите пасиви се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, задължения или като деривативи, определени като хеджингови инструменти в ефективен хедж, както е уместно.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на Групата включват търговски и други задължения, лихвоносни заеми и привлечени средства, включително и банкови овърдрафти.

Последващо оценяване

Оценяването на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация както е описано по-долу:

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

е) Финансови инструменти – първоначално признаване и последващо оценяване (продължение)

Заеми и привлечени средства

Тази категория е от най-съществено значение за Групата. След първоначалното им признаване, Групата оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ЕЛП. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация на база ЕЛП.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ЕЛП. Амортизацията чрез ЕЛП се включва като финансов разход в отчета за доходите.

Тази категория се отнася главно за лихвоносни заеми и привлечени средства. Допълнителна информация е представена в Бележка 26.

Отписване

Финансов пасив се отписва, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитодател при съвършено различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за доходите.

ж) Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, когато и само когато, е налице юридически упражняемо право за компенсиране на признатите суми и Групата има намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

з) Оценяване на справедлива стойност

Групата оценява своите финансови инструменти като деривативи, както и нефинансови активи като инвестиционни имоти и земи, сгради и специализирани съоръжения по справедлива стойност към отчетната дата. Групата не отчита финансови активи по справедлива стойност. Справедливите стойности на финансовите инструменти, оценени по амортизирана стойност, са оповестени в Бележка 37.

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Групата.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

з) Оценяване на справедлива стойност (продължение)

Групата използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- Ниво 1 – Използват се котираны (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви
- Ниво 2 – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено
- Ниво 3 – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Групата преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период и определя дали има необходимост от извършване на трансфер(и) от едно ниво в друго.

Ръководството на Групата определя политиките и процедурите, които се прилагат по отношение както на регулярните оценки по справедлива стойност като тези на земи, сгради и специализирани съоръжения и инвестиционни имоти, така и на нерегулярните оценки по справедлива стойност, като тези на активи, държани за продажба/разпределение към собствениците.

Обикновено за оценяването на справедливата стойност на съществените активи като земи, сгради и специализирани съоръжения и инвестиционни имоти като и на съществените пасиви, се ангажират външни независими оценители като необходимостта от тях се преценява всяка година от ръководството на Групата.

Към края на всяка финансова година, ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване съгласно счетоводните политики на Групата. Това включва преглед на ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като сключени договори и други подходящи документи.

За целите на оповестяването на справедливата стойност, Групата определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

и) Деривативни финансови инструменти и счетоводно отчитане на хеджирането

Групата използва деривативни финансови инструменти като лихвени суапове за хеджиране на лихвените рискове. Тези деривативни финансови инструменти първоначално се признават по справедливата стойност на датата, на която е сключен деривативния договор и впоследствие се преоценяват по справедлива стойност. Деривативите се отчитат като финансови активи, когато справедливата им стойност е положителна, и като финансови пасиви, когато тя е отрицателна.

Печалбите или загубите, възникващи в резултат на промени в справедливата стойност на деривативите, се признават директно в печалбата или загубата за периода, с изключение на ефективната част от хеджирането на парични потоци, която се признава в другия всеобхватен доход.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

и) Деривативни финансови инструменти и счетоводно отчитане на хеджирането (продължение)

За целите на счетоводното отчитане на хеджирането, хеджовете се класифицират като:

- Хеджове на справедлива стойност, когато се хеджира експозицията спрямо промени в справедливата стойност на признат актив или пасив, или непризнат неотменим ангажимент (с изключение на валутен риск);
- Хеджове на парични потоци, когато се хеджира експозицията спрямо променливостта на паричните потоци, която се дължи или на конкретен риск, свързан с признат актив или пасив, или на много вероятна прогнозна сделка, или на валутен риск в непризнат неотменим ангажимент;
- Хеджове на нетна инвестиция в чуждестранна дейност.

В началото на хеджиращото взаимоотношение, Групата определя и документира онова хеджиращо взаимоотношение, към което иска да прилага счетоводното отчитане на хеджирането, както и целите и стратегията за управление на риска при поемането на хеджа.

Документацията включва определяне на хеджиращия инструмент, хеджираната позиция, същността на хеджирания риск и начините, които Групата ще използва за оценка дали хеджинговото взаимоотношение отговаря на изискванията за ефективност на хеджинга (включително анализ на източниците на неефективност на хеджинга и как е определено съотношението на хеджа). Хеджинговото взаимоотношение отговаря на изискванията за счетоводно отчитане на хеджирането, ако се изпълнени и трите изброени по-долу изисквания за ефективност:

- Съществува "икономическо взаимоотношение" между хеджираната позиция и хеджиращия инструмент.
- Ефектът на кредитния риск не "доминира над промените в стойността", които възникват в резултат на икономическото взаимоотношение.
- Хеджинговото съотношение на хеджиращото взаимоотношение е същото като възникващото от количеството на хеджираната позиция, което Групата реално хеджира и количеството на хеджиращия инструмент, което Групата реално използва за хеджиране на количеството на хеджираната позиция.

Хеджовете, които изпълняват всички критерии за счетоводно отчитане на хеджирането, се отчитат както е описано по-долу:

Хеджове на парични потоци

Ефективната част от печалбата или загубата по хеджиращия инструмент се признава директно в другия всеобхватен доход в резерва от хеджиране на парични потоци, а неефективната част се признава директно в печалбата или загубата за периода в статията други оперативни разходи.

Резервът за хеджиране на парични потоци се коригира за намаляване на кумулативната печалба или загуба по хеджиращия инструмент и кумулативната промяна в справедливата стойност на хеджираната позиция.

Сумите, натрупани в друг всеобхватен доход, се отчитат счетоводно в зависимост от естеството на залегалата в тях хеджирана сделка. Ако хеджираната сделка впоследствие доведе до признаването на нефинансова позиция, натрупаната в собствения капитал сума се изважда от отделния компонент на собствения капитал и се включва в първоначалната цена на придобиване или друга балансова стойност на хеджирания актив или пасив. Това не представлява корекция за рекласификация и няма да се признае в друг всеобхватен доход за периода. Това е приложимо и в случаите, когато хеджираната прогнозна сделка за нефинансов актив или нефинансов пасив впоследствие се превърне в неотменим ангажимент, за който се прилага счетоводно отчитане на хеджинга на справедлива стойност.

За всички други хеджове на парични потоци, натрупаната в друг всеобхватен доход сума се рекласифицира в печалбата или загубата като корекция за рекласификация в същия период, през който хеджираните парични потоци се отразяват на печалбата или загубата.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

и) Деривативни финансови инструменти и счетоводно отчитане на хеджирането (продължение)

Ако бъде преустановено счетоводното отчитане на хеджовите на парични потоци, сумата, която е била натрупана в друг всеобхватен доход трябва да остане в натрупания друг всеобхватен доход, ако хеджираните бъдещи парични потоци все още се очаква да възникнат. В противен случай сумата незабавно се рекласифицира в печалбата или загубата като корекция за рекласификация. След преустановяването, при възникването на хеджираните парични потоци, всяка сума, оставаща в натрупания друг всеобхватен доход, трябва да бъде отчетена счетоводно в зависимост от базовата сделка, както това е описано по-горе.

Групата използва договори за лихвен суап за хеджиране на експозицията си спрямо променливостта на лихвените проценти в неотменими ангажименти по заеми. За по-подробна информация вижте Бележка 27.

й) Основен капитал

Основният капитал е представен по номиналната стойност на издадените и платени акции. Постъпленията от издадени акции над тяхната номинална стойност се отчитат като премийни резерви. Разходите, пряко свързани с издаването на обикновените акции, се признават като намаление на собствения капитал, нетно от данъчни ефекти.

к) Парични дивиденди и непарични разпределения към собствениците

Задължение за парични или непарични разпределения към собствениците се признава, когато разпределението е одобрено от тях и не зависи от Групата. Кореспондиращата сума се дебитира директно в собствения капитал.

Задължението за непарични разпределения се оценява по справедливата стойност на активите, които подлежат на разпределение, като последващите преоценки се признава директно в собствения капитал.

При фактическото разпределение на непарични активи, разликата между балансовата стойност на признатото задължение и тази на разпределените активи се признава в печалбата или загубата за периода.

л) Обратно изкупуване на собствени акции

Собствените капиталови инструменти, които са придобити повторно (обратно изкупени акции), се признават по справедлива стойност на прехвърленото възнаграждение и се приспадат от собствения капитал. Групата не признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсилването на собствените си капиталови инструменти. Всяка разлика между номиналната стойност и справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение, в случай на обезсилване на обратно изкупени акции, се признава в намаление/увеличение на премийния резерв. Всяка разлика между номиналната стойност и справедливата стойност при продажба на собствени акции се признава в натрупаните печалби/загуби.

м) Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности

Групата класифицира нетекущи активи и групи, подлежащи на освобождаване, като държани за продажба, ако техните балансови стойности основно ще бъдат възстановени по-скоро чрез продажба, отколкото чрез продължаваща употреба. Тези нетекущи активи и групи, държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност и справедлива стойност, намалена с разходите за продажба.

Критериите за класификация на нетекущи активи или групи като държани за продажба се считат за изпълнени единствено когато продажбата е много вероятна и активът или групата е на разположение за незабавна продажба в настоящото си състояние. Действията, необходимите за завършване на фактическата продажба, не трябва да показват, че има вероятност да настъпят съществени промени или тя да не бъде осъществена.

Ръководството трябва да е поело ангажимент за завършване на продажбата в рамките на една година от датата на класификацията.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

м) Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности (продължение)

Имот, машина или съоръжение, или нематериален актив престава да бъде амортизиран след класифицирането му като държан за продажба.

Активите и пасивите, класифицирани като държани за продажба се представят отделно като текущи позиции в отчета за финансовото състояние.

Група, подлежаща на освобождаване, може да бъде определена като преустановена дейност, ако тя е:

- Компонент на дружество от Групата, който е ОГПП или група от ОГПП
- Класифицирана като държана за продажба или разпределение, или вече е освободена по този начин, или
- Представява основна бизнес дейност или географски район.

Преустановената дейност се изключват от резултатите от продължаващи дейности и се представя в отчета за всеобхватния доход в една единствена статия като печалба или загуба след данъци от преустановена дейност.

н) Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията (дълготрайни материални активи) се отчитат по цена на придобиване или по преоценена стойност (виж по-долу), намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка, ако има такива. Цената на придобиване включва и разходи за подмяна на части от машините и съоръженията и разходи по заеми по дългосрочни договори за строителство, при условие, че отговарят на критериите за признаване на актив. Когато се налага подмяната на съществени компоненти от имотите, машините и съоръженията, на определени интервали, Групата признава тези компоненти като индивидуални активи със специфични срокове на полезен живот и респективно, амортизация. По подобен начин, при извършване на разходи за основен преглед на машина и/или съоръжение те се включват в балансовата стойност на съответния актив като разходи за подмяна, при условие че отговарят на критериите за признаване на актив. Всички други разходи за ремонт и поддръжка се признават в отчета за доходите в периода, в който са извършени.

След първоначалното признаване, земите, сградите и определени специализирани съоръжения се оценяват по преоценена стойност, намалена с натрупаните амортизации и обезценките, признати след датата на преоценката. Преоценките се извършват достатъчно често (обичайно на период от 5 години), така, че да се гарантира, че справедливата стойност на даден преоценен актив не се различава съществено от неговата балансова стойност. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва и по-често. Последната преоценка на земи, сгради и определени специализирани съоръжения е извършена от независими лицензирани оценители към 31.12.2018 г.

Транспортните средства и другите дълготрайни активи, включително корабите, и разходите за придобиване на дълготрайни материални активи са оценени в отчета по цена на придобиване, намалена с начислени амортизации и натрупани загуби от обезценка.

Увеличението в балансовата стойност на актив в резултат на преоценка се отчита като преоценъчен резерв в другия всеобхватен доход. Увеличението от преоценка, обаче, се признава в отчета за доходите, доколкото възстановява намаление от преоценка на същия актив, признато като разход в отчета за доходите. Намалението на балансовата стойност на актив в резултат на преоценка се признава като разход в отчета за доходите, освен до степента, в която то компенсира съществуващ преоценъчен резерв, отнасящ се за този актив. Натрупаните амортизации към датата на преоценката се отписват за сметка на намаление на отчетната стойност на актива. Така намерената стойност на актива се коригира до справедливата му стойност. При отписване на актива преоценъчният резерв свързан с него се прехвърля в натрупаните печалби и загуби.

Активи, изградени по стопански начин

Стойността на активите придобити по стопански начин включва направените разходи за материали, директно вложен труд и съответната пропорционална част от непреките производствени разходи; разходите пряко отнасящи се до привеждане на актива до местоположение и състояние необходими за неговата експлоатация; първоначална приблизителна оценка на разходите за демонтаж и преместване на актива и за възстановяване на площадката, на която е разположен актива и капитализирани разходи за лихви.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

н) Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите, които са определени както следва:

Сгради	7 – 79 години
Специализирани съоръжения	5 – 50 години
Машини, съоръжения и оборудване	2 – 60 години
Транспортни средства (вкл. кораби)	3 – 25 години
Ремонт на кораби	2 – 5 години
Стопански инвентар	2 – 15 години
Подобрения на наети активи	2 – 3 години

Имот, машина и съоръжение се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в консолидирания отчет за доходите, когато активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

о) Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва разходите по сделката. Разходите за подмяна на части от инвестиционен имот се включват в неговата балансова стойност, когато тези разходи бъдат извършени при условие, че отговарят на критериите за признаване на инвестиционен имот; разходите за текуща поддръжка на инвестиционен имот се изключват от балансовата стойност.

След първоначално признаване инвестиционните имоти се оценяват по справедлива стойност, която отразява пазарните условия към отчетната дата. Печалбите или загубите, възникват от промени в справедливите стойности на инвестиционните имоти, се признават в консолидирания отчет за доходите в периода, в който възникват.

Инвестиционните имоти се отписват при освобождаване или когато инвестиционният имот е трайно изваден от употреба и никакви бъдещи икономически изгоди не се очакват от неговото освобождаване. Печалбата или загубата, произтичащи от изваждането от употреба или освобождаването от инвестиционен имот, се признават в отчета за доходите в съответния период на освобождаване.

Прехвърляния към или от инвестиционни имоти се извършват само когато има промяна в използването на имота. Когато инвестиционен имот се прехвърля към ползван от собственика имот, приетата стойност на имота за последващо отчитане е неговата справедлива стойност към датата на промяната в използването му. Когато ползван от Групата имот стане инвестиционен имот, Групата прилага счетоводната си политика за имоти, машини и съоръжения до датата на промяната в използването на имота.

п) Лизинг

За сравнителната информация в консолидирания финансов отчет е прилагана счетоводна политика и стандарт, който е бил приложим и в сила към 31 декември 2018, а именно МСС 17. За повече информация и детайли относно приложимата политика и стандарт към 31 декември 2018 следва да се реферира към годишния финансов отчет към 31 декември 2018 г.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

п) Лизинг (продължение)

На началната дата на лизинга, която е по-ранната от двете дати - датата на лизинговото споразумение или датата на ангажирането на страните с основните условия на лизинговия договор, Групата прави анализ и оценка дали даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг. Даден договор представлява или съдържа лизинг, ако по силата на него се прехвърлят срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време.

Групата като лизингополучател

Групата прилага единен модел на признаване и оценка на всички договори за лизинг, с изключение на краткосрочните лизингови договори (лизингов договор със срок от 12 месеца или по-малко от датата на стартиране на лизинга и който не съдържа опция за покупка) и лизинговите договори на активи на ниска стойност (като таблети, персонални компютри, телефони, офис техника и други).

Групата не се е възползвала от практическата целесъобразна мярка на МСФО 16, която позволява на лизингополучателя за всеки клас идентифициран актив да не отделя нелизинговите от лизинговите компоненти, а вместо това да отчита всеки лизингов компонент и свързаните с него нелизингови компоненти като отделен лизингов компонент. За договори, които съдържат лизингов компонент и един или повече допълнителни лизингови или нелизингови компоненти, Групата разпределя възнаграждението по договора на база относителните единични цени на лизинговите компоненти и съвкупната единична цена на нелизинговите компоненти.

Активи с право на ползване

Групата признава в отчета за финансовото състояние актив с право на ползване на датата на стартиране на всеки лизингов договор, т.е. датата, на която основният актив е на разположение за ползване от страна на Групата.

Активите с право на ползване се представят в отчета за финансовото състояние по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация, загуби от обезценка и корекциите, вследствие на преоценки и корекции на задължението по лизинг. Цената на придобиване включва:

- размера на първоначалната оценка на задълженията по лизинг;
- лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, намалени с получените стимули по договора за лизинг;
- първоначалните преки разходи, извършени от Групата, в качеството ѝ на лизингополучател;
- разходите за възстановяване, които Групата ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно договора.

Групата амортизира актива с право на ползване за по-краткия период от полезния живот и срока на лизинговия договор, използвайки линейния метод. Ако по силата на лизинговия договор собствеността върху актива се прехвърля до края на срока на договора, Групата амортизира актива за полезния му живот. Амортизациите започват да се начисляват от датата на стартиране на лизинговия договор и се признават в печалбата или загубата като „разходи за амортизация”.

Сроковете на амортизация по типове активи, предмет на договорите за лизинг, са както следва:

Сгради и конструкции	6 години и 3 месеца
Машини, съоръжения и оборудване	5 години
Транспортни средства	1 година и 6 месеца

Групата е избрала да прилага модела на цената на придобиване за всички свои активи с право на ползване с изключение на тези, които отговарят на определението за инвестиционен имот по МСС 40 Инвестиционни имоти, за които прилага модела на справедливата стойност.

Активите с право на ползване се тестват за обезценка в съответствие с МСС 36 Обезценка на активи.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

п) Лизинг (продължение)

Задължения по лизинг

На датата на стартиране на всеки лизингов договор Групата признава в отчета за финансовото състояние задължение по лизинг, оценено по настояща стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Те включват:

- фиксирани плащания (включително фиксирани по същество лизингови плащания), намалени с подлежащите на получаване лизингови стимули;
- променливи лизингови плащания, зависещи от индекси или проценти първоначално оценени, използвайки индексите или процентите на датата на стартиране на лизинга;
- цената за упражняване на опцията за покупка, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще ползва тази опция;
- плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на Групата;
- сумите, които Групата очаква да плати като гаранции за остатъчна стойност.

Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекси или проценти, а са свързани с изпълнение или с използването на основния актив, не се включват в оценката на задължението по лизинг и в актива с право на ползване. Те се признават като текущ разход в периода, в който настъпи събитието или обстоятелството, довело до тези плащания и се включват в печалбата и загубата за годината.

Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в договора, ако той може да бъде непосредствено определен или с диференциалния лихвен процент на Групата, който тя би плащала в случай, че заеме финансови средства, необходими за получаването на актив със сходна стойност на актива с право на ползване, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда.

Лизинговите плащания (вноски) съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихва) и принадлежащата се част от лизинговото задължение (главница). Лихвените разходи по лизинга се представят в печалбата или загубата за годината през периода на лизинга на периодична база, така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение, като се представят като „финансови разходи“.

Групата оценява последващо задължението по лизинг като:

- увеличава балансовата стойност, за да отрази лихвата по задълженията по лизинг;
- намалява балансовата стойност, за да отрази извършените лизингови плащания;
- преоценява балансовата стойност, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Групата преоценява задълженията си по лизинг, когато:

- има промяна в срока на лизинга или е възникнало събитие или обстоятелство, което е довело до промяна в оценката на опцията за закупуване, при което коригираните лизингови плащания се преизчисляват с коригиран дисконтов процент;
- има промяна в лизинговите плащания, произтичаща от промяна в индекс или процент или има промяна в сумите, които се очаква да бъдат дължими по гаранции за остатъчна стойност, при което коригираните лизингови плащания се преизчисляват с непроменения (оригиналния) дисконтов процент (освен когато промяната в лизинговите плащания, произтича от промяна в плаващите лихвени проценти, в този случай се използва коригиран дисконтов процент, който отразява промените в лихвения процент);
- лизинговият договор е изменен и това изменение не е отразено като отделен лизинг, като в този случай задължението по лизинг се преизчислява на база на срока на променения лизингов договор, дисконтирайки променените лизингови плащания с коригиран дисконтов процент към датата на влизане в сила на изменението.

Групата признава сумата на преоценката на задължението по лизинг като корекция на актива с право на ползване или в печалбата и загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

п) Лизинг (продължение)

Краткосрочни лизингови договори и лизингови договори, основният актив по които е с ниска стойност

Групата прилага освобождаването по реда на МСФО 16 от изискването за признаване на актив с право на ползване и задължение по лизинг за краткосрочните си лизингови договори и за лизинговите си договори, основният актив по които като нов е с ниска стойност. Плащанията по тях се признават като разход в печалбата или загубата на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизинг на нематериални активи

Групата е избрала да не прилага разпоредбите на МСФО 16 по отношение на лизинг на нематериални активи и те се отчитат съгласно МСС 38 Нематериални активи.

Групата като лизингодател

Лизингов договор, при който Групата запазва по същество всички съществени рискове и стопански изгоди от собствеността върху основния актив, се класифицира като оперативен лизинг.

Когато Групата е междинен лизингодател, то отчита основния лизинг и договорът за преотдаване като два отделни договора. Ако основният договор е краткосрочен лизингов договор, договорът за преотдаване се класифицира като оперативен лизинг. За всички останали случаи, договорът за преотдаване се класифицира като финансов или оперативен в зависимост от актива с право на ползване, възникнал по основния договор.

Приходите от наем от лизинговите договори за оперативен лизинг се признават от Групата на линейна база за периода на лизинговия договор. Първоначалните преки разходи, извършени във връзка с постигането на оперативния лизинг, се прибавят към балансовата стойност на основния актив и се признават като разход през срока на лизинговия договор на линейна база. Когато договорът съдържа лизингов и нелизингови компоненти Групата прилага изискванията на МСФО 15, за да разпреди общото възнаграждение по договора между отделните компоненти.

Основният актив, предмет на лизинговия договор, остава и се представя в отчета за финансовото състояние на Групата.

р) Разходи по заеми

Разходи по заеми, пряко свързани с придобиването, изграждането или производството на актив, който по необходимост отнема значителен период от време, за да се подготви за предназначението си или за продажбата си, се капитализират като част от неговата цена на придобиване. Всички други разходи по заеми се отчитат като разход в периода, в който възникват. Разходите по заеми включват лихвите и други разходи, които Групата извършва във връзка с получаването на привлечени средства.

с) Нематериални активи

Нематериалните активи, придобити отделно, се оценяват първоначално по цена на придобиване. След първоначалното признаване нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Групата оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен.

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Амортизационният период и методът за амортизация за нематериален актив с ограничен полезен живот се преглеждат най-малко в края на всяка финансова година. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод, както това е уместно, и се третира като промяна в приблизителните счетоводни оценки.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

с) Нематериални активи (продължение)

Нематериалните активи с ограничен полезен живот, се амортизират на линейна база за очаквания срок на полезния им живот, както следва:

Патенти, лицензи и търговски марки	2 – 20 години
Програмни продукти	2 – 10 години

Печалбата или загубата, възникнала при отписването на даден нематериален актив, се оценява като разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за доходите в периода на отписване.

г) Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността и нетната реализируема стойност.

Разходите, направени във връзка с доставянето на материалните запаси до тяхното настоящо местоположение и състояние, се отчитат както следва:

Материали	– доставна стойност, определена на база на метода „средно-претеглена стойност“;
Готова продукция и незавършено производство	– стойността на употребените преки материали, труд, общи производствени разходи, условно–постоянните разходи, разпределени на база на начислените разходи за пряк труд или количеството на произведената продукция;

Нетната реализируема стойност е предполагаемата продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност минус приблизително оценените разходи за завършване на производствения цикъл и тези, които са необходими за осъществяване на продажбата.

у) Обезценка на нефинансови активи

Групата оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на даден актив, Групата определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба на актива или на обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) и стойността му употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи.

Когато балансовата стойност на даден актив или ОГПП е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност.

При определянето на стойността в употреба на актив, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се използва норма на дисконтиране след данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата се определянето на база на скорошни пазарни сделки, ако има такива. Ако такива сделки не могат да бъдат идентифицирани, се прилага подходящ модел за оценка. Направените изчисления се потвърждават чрез използването на други модели за оценка или други налични източници на информация за справедливата стойност на актив или обект, генериращ парични потоци.

Изчисленията за обезценка се базират на подробни бюджети и прогнозни калкулации, които са изготвени поотделно за всеки ОГПП, към който са разпределени индивидуални активи. Тези бюджети и прогнозни калкулации обикновено покриват период от пет години. При по-дълги периоди се изчислява индекс за дългосрочен растеж и той се прилага след петата година към бъдещите парични потоци.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

у) Обезценка на нефинансови активи (продължение)

Загубите от обезценка се признават като други разходи в консолидирания отчет за доходите, или като отделна статия, ако са съществени, с изключение на загубите от обезценка на активи, които са преоценени в предходни периоди и преоценката е отчетена в другия всеобхватен доход. В този случай, загубата от обезценка също се отчита в другия всеобхватен доход, до размера на по-рано признатата преоценка на актива.

Групата преценява дали съществуват индикации, че загубата от обезценка на актив, различен от репутация, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намаляла. Ако съществуват подобни индикации, Групата определя възстановимата стойност на актива или на обекта, генериращ парични потоци. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в приблизителните оценки, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. Възстановяването на загуба от обезценка е ограничено, така че балансовата стойност на актива да не надвишава нито неговата възстановима стойност, нито да не надвишава балансовата стойност (след приспадане на амортизация), която щеше да бъде определена, ако не е била призната загуба от обезценка за актива в предходните години. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в консолидирания отчет за доходите, освен ако активът се отчита по преоценена стойност, в който случай възстановяването се третира като увеличение от преоценка.

Групата прилага следните критерии при тестването за обезценка на посочените по-долу специфични активи:

Репутация

Групата извършва тест за обезценка на репутацията веднъж годишно, когато събития или промени в обстоятелствата дават индикации, че тя може да е обезценена.

Репутацията се тества за обезценка като се определя възстановимата стойност на обекта, генериращ парични потоци, към който тя е разпределена. Когато възстановимата стойност на обекта, генериращ парични потоци е по-ниска от балансовата стойност, се признава загуба от обезценка. Загубата от обезценка на репутация не подлежи на възстановяване в бъдещи периоди.

ф) Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти в отчета за финансовото състояние включват парични средства по банкови сметки, в брой и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три или по-малко месеца.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти включват паричните средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

х) Провизии

Общи

Провизии се признават, когато Групата има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, когато има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи и когато може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението. Когато Групата очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за доходите, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се представя като финансов разход.

Провизия за гаранционно обслужване

Провизии за гаранции се признават, когато съответните продукти и услуги бъдат реализирани. Провизията се базира на историческата информация за предявени гаранции, като се отчита и вероятността за възникването на бъдещи такива разходи.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.2 Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

х) Провизии (продължение)

Обременяващи договори

Провизия за обременяващи договори се признава, когато очакваните икономическите ползи за Групата произтичащи от договора, са по ниски от разходите, които не могат да се избегнат, за да се покрият задълженията, произтичащи от договора. Провизията се изчислява като настояща стойност на по-ниската от двете величини – очаквани разходи за прекратяване на договора или очаквани нетни разходи в резултат на продължаване на договора. Преди да се начисли провизия за обременяващ договор, Групата признава всички загуби от обезценка на активи, които са свързани с този договор.

ц) Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции на средно-претегления брой на държаните акции за периода.

ч) Правителствени дарения (отсрочено финансиране)

Правителствените дарения се признават, когато съществува разумна сигурност, че дарението ще бъде получено и че всички свързани с него условия ще бъдат изпълнени. Когато дарението е свързано с разходна позиция, то се признава като приход за периодите, необходими за съпоставяне на дарението на систематична база с разходите, които то е предвидено да компенсира. Когато дарението е свързано с актив, то се представя като приход за бъдещ период и се включва в доходите на равни суми за очаквания срок на полезен живот на свързания с него актив.

2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания

Промени в счетоводните политики

МСФО 15 Приходи от договори с клиенти

През отчетния период Групата е преразгледала политиката си по отношение на метода за признаване на приходите от извършване на ремонт и реконструкция на плавателни съдове. Възприет е нов подход, при който приходите от ремонт и реконструкция на плавателни съдове се признават в течение на времето на база метод, отчитащ вложените ресурси (направени разходи спрямо общия размер на очакваните такива), за да оцени напредъка за пълното удовлетворяване на задължението за изпълнение. Тази политика замени метода, отчитащ продукцията на база на приетите от клиента дейности.

Промяната на възприетата политика не оказва влияние върху резултатите от предходни периоди.

Нови и изменени стандарти и разяснения

Групата прилага МСФО 16 за първи път. По-долу са описани естеството и ефектът на промените в резултат от приемането му.

За първи път през 2019 година се прилагат и някои други изменения и разяснения, но те нямат влияние върху финансовия отчет на Групата. Групата не е приела стандарти, разяснения или изменения, които са публикувани, но все още не са влезли в сила.

МСФО 16 Лизинг

МСФО 16 е публикуван през януари 2016 г. и заменя МСС 17 *Лизинг*, КРМСФО 4 *Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг*, ПКР-15 *Оперативен лизинг-Стимули* и ПКР-27 *Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг*. МСФО 16 установява принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на лизинг и изисква лизингополучателите да отчитат всички лизингови договори по един и същ балансов модел, подобен на счетоводното отчитане на финансовия лизинг съгласно МСС 17. Стандартът включва две освобождавания от признаване за лизинговите договори - лизинг на активи с „ниска стойност“ (напр. персонални компютри) и краткосрочен лизинг (т.е. лизинг със срок на лизинговия договор до 12 месеца).

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

МСФО 16 Лизинг (продължение)

Към началната дата на лизинга лизингополучателят признава задължение за извършване на лизингови плащания (т.е. задължение по лизинг) и актив, представляващ правото на използване на основния актив в течение на срока на лизинговия договор (т.е. актив с право на ползване). Лизингополучателите са задължени да признават отделно разход за лихви по задължението по лизинг и разход за амортизация на актива с право на ползване.

Също така, лизингополучателите са задължени да оценят отново лизинговото задължение при настъпването на определени събития (напр. промяна на лизинговия срок, промяна в бъдещите лизингови плащания, произтичащи от промяна в индекса или процент, използвани за определянето на тези плащания). По принцип, лизингополучателят признава сумата на преоценката на задължението по лизинг като корекция на актива с право на ползване.

Съгласно МСФО 16, счетоводното отчитане при лизингодателя по същество остава непроменено спрямо това, прилагано към днешна дата съгласно МСС 17. Лизингодателите ще продължат да класифицират лизинговите договори при прилагането на същия принцип на класификация, както е определен в МСС 17 и да правят разграничение между двата вида лизинг: оперативен и финансов лизинг. Стандартът изисква лизингодателите да оповестяват отделно лизинговите и нелизинговите компоненти на приходите.

Групата е приела МСФО 16 при използването на модифицирано ретроспективно прилагане като за дата на първоначалното прилагане е приет 1 януари 2019 г., в резултат на което Групата не е преизчислила сравнителната информация и тя продължава да се отчита съгласно МСС 17 и е избрало да приложи практическото облекчение да не преценява дали даден договор е или съдържа компонент на лизинг, като е приела да приложи МСФО 16 само към тези договори, които преди това са били идентифицирани за лизингови съгласно МСС17 и КРМСФО 4 на датата на прилагането за първи път.

При първоначалното прилагане на МСФО 16 на 1 януари 2019 г. Групата е признала:

- **задължения по лизинг** за лизингови договори, които преди това са били квалифицирани като “оперативни лизинги” съгласно МСС 17 Лизинг. Тези задължения са оценени по настояща стойност на оставащите лизингови плащания, дисконтирани с диференциалния лихвен процент на Групата към 1 януари 2019 г. Средно-претегленият диференциален лихвен процент на Групата, приложен към задълженията по лизинг на 1 януари 2019, е 1.99%;
- **активи с право на ползване**, които са оценени на стойност, равна на стойността на задълженията по лизинг.

Ефектът от приемането на МСФО 16 към 1 януари 2019 г. е както следва:

В хиляди лева

Увеличение

Активи

Активи с право на ползване (Бележка 33)

1,619

Общо активи

1,619

Пасиви

Задължения по лизинг (Бележка 33)

1,619

Общо пасиви

1,619

При прилагането на МСФО 16 за първи път Групата се е възползвала от следните практически целесъобразни мерки, позволени от стандарта:

- отчитане на лизинговите договори, чийто срок изтича в рамките на 12 месеца от 1 януари 2019 г. като краткосрочни лизингови договори;
- изключване на първоначалните преки разходи от оценката на активите с право на ползване към датата на първоначалното прилагане (1 януари 2019 г.).

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

КРМСФО 23 (променен) *Несигурност при третиране на данъци върху дохода*

Това разяснение дава насоки за счетоводното третиране и отчитане на данъците върху дохода в обхвата на МСС 12, когато са налице несигурности в данъчното третиране. То не засяга данъци и други държавни вземания и такси, извън МСС 12, нито включва специални изисквания относно лихви и други санкции, асоциирани с несигурност в данъчно третиране. Разяснението покрива следните въпроси: а) дали Групата да преценява всяка несигурност по данъчното третиране отделно или в комбинация с други, в зависимост от това кой подход по-добре предвижда решението на съответната несигурност; б) допусканията, които Групата прави, за да прецени как данъчните власти биха изследвали и проверили дадена несигурност в данъчно третиране на основата, че данъчните власти имат цялата налична информация; в) как Групата определя данъчната печалба или загуба, данъчните бази, неизползваните данъчни загуби, данъчните ставки и неизползваните данъчни кредити при наличието на определени несигурности; г) изискването за оценка на ефектите от несигурността върху отчетените данъци върху дохода, при условие че данъчните власти не е вероятно да приемат данъчното третиране на Групата; д) измерването на ефекта може да стане по по-подходящия от двата подхода - „най-вероятната сума” или „очакваната стойност”; и е) как Групата преценява и третира промените във фактите и обстоятелствата.

Възприемането на промените не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

МСФО 9 (променен) *Финансови инструменти: случаи на негативни компенсации при предсрочно погасяване и модификации на финансови пасиви*

Тази промяна покрива два въпроса: а) изменя настоящите изискванията на МСФО 9, като позволява класифицирането на определени финансови активи (заеми и други дългови инструменти) по амортизирана стойност и преминаването им на теста СПГЛ, независимо от наличието на условия за предсрочно погасяване с негативна компенсация. Негативна компенсация е налице, когато условията по договора позволяват на длъжника да плати предсрочно инструмента преди неговия падеж и предсрочно платената сума може да е различна от останалите неплатени главница и лихви. Важно условие е тази негативна компенсация да е разумна и релевантна за ранното прекратяване на договора. Предварителното плащане само по себе си не е достатъчен индикатор за преценка, т.е. необходимо е да се прецени, на база на текущо преобладаващия лихвен процент и други пазарни условия и обстоятелства, сумата на предплащането и ползата за страната, инициирала го. Важно е изчисляването на компенсацията да е последователно като подход и при санкция за по-ранно плащане, и при полза от по-ранно плащане. Също така съответният актив следва да е в категорията „държан за събиране на паричните потоци” в структурата на бизнес модела на предприятието; б) потвърждава (с изменение в Основания за заключения), че когато даден финансов пасив, отчитан по амортизирана стойност, е модифициран без да се отписва, то ефектът от тази модификация трябва да се признае в печалбата или загубата. Ефектът се измерва като разлика между оригиналните договорени парични потоци и тези, след модификацията, дисконтирани по оригиналния ефективен лихвен процент.

Възприемането на промените не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

МСС 28 (променен) *Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия: Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия*

Тази промяна уточнява, че предприятието трябва да прилага МСФО 9, включително изискванията му за обезценка, относно форми на дългосрочни участия в асоциирани или съвместни предприятия, които са част от нетната инвестиция в тези дружества и за които не се прилага отчитането по метода на собствения капитал. Счетоводното отчитане на ефектите съгласно МСФО 9 при тези форми на участия се прави преди отчитането на разпределението на дела на загубата и на обезценките по реда на МСС 28. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна.

Възприемането на промените не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

2.3 Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)

МСС 19 (променен) *Доходи на наети лица*

Тази промяна уточнява, че в случаи на промени в плановете за дефинирани доходи, съкращаване или уреждане, в определянето на разходите за текущ трудов стаж и нетните лихви за периода след промяната, съответното дружество о Групата е длъжно да използва заложените в нея предположения. Допълнително са включени изменения в представянето и оповестяването на ефекта при промени в плановете за дефинирани доходи, калкулирането на минал стаж, ефекти от промени на плана, съкращаване или уреждане във връзка с горната граница (тавана) на актив по плана.

Възприемането на промените не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

Годишни подобрения на МСФО Цикъл 2015-2017: *Подобрения в МСС 23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО 11*

Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятията. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) поясняват, че когато едно предприятие придобива контрол над бизнес, който е съвместна дейност, то следва да преизчисли (преоцени) предишно държаните си дялове в този бизнес при прилагане на МСФО 3 като бизнес комбинация, постигната на етапи; б) когато едно предприятие придобие съвместен контрол в бизнес, който е съвместна дейност, то не следва да преизчислява предишно държаните дялове в него при прилагане на МСФО 11; в) поясняват, че всички данъчни последици от данъци върху доходи от дивиденди следва да се посочат в печалбата или загубата или друг всеобхватен доход или директно в собствения капитал – в зависимост от това къде са отчетени съответните трансакции и/или събития, които са генерирани съответната разпределяема печалба, доколкото тези последици са по-скоро свързани с тях.; и г) поясняват, че ако при заеми със специални цели за финансиране на определен квалифициран актив останат непогасени суми след като активът стане готов за предвидената употреба или продажба, тези заеми се третираат като част от финансиращите средства с общо предназначение за целите на изчисляване на нормата и на сумите за капитализация по реда на МСС 23.

Възприемането на промените не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

2.4 Рекласификации и представяния на сравнителна информация

Групата е направила следните съответстващи представяния и рекласификации в сравнителната информация.

Представяне на ефекти от превалутиране в Имоти, машини и съоръжения

Групата е променила представянето на ефектите от превалутиране на имоти, машини и съоръжения, възникващи от курсови разлики от превръщането на активите на дъщерните дружества, чиято функционална валута е щатски долари (корабни компании). Ефектите от превалутиране са разгърнати отделно в секцията „Отчетна стойност“ и в секцията „Амортизации“ в Бележка 17 „Имоти, машини и съоръжения“ и сравнителната информация за 2018 г. е преизчислена. Промяната в представянето не влияе върху нетната балансова стойност на активите.

Рекласификация на нематериални активи и имоти, машини и съоръжения

Групата е направила преглед на активите, включени в Имоти, машини и съоръжения и на активите, включени в Нематериални активи, в резултат на което в отчета за финансовото състояние и в съответните бележки за 2018г. са рекласифицирани някои активи от Нематериални в Имоти, машини и съоръжения.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на консолидирания финансов отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към отчетната дата, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Преценки

При прилагането на счетоводните политики на Групата, освен приблизителните оценки, ръководството е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати в консолидирания финансов отчет.

Действащо предприятие

Към 31 декември 2019 г. Групата отчита положителен оборотен капитал в размер на 4,541 хил. лв. (2018 г.: отрицателен оборотен капитал 6,792 хил. лв.).

Групата отчита печалба за годината преди лихви, данъци и амортизация в размер на 31,477 хил. лв. (2018 г.: 34,719 хил. лв.), което позволява на Групата да покрива финансовите си разходи и да генерира стабилни и постоянни положителни парични потоци от оперативна дейност на годишна база.

В резултат на описаното по-горе, ръководството счита, че не са налице несигурности по отношение на принципа – предположение за действащо предприятие на Групата като цяло.

Функционална валута на дъщерни дружества

Основната част от приходите, разходите и финансирането на дъщерните дружества от сегмент „Морски транспорт“, регистрирани в чужбина, са деноминирани в щатски долари, поради което тяхната функционална валута следва да бъде щатски долари. В резултат на това курсовите разлики, които възникват в резултат от превръщането на активите, пасивите и отчетите за доходите на тези чуждестранни операции, са признати в другия всеобхватен доход.

Ефектът от превалутиране на получени заеми от свързани лица в евро в дъщерните дружества от сегмент „Морски транспорт“, който не се елиминира в процеса на консолидация, се признава в другия всеобхватен доход, тъй като тези заеми представляват част от нетната инвестиция на Индустиален холдинг България АД в чуждестранните операции и не са налице индикации за уреждане на заемите чрез погасяване или продажба на съответното дружество-кредитополучател.

Идентификация на свързани лица

Идентифицирането на взаимоотношенията със свързани лица по МСС 24 изисква ръководството да направи различни преценки по отношение на индикатори за контрол, значително влияние и такива включващи ключов управленски персонал като използва различни източници на информация като договорни споразумения, исторически данни, анализ на конкретни факти и обстоятелства, които индикират такива взаимоотношения.

В настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е идентифицирало категориите свързани лица, както е оповестено в Бележка 35.

Приходи от договори с клиенти

Групата е приложила следните преценки, които оказват съществено влияние върху определянето на размера и момента на възникване на приходите от договори с клиенти:

- Определяне на момента във времето на удовлетворяване на задължението за изпълнение по производство на метални конструкции и по проектантски услуги с фиксирана цена на договора

Групата е заключила, че приходите от производство на метални конструкции и от предоставянето на проектантски услуги с фиксирана цена на договора следва да се признават в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, предоставени от Групата. Фактът, че друго предприятие няма да се налага да извършва повторно дейностите, които тя е извършила до момента, показва, че клиентът едновременно получава и консумира ползите от дейността на Групата в течение на изпълнението от нейна страна.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения **(продължение)**

Преценки (продължение)

Приходи от договори с клиенти (продължение)

Групата е определила, че методът на вложените ресурси е най-подходящ за оценяване на напредъка по производство на метални конструкции и по предоставянето на проектантски услуги с фиксирана цена на договора, тъй като съществува пряко съотношение между усилията ѝ (т.е. сумата на направените разходи) и прехвърлянето на ползите към клиента. При производството на метални конструкции Групата признава приходите въз основа на направените разходи спрямо общия размер на очакваните такива, необходими за приключване на работата. При предоставянето на проектантски услуги с фиксирана цена на договора Групата признава приходите въз основа на изработените човечески часове спрямо общия размер на очакваните такива, необходими за приключване на работата.

- Определяне на метод за приблизителна оценка на променливото възнаграждение и преценка на ограничението

Някои договори за обработка на товари включват ретроспективни отстъпки в цената за обем, което поражда променливо възнаграждение. При приблизителната оценка на това променливо възнаграждение, Групата е определила, че използването на метода на най-вероятната сума е по-подходящ, тъй като договорите са с един праг за обем.

Договорите за рейсов чартър включват клаузи, обвързващи клиента или да заплати деморейдж (обезщетение), или да получи диспач (бонус), които пораждат променливо възнаграждение. При приблизителната оценка на тези променливи възнаграждения, Групата е определила, че използването на метода на очакваната стойност е по-подходящ, тъй като възможните резултати са повече от един.

Преди да включи какъвто и да било размер на променливо възнаграждение в цената на сделката, Групата преценява дали сумата на променливото възнаграждение е ограничена. На база исторически опит, бизнес прогнози и актуални икономически условия Групата е определило, че приблизителните оценки за променливото възнаграждение при договори за обработка на товари не са обект на ограничение. В допълнение, несигурността на променливото възнаграждение ще се разреши в рамките на кратък период от време. Групата е определила, че приблизителните оценки за променливото възнаграждение по договорите за рейсов чартър са обект на ограничение, тъй като изцяло зависят от решения и действия на трети страни и историческия опит не е релевантен, за да се предвиди бъдещия резултат.

- Приблизителна оценка на променливото възнаграждение

Групата определя приблизително променливите възнаграждения, които следва да бъдат включени в цената по сделката за обработка на товари с ретроспективни отстъпки в цената за обем.

Очакваните от Групата ретроспективни отстъпки в цената за обем се анализират на база клиент за договори, които са предмет на един праг за обем. Определянето за това дали съществува вероятност клиентът да получи право на отстъпка зависи от историческите права за отстъпки на съответния клиент и натрупаните до момента покупки.

Приблизителните оценки за ретроспективните отстъпки в цената за обем са чувствителни спрямо промени в обстоятелствата и миналият опит на Групата във връзка с тези елементи може да не е представителен по отношение на реалните права за отстъпки в бъдеще. Към 31 декември 2019 г. Групата няма задължения за възстановяване за ретроспективни отстъпки в цената за обем, тъй като правата за отстъпки на клиентите са в рамките на календарната година.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Преценки (продължение)

Лизинг

Групата е приложила следните преценки, които оказват съществено влияние върху консолидирания отчет за финансовото състояние и консолидирания отчет за доходите:

- Определяне дали даден договор съдържа лизинг или лизингови елементи

Групата е сключила договори за наемане на имоти, съоръжения и транспортни средства, които е идентифицирала и класифицирала като лизинг в качеството си на лизингополучател, тъй като основният актив по тях е ясно определен и Групата контролира използването му.

Групата е сключила договори за отдаване под наем на имоти и кораби (договори за тайм-чартър), които е идентифицирала и класифицирала като лизинг в качеството си на лизингодател, тъй като основният актив по тях е ясно определен и контрагента контролира използването му.

- Определяне дали договор, който съдържа лизинг или лизингови елементи, е оперативен или финансов лизинг

Групата в качеството си на лизингодател счита, че тъй като всички съществени рискове и изгоди от собствеността върху имотите, отдадени под наем и върху корабите, чартирани на тайм-чартър не се поемат от наемателите, респ. чартърите, договорите се третират като оперативни лизинги в консолидирания финансов отчет.

- Определяне на стойността на лизингови и нелизингови компоненти

Групата в качеството си на лизингодател е направила анализ и е установила, че договорите за тайм-чартър на кораби съдържат лизингов и нелизингов компонент. Групата е сключила, че лизинговият компонент е наема на кораба, а нелизинговия – услугата по експлоатацията му по време на чартъра. Приходите, получавани от договорите за тайм-чартър не се договарят като два отделни компонента, а като цяло. За целите на определяне на относителните единични продажни цени на наема на кораба и услугата по експлоатацията му при тези договори, Групата е приложила остатъчния подход, тъй като наемната цена на кораба може да варира значително в зависимост от текущите пазарни условия, продължителността на чартъра и възрастта на кораба. Единичната продажна цена на услугата по експлоатация на кораба може да бъде по-надеждно оценена и при определянето ѝ Групата е приложила пазарна оценка. Цената на наема на кораба е определена на разликов принцип. Подробна информация е оповестена в Бележка 7.

- Определяне на диференциален лихвен процент

Групата в качеството си на лизингополучател не може непосредствено от договорите си за лизинг да определи лихвения процент, необходим ѝ за дисконтиране на задълженията по лизинг. Тя използва диференциален лихвен процент, който е определен на база на цената, която Групата плаща за заети средства, получени за финансиране на активи със сходна стойност, за сходен период от време, при сходно обезпечение и в сходна икономическа среда.

Отсрочен данъчен пасив върху дъщерни дружества

Съгласно изискванията на параграф 39 и параграф 44 от МСС 12 Групата е направила анализ на временните разлики възникващи от инвестиции в дъщерни предприятия към 31 декември 2019 г. На база на преценка за вероятността за реализация на тези разлики и очакваните данъчни резултати, не се налага признаване на отсрочени данъчни активи или пасиви върху тях към отчетната дата.

Тест за обезценка на част от репутацията в дъщерни дружества

В зависимост от това как се управлява и следи дейността на Групата, ръководството е идентифицирало два обекта генериращи парични потоци (ОГПП), към които е алокирана част от репутацията в дъщерни дружества – ОГПП „Корабостроене и кораборемонт“ (Булярд Корабостроителна Индустрия АД) и ОГПП „Пристанищна дейност“ (Одесос ПБМ ЕАД). Възстановимата стойност на ОГПП е определена чрез изчисление за стойността в употреба, което се базира на прогнозните парични потоци, отразяващи спецификите на бизнес секторите “Пристанищна дейност“ и „Корабостроене и кораборемонт“, в които ОГПП оперират и най-актуалното виждане на ръководството за очакваните резултати за прогнозния период. Подробна информация е оповестена в Бележка 18.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения **(продължение)**

Преценки (продължение)

Тест за обезценка на кораби

За целите на теста за обезценка на корабите, ръководството е установило определени индикатори за обезценка. Възстановимата стойност на активите е определена чрез изчисление за стойността в употреба, което се базира на прогнозните парични потоци, отразяващи спецификите на бизнес сектора, в които тези дружества оперират и най-актуалното виждане на ръководството за очакваните резултати за прогнозния период. Подробна информация е оповестена в Бележка 17.

Други

В зависимост от това как се управлява и следи процеса по оборотно и дългосрочно финансиране на Групата, ръководството счита, че усвоената част в размер на 1,310 хил. лв. за оборотно финансиране от договор сключен с търговска банка, за предоставяне на кредитен лимит за издаване на банкови гаранции, акредитиви и оборотно финансиране на Индустиален холдинг България АД и/или дружества от неговата група следва да бъде представена като дългосрочно задължение. Преценката е направена на база на историята на договора, който датира от 2006 г., условията по него за ежегодно удължаване с писмена молба от ползвателя, намерението на ръководството да продължи да използва лимита за повече от 12 месеца, както и липса на основания за предсрочното му изискване от страна на банката кредитор.

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения, които са свързани с бъдещи и други основни източници на несигурности в приблизителните оценки към отчетната дата и за които съществува значителен риск да доведат до съществени корекции в балансовите стойности на активите и пасивите през следващия отчетен период, са посочени по-долу:

Провизия за гаранционно обслужване

Групата признава провизия за задължението си да осигури гаранционно обслужване за задължението си да гарантира доброто изпълнение на продадена готова продукция и извършени услуги. Определянето на провизията за гаранционно обслужване изисква ръководството да направи преценка относно потенциалните разходи по гаранцията на база техническа оценка и исторически данни за подобни гаранции. Към 31 декември 2019 г. необходимата провизия за гаранционно обслужване е в размер на 33 хил. лв. (2018 г.: 17 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Бележка 29.

Провизия за обременяващи договори

Провизия за обременяващи договори се признава, когато очакваните икономическите ползи за Групата произтичащи от договора, са по ниски от разходите, които не могат да се избегнат, за да се покрият задълженията, произтичащи от договора. Определянето на очакваните разходи за прекратяване или продължаване на договора изисква да бъде направена съществена преценка относно бъдещите парични потоци, която крие съществени несигурности. Към 31 декември 2019 г., задължението на Групата за провизии по обременяващи договори е в размер на 68 хил. лв. (2018: 208 хил. лв.). Допълнителна информация за провизиите за обременяващи договори е представена в Бележка 29.

Доходи на персонала при пенсиониране

Задължението за доходи на персонала при пенсиониране се определя чрез актюерска оценка. Тази оценка изисква да бъдат направени предположения за нормата на дисконтиране, бъдещото нарастване на заплатите, текучеството на персонала и нивата на смъртност. Поради дългосрочния характер на доходите на персонала при пенсиониране, тези предположения са обект на значителна несигурност. Към 31 декември 2019 г., задължението на Групата за доходи на персонала при пенсиониране е в размер на 784 хил. лв. (2018: 779 хил. лв.). Допълнителна информация за доходите на персонала при пенсиониране е представена в Бележка 30. Групата очаква да учреди всички годишни компенсирани отпуски изцяло в рамките на 12 месеца след края на отчетния период.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

3. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)

Приблизителни оценки и предположения (продължение)

Полезни животи на имоти, машини и съоръжения, и нематериални активи

Финансовото отчитане на имотите, машините и съоръженията, и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани полезни животи и остатъчни стойности, които се базират на преценки от страна на ръководството на Групата. Информация за полезните животи на имоти, машини, съоръжения и оборудване е представена в Бележка 2.2 н), а на нематериалните активи – в Бележка 2.2 с).

Провизия за очаквани кредитни загуби за търговски вземания и активи по договори с клиенти

Групата използва матрица за провизиране за изчисление на ОКЗ за търговските вземания и активите по договори с клиенти. Процентите на провизиране се базират на дните на просрочие за групи от различни сегменти клиенти (по видове услуги и продукти), които имат сходни модели на загуба.

Матрицата за провизиране първоначално се основава на процентите на просрочие, наблюдавани от Групата в исторически план. Групата прецизира матрицата, за да коригира историческия опит със загубите по кредити чрез включване на прогнозна информация. Например, ако прогнозите за икономически условия (например, брутен вътрешен продукт) се очаква да се влошат през следващата година, което може да доведе до по-голям брой просрочия в производствения сектор, историческите проценти на просрочия се коригират. Историческите проценти на просрочия се актуализират към всяка отчетна дата и промените в прогнозните приблизителни оценки се анализират.

Оценката за корелацията между историческите проценти на просрочие, прогнозите за икономическите условия и ОКЗ представлява съществена приблизителна оценка. Размерът на ОКЗ е чувствителен спрямо промени в обстоятелствата и прогнозираните икономически условия. Историческия опит на Групата по отношение на кредитните загуби и прогнозите за икономическите условия може също така да не са представителни за реалните просрочия от страна на клиента в бъдеще. Информация за ОКЗ по търговските вземания и активите по договори с клиенти на Групата е оповестена в Бележка 22.

Обезценка на материали, незавършено производство и готова продукция

Групата признава обезценка на материали, незавършено производство и готова продукция до тяхната нетна реализируема стойност. Определянето на обезценката изисква ръководството да направи оценка на обръщаемостта на незавършеното производство и готовата продукция и тяхната евентуална реализация чрез продажба. Към 31 декември 2019г. необходимата обезценка на материали, незавършено производство и готова продукция е в размер на 1,116 хил. лв. (2018 г.: 1,408 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Бележка 21.

Отсрочени данъци върху натрупани данъчни загуби

Отсрочените данъчни активи се признават за всички неизползвани данъчни загуби до степеня, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която те да бъдат приспаднати. Определянето на сумата на отсрочените данъчни активи, която да бъде призната изисква да бъде направена съществена преценка от ръководството, която се базира на очакваното време на възникване и нивото на бъдещите облагаеми печалби, както и на бъдещите стратегии за данъчно планиране на дружествата от Групата. Към 31 декември 2019 г. Групата има данъчни загуби, която подлежат на пренасяне в бъдещи периоди, в размер на 35,769 хил. лв. (2018 г.: 36,057 хил. лв.), за които са признати отсрочени данъчни активи в размер респективно на 170 хил. лв. (2018 г.: 184 хил. лв.). Допълнителна информация за отсрочените данъци е оповестена в Бележка 16.

Преоценка на земи, сгради, специализирани съоръжения и инвестиционни имоти

Групата отчита земите, сградите и определено специализирано оборудване по преоценени стойности, като промените в справедливата стойност се признават в отчета за всеобхватния доход. В допълнение, Групата отчита инвестиционни имоти по справедлива стойност, като промените в справедливата стойност се признават в отчета за доходите. Оценката на справедливите стойности на земи, сгради и специализирани съоръжения е направена от независим лицензиран оценител към 31 декември 2018 г. Оценката на справедливите стойности на инвестиционните имоти е направена от независим лицензиран оценител с ефективна дата 31 декември 2019 г. Подробна информация относно справедливата стойност и използваните оценителски методи е представена в Бележки 17 и 20.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Групата към датата на издаване на настоящия финансов отчет. Оповестено е как в разумна степен може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Групата възприеме тези стандарти за първи път. Това се очаква да стане, когато те влязат в сила.

МСФО 17: *Застрахователни договори*

Стандартът все още не е приет от ЕС. Той не е приложим за Групата.

МСФО 10 (променен) *Консолидирани финансови отчети* и МСС 28 (променен) *Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия: продажби или апорт на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия*

Тези промени са насочени към решаването на счетоводното третиране на продажбите или апортите на активи между инвеститор и негови асоциирани или съвместни предприятия. Те потвърждават, че счетоводното третиране зависи дали продаваните активи или апортираните немонетарни активи конституират или не по същество „бизнес“ по смисъла на МСФО 3. Ако тези активи като съвкупност не отговарят на определението за „бизнес“ инвеститорият признава печалба или загуба до процента, съответстващ на дела на другите несвързани инвеститори в асоциираното или съвместното предприятие. В случаите когато се продават активи или се апортират немонетарни активи, които като съвкупност са „бизнес“, инвеститорият признава изцяло печалбата или загубата от транзакцията. Тези промени ще се прилагат перспективно. СММС отложи началната дата на приложение на тези промени за неопределено време. Възприемането на промените не се очаква да окаже влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

МСФО 3 (променен) *Бизнес комбинации*

Тази промяна касае даденото в приложенията към стандарта определение за „бизнес“ и е свързана с трудностите, които придобиващото предприятие среща в преценката дали се придобива бизнес или съвкупност от активи. Изменението цели: а) да изясни, че за да бъде определен като бизнес, придобитият набор от дейности и активи трябва да включва като минимум вложените ресурси и оперативни процеси, които заедно водят до създаването на продукт; б) да се стеснят дефинициите за „бизнес“ и за „продукт“, като се съсредоточат до стоките и услугите, предоставяни на клиент и като се снемат фокусът върху способността за намаляване на разходите; в) да добави насоки и илюстративни примери, които да помогнат на предприятията в преценката дали е придобит оперативен процес; г) да премахне изискването за оценка за това дали пазарните участници са в състояние да заместят липсващите ресурси и оперативни процеси в придобиваното предприятие, за да продължат да създават продукт, и д) да се добави опцията за т.нар. тест за концентрация, който позволява опростена оценка за това, дали дадена съвкупност от дейности и активи е бизнес, или не. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

МСФО 9 (променен) *Финансови инструменти: класификация*, МСС 39 (променен) *Финансови инструменти: Признание и оценяване* и МСФО 7 (променен) *Финансови инструменти: Оповестявания*

Промените, които са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г., са свързани с произтичащата несигурност от реформата на базовите лихвени проценти, предприета от Съвета за финансова стабилност към Г20. Тази реформа е насочена към замяна на съществуващите и използвани като базови, в сделките с финансови инструменти, междубанкови лихвени проценти (Например: Libor, Euribor, Tibor), с алтернативни базови лихвени проценти, основаващи се на междубанкови пазари, както и за разработване на алтернативни базови лихвени проценти, които са почти безрискови. Целта е да се преодолеят последиците върху финансовото отчитане от реформата на базовите лихвени проценти, през периода преди замяната на съществуващ базов лихвен процент с алтернативен базов лихвен процент. Измененията предвиждат временни и ограничени изключения от изискванията за отчитане на хеджирането по МСС 39 и МСФО 9, които осигуряват условия дружествата да продължат да са в съответствие с изискванията на двата стандарта, при игнориране ефекта на реформата. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

4. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)

МСС 1 *Представяне на финансови отчети* и МСС 8 (променен) *Счетоводна политика, промени в приблизителните оценки и грешки*

Промените, които са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г., касаят прецизиране на определението за „същественост“, посочено в двата стандарта. Според тях новото определение за същественост е: „информацията е съществена, ако пропусната, представена неточно или прикрита, би могло в разумна степен да се очаква да повлияе на решенията на основните потребители на финансовите отчети с обща цел, които предоставят финансова информация за дадено отчетно предприятие“. Налице са три нови аспекта от определението, които следва да бъдат отбелязани: а) ”прикриване” – настоящото определение се фокусира само върху пропускане и неточно представяне. Заключението на СМСС е, че прикриването на съществена информация може да има същия ефект като пропускане на съществена информация; б) „очакване в разумна степен да се повлияе на решенията на основните потребители” – настоящото определение се отнася до „би могло да повлияе“, което според СМСС може да се приеме, че се изисква твърде много информация, тъй като почти всички „би могло да повлияе“ върху решенията на някои потребители, дори вероятността да е минимална; и в) ”основни потребители” (съществуващи или потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори) – настоящото определение се отнася до „потребители“, което според СМСС може да бъде прието твърде широко, т.е. да се вземат предвид всички възможни ползватели на финансовите отчети, когато се решава каква информация да се оповести. Също така, посочват се изрично пет начина за прикриване на съществена информация: а) използване на език за съществен елемент, който е уклончив или неясен; б) информация за съществен елемент, сделка или събитие, която е разпръсната на различни места във финансовите отчети; в) несходни елементи, сделки и събития, по същество, които неподходящо са представени съвкупно; г) сходни елементи, сделки и събития, които неподходящо са представени самостоятелно; и д) съществена информация е скрита чрез несъществена информация до такава степен, че става неясно коя информация е съществена. Също така промените поясняват, че адресирането към неясна информация има същия ефект както при пропусната или липсваща информация, както и че предприятието оценява съществеността в контекста на финансовия отчет в неговата цялост. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Концептуална рамка за финансово отчитане и съответни промени в референциите към нея в различни МСФО

Промените, които са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г., включват преработени изцяло дефиниции за „актив“ и „пасив“, както и нови насоки и концепции за тяхното измерване, отписване, представяне и оповестяване. Промените в Концептуалната рамка са съпроводени с изменения в някои препратки към нея в Международните стандарти за финансово отчитане, в т.ч. МСФО 2, МСФО 3, МСФО 6, МСФО 14, МСС 1, МСС 8, МСС 34, МСС 37, МСС 38, КРМСФО 12, КРМСФО 19, КРМСФО 20, КРМСФО 22 и ПКР 32. Част от препратките насочват към коя версия на Концептуалната рамка следва да се отнасят изявленията в посочените стандарти (рамката на КМСС, приета от СМСС през 2001 г., рамката на СМСС от 2010 г. или новата ревизирана рамка от 2018 г.), други изрично посочват, че дефинициите в стандарта не са актуализирани в съответствие с новите изменения в рамката. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

5. Оперативни сегменти

Информацията по оперативни сегменти е представена спрямо бизнес секторите на Групата и в зависимост от организацията на нейната вътрешна управленска структура.

Групата включва следните оперативни сегменти (бизнес сектори):

- *Морски транспорт*: опериране на собствени кораби за транспортиране на товари по море.
- *Пристанищна дейност*: пристанищни услуги, свързани с обработката и съхранението на товари и обслужване на плавателните съдове по време на товаро-разтоварните дейности.
- *Машиностроене*: производство и продажба на металорежещи машини, компоненти и детайли за машиностроителната и други индустрии; металолееене.
- *Корабостроене и кораборемонт*: ремонт и реконструкция на плавателни съдове, производство на нестандартни метални конструкции за нуждите на корабостроенето, строителната индустрия и енергийната промишленост; корабно проектиране.
- *Други дейности*: консултантски услуги, надзор и преглед на плавателни съдове и други дейности.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

5. Оперативни сегменти (продължение)

Всички сегменти се намират и извършват дейност на територията на България с изключение на дружествата – корабособственици, регистрирани на Маршалови острови (от сегмент „Морски транспорт“).

Вътрешно сегментното ценообразуване се определя по начин подобен на преки сделки съгласно сключени договори между купувач-продавач (трети лица). Вътрешно сегментните приходи са елиминирани.

Финансовите резултати за съответния сегмент, активите и пасивите включват съответните суми, които могат директно да се отнесат за даден сегмент, както и тези, които могат да бъдат разпределени на разумна база.

Капиталовите разходи за даден сегмент представляват общите разходи направени през периода с цел придобиване на активи, които се очаква да бъдат използвани повече от един отчетен период.

Приходите (без други приходи от дейността) могат да се анализират по пазари, определени от местоположението на клиентите, както следва:

	<i>В хиляди лева</i>	2019	2018
В България		30,200	21,440
Извън България		84,360	84,879
		114,560	106,319

Дълготрайни активи

	<i>В хиляди лева</i>	2019	2018
В България		202,564	197,472
Извън България		160,934	168,037
		363,498	365,509

Към 31 декември 2019 г. дълготрайните активи се състоят от дълготрайни материални активи, инвестиционни имоти, нематериални активи и активи с право на ползване.

Към 31 декември 2018 г. дълготрайните активи се състоят от дълготрайни материални активи, инвестиционни имоти и нематериални активи.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

5. Оперативни сегменти (продължение)

Бизнес сектори

	Морски транспорт		Корабостроене и кораборемонт		Пристанищна дейност		Машиностроене		Други дейности		Елиминирани суми		Консолидирани суми	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
<i>В хиляди лева</i>														
Приходи	43,635	40,076	23,557	21,134	13,308	12,391	33,181	31,957	879	761	-	-	114,560	106,319
Други приходи от дейността	70	223	338	219	78	208	1,363	4,097	1	92	-	-	1,850	4,839
Приходи от сделки между сегментите	-	6	1,474	979	107	40	16	-	117	171	(1,714)	(1,196)	-	-
Общо приходи	43,705	40,305	25,369	22,332	13,493	12,639	34,560	36,054	997	1,024	(1,714)	(1,196)	116,410	111,158
Разходи за амортизация	(9,206)	(8,722)	(1,405)	(1,699)	(2,160)	(2,172)	(1,406)	(1,247)	(237)	(105)	-	-	(14,414)	(13,945)
Обезценка на дълготрайни активи	(4,263)	(1,387)	-	(7)	-	(464)	-	(104)	-	-	-	-	(4,263)	(1,962)
Печалба / (Загуба) от оперативна дейност	876	5,437	2,307	2,006	4,009	4,391	5,627	6,889	(895)	(997)	-	-	11,924	17,726
Разходи за лихви	(1,469)	(1,815)	(1)	(24)	(54)	(28)	(23)	(44)	(302)	(943)	-	-	(1,849)	(2,854)
Приходи от лихви	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
(Разход за) / приход от данък върху доходите	(135)	(139)	(533)	(488)	(417)	(357)	(609)	(697)	(27)	(12)	-	-	(1,721)	(1,693)
Нетна печалба / (загуба) за годината	(509)	4,321	1,733	1,458	3,529	3,998	4,946	6,082	(1,248)	(1,978)	-	-	8,451	13,881

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

5. Оперативни сегменти (продължение)

Бизнес сектори (продължение)

	Морски транспорт		Корабостроене и кораборемонт		Пристанищна дейност		Машиностроене		Други дейности		Консолидирани суми	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
<i>В хиляди лева</i>												
Оперативни активи на сегмента	167,106	173,655	94,588	93,486	94,896	92,378	39,803	37,757	3,361	1,200	399,754	398,476
Репутация	-	-	3,050	3,050	5,082	5,082	998	998	-	-	9,130	9,130
Общо активи	167,106	173,655	97,638	96,536	99,978	97,460	40,801	38,755	3,361	1,200	408,884	407,606
Оперативни пасиви на сегмента	4,652	2,498	10,044	8,309	5,225	5,114	8,069	8,798	236	218	28,226	24,937
Лихвоносни заеми и привлечени средства	25,516	33,501	-	-	415	-	1,705	1,123	13,046	16,960	40,682	51,584
Задължение по лизинг	28	-	23	-	-	-	878	-	1,054	-	1,983	-
Получени заеми от свързани лица	8,068	7,505	-	-	2,549	2,519	-	-	-	-	10,617	10,024
Данъчни задължения	44	54	114	94	98	100	258	360	20	20	534	628
Общо пасиви	38,308	43,558	10,181	8,403	8,287	7,733	10,910	10,281	14,356	17,198	82,042	87,173
Капиталови разходи	3,049	448	1,388	756	4,507	7,860	2,227	1,992	11	13	11,182	11,069

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

6. Придобиване на неконтролиращи участия

Придобиване на дъщерни дружества през 2019 г. и 2018 г.

През 2019 г. и 2018 г. Групата не е придобивала и не е учредявала нови дружества.

Придобиване на допълнително участие през 2019 г. и 2018 г.

През 2019 г. Групата не е придобивала допълнителни участия.

През 2018 г. Групата, чрез ЗММ България холдинг АД, придоби допълнително участие 0,01% от капитала на ИХБ Електрик АД (в ликвидация), представляващо 115 броя обикновени акции с право на глас за сума в размер на 2 хил. лв. С това участието на Групата достигна 97.87% от капитала на ИХБ Електрик АД (в ликвидация).

7. Приходи

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Приходи от производство на металорежещи машини, компоненти и детайли	32,891	31,551
Приходи от превоз на товари по договори за рейсов чартър	31,207	24,627
Приходи от договори за тайм-чартър	12,296	15,320
Приходи от ремонт и реконструкция на плавателни съдове	14,430	13,207
Приходи от производство на метални конструкции	1,017	1,015
Приходи от проектантски услуги	5,164	4,328
Приходи от обработка на товари	10,231	9,474
Приходи от съхранение на товари	1,226	1,259
Приходи от наем на кей	1,872	2,015
Приходи от наеми на имоти	2,294	2,101
Приходи от други услуги	1,932	1,422
	<u>114,560</u>	<u>106,319</u>

С влизането в сила на МСФО 16 Лизинг от 01 януари 2019 г. Групата следва да отчита отделно лизингови от нелизингови компоненти в договорите, в които е заключила, че е лизингодател. Групата е направила анализ и е установила, че приходите от договори за тайм-чартър на кораби съдържат лизингов и нелизингов компонент, като лизинговият компонент е наема на кораба, а нелизинговият – услугата по експлоатацията му по време на чартъра. Разбивката между двата компонента на приходите от тези договори е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>
Приходи от наем на кораби по договори за тайм-чартър	5,641
Приходи от услуги по експлоатация на кораби по договори за тайм-чартър	6,655
	<u>12,296</u>

Съпоставимата разбивка на приходите от договори за тайм-чартър, отчетени за 2018 г. е (а) приходи от наем на кораби в размер на 7,611 хил. лв. и (б) услуга по експлоатация на кораби – 7,709 хил. лв., но тъй като към 31.12.2018 г. Групата е отчитала договорите си за лизинг по МСС 17, услугите по експлоатация на кораби не са представени като приходи от договори с клиенти, а като приходи от наеми.

Приходите на Групата по приложими стандарти за отчитане са оповестени по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Приходи от договори с клиенти	106,625	88,898
Приходи от наеми	7,935	17,421
	<u>114,560</u>	<u>106,319</u>

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

7. Приходи (продължение)

Приходите на Групата по сегменти за 2019 г. са представени по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	Морски транспорт	Корабостроене и кораборемонт	Пристанищна дейност	Машино-строене	Други дейности	Общо
Приходи от производство на металорежещи машини, компоненти и детайли	-	-	-	32,891	-	32,891
Приходи от превоз на товари по договори за рейсов чартър	31,207	-	-	-	-	31,207
Приходи от договори за тайм-чартър	12,296	-	-	-	-	12,296
Приходи от ремонт и реконструкция на плавателни съдове	-	14,374	56	-	-	14,430
Приходи от производство на метални конструкции	-	1,017	-	-	-	1,017
Приходи от проектантски услуги	-	5,164	-	-	-	5,164
Приходи от обработка на товари	-	-	10,231	-	-	10,231
Приходи от съхранение на товари	-	-	1,226	-	-	1,226
Приходи от наем на кей	-	1,235	637	-	-	1,872
Приходи от наеми на имоти	-	1,148	1,093	53	-	2,294
Приходи от други услуги	132	619	65	237	879	1,932
	43,635	23,557	13,308	33,181	879	114,560
в т.ч. приходи от договори с клиенти	37,994	22,409	12,215	33,128	879	106,625
в т.ч. приходи от наеми	5,641	1,148	1,093	53	-	7,935

Приходите на Групата по сегменти за 2018 г. са представени по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	Морски транспорт	Корабостроене и кораборемонт	Пристанищна дейност	Машино-строене	Други дейности	Общо
Приходи от производство на металорежещи машини, компоненти и детайли	-	-	-	31,551	-	31,551
Приходи от превоз на товари по договори за рейсов чартър	24,627	-	-	-	-	24,627
Приходи от договори за тайм-чартър	15,320	-	-	-	-	15,320
Приходи от ремонт и реконструкция на плавателни съдове	-	13,164	43	-	-	13,207
Приходи от производство на метални конструкции	-	1,015	-	-	-	1,015
Приходи от проектантски услуги	-	4,328	-	-	-	4,328
Приходи от обработка на товари	-	-	9,474	-	-	9,474
Приходи от съхранение на товари	-	-	1,259	-	-	1,259
Приходи от наем на кей	-	1,294	721	-	-	2,015
Приходи от наеми на имоти	-	1,130	853	118	-	2,101
Приходи от други услуги	129	203	41	288	761	1,422
	40,076	21,134	12,391	31,957	761	106,319
в т.ч. приходи от договори с клиенти	24,756	20,004	11,538	31,839	761	88,898
в т.ч. приходи от наеми	15,320	1,130	853	118	-	17,421

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

7. Приходи (продължение)

Салда по договори с клиенти

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Търговски вземания (Бележка 22)	5,756	7,086
Търговски вземания свързани лица (Бележка 22)	6	7
Активи по договори с клиенти (Бележка 22)	845	811
Пасиви по договори с клиенти (Бележка 32)	2,519	2,714

Активите по договори първоначално се признават на база на удовлетворените задължения за изпълнение, тъй като получаването на възнаграждението зависи и от други условия (довършване на дейности), освен изтичането на определено време. При приключването на работата и нейното приемане от страна на клиента, сумите, признати като активи по договори с клиенти се рекласифицират в статията търговски вземания.

Пасивите по договори с клиенти включват краткосрочни авансови плащания.

По параграф 116 от МСФО 15 Групата е признала приходи в размер на 2,691 хил. лв. (2018 г.: 2,781 хил. лв.), които са били включени в салдото на получени аванси по договор към началото на периода. През 2019 г. Групата е признала 38 хил. лв. приходи от задължения за изпълнение, които са удовлетворени в предишни периоди (2018 г.: няма).

Задължения за изпълнение

Информацията за задълженията за изпълнение на Групата е обобщена по-долу:

Производство на металорежещи машини, компоненти и детайли

Задължението за изпълнение за производство на металорежещи машини, компоненти и детайли се удовлетворява при доставката на машината, компонента или детайла на клиента. Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след доставката.

Превоз на товари по договори за рейсов чартър

Задължението за изпълнение за превоз на товари по договори за рейсов чартър се удовлетворява с всеки изминал ден на превозване на товара. Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след натоварване.

Услуги по експлоатация на кораби по договори за тайм-чартър

Задължението за изпълнение по експлоатация на кораби по договори за тайм-чартър се удовлетворява с всеки изминал ден, през който корабът е нает. Плащането обикновено се извършва авансово на всеки 15 или 30 дни.

Ремонт и реконструкция на плавателни съдове

Задължението за изпълнение за ремонт и реконструкция на плавателни съдове се удовлетворява в течение на времето на база вложените ресурси. Плащането обикновено се извършва от 0 до 180 дни след приключване на ремонта.

Производство на метални конструкции

Задължението за изпълнение за производство на метални конструкции се удовлетворява в течение на времето на база вложените ресурси. Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след приемане на работата.

Проектантски услуги

Задължението за изпълнение за проектантски услуги се удовлетворява в течение на времето на база на вложените ресурси (човекочасове). Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след приемане на работата.

Обработка на товари

Задължението за изпълнение за обработка на товари се удовлетворява със всяко обработено количество товар. Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след приключване на обработката.

Съхранение на товари

Задължението за изпълнение за съхранение на товари се удовлетворява с всяко изминало денонощие, през което товарът е съхраняван на територията на пристанищата. Плащането обикновено се извършва от 0 до на 30 дни след приемане на работата.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

7. Приходи (продължение)

Наем на кей

Задължението за изпълнение за наем на кей се удовлетворява с всеки изминал ден, през който корабът е швартован на кейовете на Групата. Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след изтичане на месечен период или отшвартоване на кораба.

Други услуги

Задължението за изпълнение за други производствени услуги и услуги по надзор и преглед на плавателни съдове се удовлетворява в течение на времето на база вложените ресурси. Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след приемане на работата. Задължението за изпълнение за административни услуги се удовлетворява на база на потребените от клиента количества ресурси. Плащането обикновено се извършва от 0 до 30 дни след изтичане на месечен период или прекратяване на наема.

По задължението си за изпълнение за проектантски услуги, Групата има сключени договори с първоначално очакван срок над 1 година. Общият размер на неудовлетворените задължения за изпълнение по тези договори към 31 декември 2019 г. е 1,139 хил. лв. (2018 г: няма). В рамките на една година Групата очаква да признае приход от тях в размер на 1,098 хил. лв., а след повече от една година – 41 хил. лв.

По всички други задължения за изпълнение договорите с клиенти за продажба на стоки и предоставяне на услуги са с първоначално очакван срок до 1 година и като практически целесъобразна мярка не е необходимо Групата да оповестява информацията по параграф 120 от МСФО 15.

8. Други приходи от дейността

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Печалба от продажба на материали и скрап	1,173	1,157
Приходи от финансираня (Бележка 28)	310	279
Печалба от продажба на дълготрайни активи и активи, класифицирани като държани за продажба (Бележка 8а)	63	2,817
Печалба от преоценка на инвестиционни имоти (Бележка 20)	-	26
Възстановена обезценка (Бележка 8б)	12	96
Реинтегрирани провизии (Бележка 29)	2	-
Други приходи	290	464
	<u>1,850</u>	<u>4,839</u>

8а. Печалба от продажба на дълготрайни активи и активи, класифицирани като държани за продажба

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Приход от продажба на дълготрайни активи и активи, класифицирани като държани за продажба	109	19,607
Балансова стойност на продадени активи	(46)	(16,790)
	<u>63</u>	<u>2,817</u>

През март 2018 г. е финализирана сделка за продажба на съвкупност от земи и сгради, машини и съоръжения, собственост на ИХБ Електрик АД (в ликвидация), в резултат на която активи, класифицирани като държани за продажба с балансова стойност 14,254 хил. лв. и 374 хил. лв. направени подобрения през 2018 г. са продадени на обща цена от 16,944 хил. лв. (Бележка 19). Купувач по сделката е дружество под общ контрол с Групата. Останалата част от активите бяха продадени на несвързани лица.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

8. Други приходи от дейността (продължение)

8б. Възстановена обезценка

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Възстановена обезценка на материални запаси (Бележка 21)	-	17
Възстановена обезценка на земи и сгради (Бележка 17)	-	79
Възстановена обезценка на вземания и активи по договори с клиенти (Бележка 22)	12	-
	<u>12</u>	<u>96</u>

9. Изменение в наличностите на незавършено производство и готова продукция

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
ЗММ Сливен АД	822	(214)
Булярд корабостроителна индустрия АД	-	(102)
ИХБ Метал Кастингс АД	40	29
ЗММ Нова Загора АД	53	109
ИХБ Електрик АД (в ликвидация)	(6)	(13)
	<u>909</u>	<u>(191)</u>

10. Разходи за придобиване и изграждане на активи по стопански начин

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Карвуна Лтд	1,007	-
Булярд корабостроителна индустрия АД	369	109
Емона Лтд	250	-
Одесос ПБМ ЕАД	1	612
Тириста Лтд.	-	173
КРЗ Порт-Бургас АД	1	48
	<u>1,628</u>	<u>942</u>

11. Разходи за материали

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Основни материали	(14,538)	(13,395)
Гориво при експлоатацията на кораби	(10,097)	(7,762)
Спомагателни материали	(3,442)	(2,964)
Ел. енергия	(2,250)	(2,266)
Резервни части	(2,211)	(1,712)
Други	(784)	(787)
	<u>(33,322)</u>	<u>(28,886)</u>

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

12. Разходи за външни услуги

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Услуги от подизпълнители	(6,478)	(5,785)
Портови разходи	(6,126)	(4,445)
Посреднически услуги	(1,733)	(1,239)
Застраховки	(1,463)	(1,323)
Ремонти	(1,077)	(682)
Охрана	(958)	(991)
Абонаментна поддръжка на софтуер	(500)	(420)
Граждански договори	(430)	(459)
Наеми	(34)	(717)
Други	<u>(2,556)</u>	<u>(2,375)</u>
	<u>(21,355)</u>	<u>(18,436)</u>

Начислените за годината суми за услуги, извършени от регистрирания одитор на Групата включват: независим финансов одит - 177 хил. лв. (2018 г.: 184 хил. лв.) и други услуги, несвързани с одита – нула (2018 г.: нула.). Тези суми са оповестени като част от други разходи за външни услуги.

От 1 януари 2019 г. Групата прилага МСФО 16 Лизинг. Съгласно изискванията на стандарта по лизинговите договори, класифицирани като оперативен лизинг Групата отчита разходи за амортизации на активи с право на ползване и разходи за лихви по задължения по лизинг (Бележка 33). В разходите за наеми през 2019 г. са включени само разходите, свързани с краткосрочни лизингови договори и с придобиването на активи на ниска стойност. През 2018 г. разходите по всички договори за оперативен лизинг са отчитани като разходи за наеми.

13. Разходи за персонал

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Заплати	(23,081)	(21,130)
Задължително социално осигуряване	(3,509)	(3,220)
Договори за управление	(1,616)	(1,418)
Задължително социално и здравно осигуряване по договори за управление	(117)	(95)
Начисления за неползвани отпуски	(177)	(156)
Начисления по МСС 19 - обезщетения при пенсиониране (Бележка 30)	(62)	(71)
Други разходи за персонала	<u>(923)</u>	<u>(926)</u>
	<u>(29,485)</u>	<u>(27,016)</u>

Средносписъчният персонал на Групата през 2019 г. е 1,140 служители (2018 г.: 1,115 служители).

14. Други разходи за дейността

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Обезценка (Бележка 14а)	(5,303)	(2,993)
Командировки и смяна на екипаж	(1,152)	(1,109)
Местни данъци и такси и данък върху разходите	(998)	(704)
Брак и ликвидация на дълготрайни материални активи	(254)	(252)
Начислени провизии (Бележка 29)	110	(213)
Други разходи	<u>(850)</u>	<u>(629)</u>
	<u>(8,447)</u>	<u>(5,900)</u>

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

14. Други разходи за дейността (продължение)

14а. Загуби от обезценка

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Обезценка на дълготрайни активи (Бележка 17)	(4,263)	(1,962)
Обезценка на вземания (Бележка 22)	(829)	(922)
Обезценка на активи класифицирани като държани за продажба (Бележка 19)	(83)	(38)
Обезценка на материални запаси (Бележка 21)	(72)	(71)
Обезценка на инвестиционни имоти (Бележка 20)	(56)	-
	<u>(5,303)</u>	<u>(2,993)</u>

През 2019 г. е отчетена загуба от обезценка на дълготрайни активи в размер на 4,263 хил. лв. (2018 г.: 1,962 хил. лв.), представляваща 4,263 хил. лв. (2018 г.: 1,387 хил. лв.) обезценка на активи от морски транспорт. През 2019 г. няма отчетена загуба от обезценка на дълготрайни активи в други сегменти (2018 г.: 464 хил. лв. в пристанищна дейност; 104 хил. лв. в машиностроене; 7 хил. лв. в корабостроене). Повече информация е представена в Бележка 17.

През 2019 г. е отчетена загуба от обезценка на вземания в размер на 829 хил. лв. (2018 г.: 922 хил. лв.), представляваща 793 хил. лв. обезценка на вземания от корабостроене (2018 г.: 879), 32 хил. лв. обезценка на вземания от пристанищна дейност (2018 г.: нула), 3 хил. лв. обезценка на вземания от машиностроене (2018 г.: 27 хил. лв.) и 1 хил. лв. обезценка на вземания от други дейности (2018 г.: 16 хил. лв.). Повече информация е представена в Бележка 22.

15. Финансови приходи и финансови разходи

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Финансови приходи		
Приходи от лихви	-	1
Положителни валутно-курсови разлики, нетно	300	892
	<u>300</u>	<u>893</u>
Финансови разходи		
Разходи за лихви (Бележка 15а)	(1,849)	(2,854)
Други финансови разходи	(203)	(191)
	<u>(2,052)</u>	<u>(3,045)</u>

15а. Разходи за лихви

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Разходи за лихви по получени банкови кредити	(1,424)	(1,745)
Разходи за лихви по получени заеми от свързани лица (Бележка 35)	(249)	(305)
Разходи за лихви от лихвен суап (Бележка 27)	(144)	(121)
Разходи за лихви по задължения за лизинг (Бележка 33)	(31)	-
Разходи за лихви по облигационен заем	-	(683)
Други разходи за лихви	(1)	-
	<u>(1,849)</u>	<u>(2,854)</u>

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

16. Данък върху доходите

Основните компоненти на разхода за данък върху доходите във връзка с корпоративния данък върху печалбата за годините, приключващи на 31 декември 2019 г. и 2018 г., включват:

Консолидиран отчет за доходите	2019	2018
<i>В хиляди лева</i>		
Разход за текущ данък върху доходите	(1,181)	(818)
Отсрочен данък, свързан с възникването и обратното проявление на временни разлики	(540)	(875)
Разхода за данък върху доходите, отчетен в консолидирания отчет за доходите	(1,721)	(1,693)

	2019	2018
<i>В хиляди лева</i>		
Консолидиран отчет за всеобхватния доход		
Преоценка на земи, сгради и специализирани съоръжения	-	(162)
Нетно изменение на хедж на паричния поток	19	20
Актьорски загуби	16	14
Отсрочен данък, отчетен директно в другия всеобхватен доход	35	(128)

Данък върху доходите, отчетен в консолидирания отчет за промените в собствения капитал

<i>В хиляди лева</i>	2019	2018
Отсрочен данък, свързан с преоценъчен резерв на продадени активи	11	872
Текущ данък, свързан с преоценъчен резерв на продадени активи	(11)	(872)
Данък върху доходите, отчетен директно в собствения капитал	-	-

През 2019 г. номиналните законови ставки на данъка върху доходите за България и Швейцария са съответно 10% и 8.5% (2018 г.: 10% и 8.5%). За 2020 г. те остават непроменени. Дружествата от Групата регистрирани на Маршалските острови не подлежат на данъчно облагане.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

16. Данък върху доходите (продължение)

Равнението между данъка върху доходите и счетоводната печалба преди данъци умножена по приложимата номинална данъчна ставка за Индустиален холдинг България АД за отчетните периоди, е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Печалба преди данъци	10,172	15,574
Разход за данък върху доходите по приложимата данъчна ставка от 10% (2018 г.: 10%)	(1,017)	(1,557)
Непризнаване на отсрочен данъчен актив върху данъчна загуба за текущата година	-	(68)
Използване на данъчни загуби, върху които не е бил признат отсрочен данъчен актив	-	19
Признаване на отсрочен данъчен актив върху временни разлики от предходни години	(47)	38
Признаване на отсрочен данъчен актив върху данъчни загуби от предходни години	15	-
Отписване на отсрочен данъчен актив върху данъчни загуби от предходни години	-	(16)
Отписване на отсрочен данъчен актив върху лихви по реда на слабата капитализация от предходни години	(205)	(280)
Регулиране на счетоводния финансов резултат с разходи, непризнати за данъчни цели	(32)	(22)
Други разлики	(435)	193
Разход за данък върху доходите при ефективна данъчна ставка от 16.92% (2018 г.: 10.87%)	(1,721)	(1,693)
Разход за данък, отчетен в консолидирания отчет за доходите	(1,721)	(1,693)

Към 31 декември 2019 г. и 2018 г. отсрочените данъчни пасиви и активи и свързаните ефекти върху консолидирания отчет за доходите са формирани както следва:

<i>В хиляди лева</i>	Консолидиран отчет за		Консолидиран отчет за	
	финансовото състояние		доходите	
	<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>Отсрочени данъчни пасиви</i>				
Имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти	(10,968)	(10,625)	(354)	(179)
Активи с право на ползване	(196)	-	(196)	-
<i>Отсрочени данъчни активи</i>				
Неизползвани данъчни загуби за пренасяне	170	184	(14)	(491)
Лихви по реда на слабата капитализация	-	261	(261)	(300)
Обезценка на материални запаси и активи, държани за продажба	120	145	(25)	(4)
Обезценка на търговски и съдебни вземания	184	104	80	89
Провизии за гаранции	11	23	(12)	15
Задължения по лизинг	198	-	198	-
Задължения по финансов дериватив	39	20	-	-
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	77	76	(15)	(24)
Начисления за неизползван отпуск	68	62	6	16
Други	69	16	53	3
Разход за отсрочени данъци			(540)	(875)
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	(10,228)	(9,734)		
Оразени в консолидирания отчет за финансовото състояние, както следва:				
Отсрочени данъчни активи	108	89		
Отсрочени данъчни пасиви	(10,336)	(9,823)		
Отсрочени данъчни пасиви, нетно	(10,228)	(9,734)		

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

16. Данък върху доходите (продължение)

Равнение на отсрочените данъчни пасиви, нетно

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
На 1 януари	(9,734)	(9,603)
Разход за данъци за годината, признат в консолидирания отчет за доходите	(540)	(875)
Приход от/(разход за) данъци за годината, признат в другия всеобхватен доход	35	(128)
Приход от данъци за годината, признати директно в собствения капитал	11	872
На 31 декември	<u>(10,228)</u>	<u>(9,734)</u>

Към отчетната дата Групата не е отчетела неизползвани разходи за лихви съгласно регулацията на слабата капитализация (2018 г: 5,014 хил. лв.).

Групата е реализирала данъчни загуби, подлежащи на приспадане в бъдещи периоди само в дружества регистрирани в България както следва:

<u>Данъчен период</u>	<u>Период за приспадане на данъчните загуби</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
<i>В хиляди лева</i>			
2014 г.	от 2015 г. до 2019 г.	-	301
2015 г.	от 2016 г. до 2020 г.	4,005	4,079
2016 г.	от 2017 г. до 2021 г.	3,521	3,521
2017 г.	от 2018 г. до 2022 г.	27,473	27,473
2018 г.	от 2019 г. до 2023 г.	680	680
2019 г.	от 2020 г. до 2024 г.	90	-
Приложима данъчна ставка		10%	10%
Общо данъчни загуби за приспадане		<u>35,769</u>	<u>36,054</u>
Признат отсрочен данъчен актив		<u>170</u>	<u>184</u>
Непризнат отсрочен данъчен актив		<u><u>3,407</u></u>	<u><u>3,421</u></u>

Данъчните загуби могат да бъдат пренасяни и приспадани от бъдещи облагаеми печалби на тези дружества от групата, които са ги понесли. Съгласно приложимото данъчно законодателство в България, периодът за пренасяне и приспадане на данъчните загуби е пет години.

Временни разлики, които биха възникнали при освобождаване от инвестиции в дъщерни предприятия, за които би бил признат данъчен пасив са в размер на 72,847 хил. лв. към 31 декември 2019 г. (2018 г.: 73,978 хил. лв.).

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

17. Имоти, машини и съоръжения

<i>В хиляди лева</i>	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Други дълготрайни активи	Кораби	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ:						
На 1 януари 2018 г.	137,177	67,246	8,655	229,591	2,337	445,006
Придобити	111	1,944	339	353	8,322	11,069
Отписани	(909)	(661)	(249)	-	-	(1,819)
Трансфери	175	3,246	941	-	(4,362)	-
Трансфер между класовете	21	-	(21)	-	-	-
Трансфер към нематериални активи	-	-	-	-	(13)	(13)
Преоценка, отчетена през друг всеобхватен доход	1,338	280	-	-	-	1,618
Обезценка, отчетена през отчета за доходите (Бележка 14а)	(471)	(104)	-	(1,387)	-	(1,962)
Възстановена обезценка, отчетена през отчета за доходите (Бележка 8б)	79	-	-	-	-	79
Отписана амортизация поради преоценка и обезценка	(4,363)	(1,802)	-	(8,112)	-	(14,277)
Ефект от превалутиране	-	9	-	10,608	1	10,618
На 31 декември 2018 г.	133,158	70,158	9,665	231,053	6,285	450,319
На 1 януари 2019 г.	133,158	70,158	9,665	231,053	6,285	450,319
Придобити	55	2,653	336	612	7,526	11,182
Отписани	-	(570)	(576)	-	-	(1,146)
Трансфери	2,442	2,483	484	24	(5,433)	-
Трансфер към инвестиционни имоти (Бележка 20)	(1,417)	-	-	-	(2,481)	(3,898)
Трансфер към нематериални активи	-	-	-	-	(27)	(27)
Трансфер към активи, държани за продажба (Бележка 19)	(159)	(99)	(10)	-	-	(268)
Обезценка, отчетена през отчета за доходите (Бележка 14а)	-	-	-	(4,263)	-	(4,263)
Отписана амортизация поради преоценка и обезценка	-	-	-	(15,031)	-	(15,031)
Отписана амортизация поради трансфери към активи, държани за продажба	(8)	(120)	(119)	-	-	(247)
Ефект от превалутиране	-	4	-	4,506	(7)	4,503
На 31 декември 2019 г.	134,071	74,509	9,780	216,901	5,863	441,124

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

17. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

<i>В хиляди лева</i>	Земя и сгради	Машини и съоръжения	Други дълготрайни активи	Кораби	Разходи за придобиване на ДМА	Общо
АМОРТИЗАЦИЯ:						
На 1 януари 2018 г.	3,472	24,783	6,361	59,885	-	94,501
Разходи за амортизация за годината	937	2,955	655	8,681	-	13,228
Отписани активи	(61)	(393)	(233)	-	-	(687)
Трансфер между класовете	21	-	(21)	-	-	-
Отписана амортизация поради преоценка и обезценка	(4,363)	(1,802)	-	(8,112)	-	(14,277)
Ефект от превалутиране	-	1	-	2,857	-	2,858
На 31 декември 2018г.	6	25,544	6,762	63,311	-	95,623
На 1 януари 2019 г.	6	25,544	6,762	63,311	-	95,623
Разходи за амортизация за годината	911	3,009	642	9,127	-	13,689
Амортизация на отписани активи	-	(257)	(534)	-	-	(791)
Отписана амортизация поради преоценка и обезценка	-	-	-	(15,031)	-	(15,031)
Отписана амортизация поради трансфери към активи, държани за продажба	(8)	(120)	(119)	-	-	(247)
Ефект от превалутиране	-	1	-	1,236	-	1,237
На 31 декември 2019 г.	909	28,177	6,751	58,643	-	94,480
Нетна балансова стойност:						
Към 1 януари 2018 г.	133,705	42,463	2,294	169,706	2,337	350,505
Към 31 декември 2018 г.	133,152	44,614	2,903	167,742	6,285	354,696
Към 31 декември 2019 г.	133,162	46,332	3,029	158,258	5,863	346,644

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Към 31 декември 2019 г. ръководството на Групата е направило анализ и е установило, че съществуват индикатори за обезценка на отчетените активи от сектор „Морски транспорт“ – кораби: корабите м/к Емона, м/к Карвуна, м/к Антея, м/к Даймънд Сий и м/к Даймънд Скай. Ръководството е извършило тест за обезценка на корабите към 31 декември 2019 г. като е взело предвид все още ниските равнища на чартърните нива на световния фрахтов пазар за 2019 година, които съответно са приложими и за корабите, притежавани от Групата.

Балансовата стойност на тези активи от сектор „Морски транспорт“ към 31 декември 2019 г. е 158,258 хил. лв.

Възстановимата стойност на всеки актив – кораб е определена чрез изчисление за стойността в употреба, въз основа на прогнозни парични потоци за остатъчния срок от полезния живот за всеки кораб. Прогнозните парични потоци са базирани на одобрени от ръководствата на дъщерните дружества бюджети за 2020-2021 г., а за оставащия период от полезния живот - на база на тайм-чартърен еквивалент, съответстващ на коригираната средна величина на годишното равнище на тайм-чартърите за съответния тип кораби за периода 2005-2019 година, редуциран с приложимия за индустрията % на променливите разходи при тайм чартъри. Тези прогнози отразяват спецификите на бизнес сектор „морски транспорт“, както и най-актуалните очаквания на ръководството за неговото развитие през прогнозния период.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

17. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Обезценка на имоти, машини и съоръжения (продължение)

Възстановимата стойност на корабите на Групата, определена в теста чрез изчисление на стойността в употреба е по-ниска от тяхната балансова стойност, в резултат на което Групата е признала обезценка на дълготрайни материални активи - кораби в размер на 4,263 хил. лв. (2018 г.: 1,387 хил. лв.).

Основни предположения, използвани в изчисленията на стойността в употреба

Изчислението на стойността в употреба на всеки кораб се базира на следните основни входящи данни:

- Очаквани приходи от опериране на корабите – прогнозите за първите 2 години са базирани на очакванията на ръководството (отразяващи ефектите на текущата икономическа обстановка) и за следващите години са базирани на средните величини на годишното равнище на тайм-чартърите за периода 2005-2019 година за съответния тип кораб и съобразени с историческите резултати на съответния кораб;
- Очаквани разходи за обслужване и поддръжка за корабите – базирани на коригираните пазарни величини на очакваните годишни постоянни разходи за съответния тип кораб и съобразени с историческите резултати на съответния кораб;
- Очаквани инвестиции в подмяна и поддръжка на корабите – базирани на средните за индустрията величини за съответния тип кораб и съобразени с историческите резултати на съответния кораб;
- Дни в експлоатация на корабите – базирани на средните за индустрията величини за съответния тип кораб и съобразени с историческите резултати на съответния кораб.

Ръководството е приложило норма на дисконтиране след данъци в размер на 7.41% (2018 г.: 7.87 %). Нормите за дисконтиране се базират на средно претеглената цена на капитала на подобни компании на Група Индустриален холдинг България, коригирана за отразяване на факторите на специфичния риск за съответния бизнес сектор - морски транспорт.

Анализ на чувствителността на основните предположения в оценката (тайм-чартърен еквивалент / приходи и нормата на дисконтиране) и съответната стойност на обезценка на корабите е представен в таблицата по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	Загуба от обезценка на кораби (обща сума)
2019	
<i>Норма на дисконтиране</i>	
Увеличение от 0.5%	(5,500)
Намаление от 0.5%	(2,934)
<i>Нива на тайм – чартърни еквиваленти</i>	
Увеличение от 0.5%	(3,804)
Намаление от 0.5%	(4,692)
<i>В хиляди лева</i>	Загуба от обезценка на кораби (обща сума)
2018	
<i>Норма на дисконтиране</i>	
Увеличение от 0.5%	(1,879)
Намаление от 0.5%	(1,013)
<i>Нива на тайм – чартърни еквиваленти</i>	
Увеличение от 0.5%	(1,261)
Намаление от 0.5%	(1,601)

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

17. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Обезценка на имоти, машини и съоръжения (продължение)

Към 31 декември 2019 г. ръководството на Групата е направило анализ и е установило, че съществуват индикатори за обезценка на отчетените нетекущи активи от сектор „Корабостроене и кораборемонт“. Ръководството е извършило тест за обезценка на посочените активи към 31 декември 2019 г. като е взело предвид индикаторите за обезценка подробно описани в Бележка 18, параграф за тест за обезценка на репутацията в сектор „Корабостроене и кораборемонт“.

Балансовата стойност на тези нетекущи активи от обекта, генериращ парични потоци (ОГПП) от сектор „Корабостроене и кораборемонт“ към 31 декември 2019 г. е 87,753 хил. лв., в това число имоти машини и съоръжения (77,770 хил. лв.), инвестиционни имоти (6,386 хил. лв.), активи с право на ползване (352 хил.лв.), репутация (3,050 хил. лв.) и нематериални активи (195 хил. лв.).

На база на извършения тест за обезценка на нетекущите активи в сектор „Корабостроене и кораборемонт“, обособени като един обект, генериращ парични потоци (ОГПП), ръководството на Групата не е установило нуждата от отчитане на обезценка на целия ОГПП, тъй като неговата балансовата стойност не надвишава възстановимата му стойност. Затова Групата не е признала загуби от обезценка през 2019 г. (2018 г.: Групата не е признала загуби от обезценка).

През 2018 г. Групата е признала обезценка на отчетени активи от сектор „Машиностроене“ в размер на 101 хил. лв. - машини и съоръжения на ИХБ Електрик АД (в ликвидация), като е взела предвид преустановяването на производствената дейност на дружеството. Към 31 декември 2019 г. всички негови активи са рекласифицирани като активи, държани за продажба.

Заложени активи

Във връзка с издаване на банкови гаранции и/или акредитиви на доставчици и ползвани банкови кредити са вписани ипотечи или са учредени особени залози върху имоти, машини, съоръжения, оборудване, транспортни средства, включително два от петте кораба, собственост на дружества от Групата, с обща балансова стойност към 31 декември 2019 г. в размер на 198,792 хил. лв. (2018 г.: 199,575 хил. лв.) (Бележка 26). В тази сума са включени и всички дълготрайни материални активи на КРЗ Порт Бургас АД на стойност 31,740 хил. лв. (2018 г.: 31,407 хил. лв.) - дружество, което е заложено пред търговска банка към 31.12.2019 г. за обезпечаване на кредитен лимит за издаване на банкови гаранции, акредитиви и обратно финансиране на компанията-майка.

Имоти, машини и съоръжения в процес на изграждане

Активите в процес на изграждане представляват машини и съоръжения, които все още не са приведени в състояние за въвеждане в експлоатация, както и разходи за основни ремонти на съществуващи активи, които не са приключили към 31 декември 2019 г. Разбивката им по сегменти е както следва:

- активи в процес на изграждане в сегмент „Морски транспорт“ в размер на 2,448 хил. лв. (2018 г.: 38 хил. лв.) – включват разходи за класов ремонт и инсталиране на система за баластни води на два от петте кораба на Групата;
- активи в процес на изграждане в сегмент „Корабостроене и кораборемонт“ в размер на 47 хил. лв. (2018 г.: 318 хил. лв.);
- активи в процес на изграждане в сегмент „Пристанищна дейност“ в размер на 3,149 хил. лв. (2018 г.: 5,855 хил. лв.) – включват разходи за ремонт на сгради, проекти за разширения на пристанищата, разходи за изграждане на складове за насипни товари и други;
- активи в процес на изграждане в сегмент „Машиностроене“ в размер на 219 хил. лв. (2018 г.: 74 хил. лв.) – включват разходи за ремонт на сгради и други.

Капитализирани разходи по заеми

През 2019 г. няма разходи по заеми, капитализирани в стойността на активите (2018 г.: 6 хил. лв.).

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

17. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Преценка на земи, сгради и специализирани съоръжения

Земите, сградите и специализираните съоръжения се оценяват по преоценена стойност – справедлива стойност, намалена с натрупаните амортизации и обезценки, признати след датата на преоценката. Справедливата стойност е определена от акредитиран независим оценител чрез пазарен подход и чрез метода на амортизираната възстановителна стойност.

За земите, сградите и специализираните съоръжения, отчитани по преоценена стойност, оповестяването на балансовата сума, която би била призната, ако активите се отчитаха съгласно метода на цената на придобиване, е практически неприложимо, поради спецификите на използваните счетоводни програми в отделните дъщерни дружества и дългите периоди от време, през които тези активи са собственост на Групата.

В хиляди лева

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Преценка, отчетена в друг всеобхватен доход	-	1,618
Обезценка, отчетена в отчета за доходите (Бележка 14а)	-	(474)
Нетна преценка за периода	<u>-</u>	<u>1,144</u>

Оповестяванията на йерархията на справедлива стойност за преоценените имоти са представени в Бележка 37. Въз основа на вида, специфичните характеристики и риска на тези земи, сгради и специализирани съоръжения, ръководството е преценило, че те представляват три класа активи по смисъла на МСФО 13 – земи, промишлени и административни сгради и специализирани съоръжения в София, Варна, Бургас, Сливен и Нова Загора.

Съгласно оповестената счетоводна политика в Бележка 2.2, Групата извършва оценка на земи, сгради и специализирани съоръжения на регулярни интервали от време или при наличие на индикатори за съществени изменения в стойността. Последната оценка е направена към 31.12.2018 г. от независим лицензиран оценител. Ръководството на Групата е направило вътрешен анализ и е преценило, че към 31 декември 2019 г. не са налице индикатори за съществени промени в справедливата стойности на земи, сгради и специализирани съоръжения спрямо последните оценки. Следователно, те са приети за релевантни за целите на финансовото отчитане към 31 декември 2019 г.

Основните допускания и оценителски методи са оповестени по-долу.

	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Интервал
Земи	Метод на пазарните сравнения	Коригиращи коефициенти, приложени към пазарните аналози	от -82.00% до +16.00% *
Земи	Метод на капитализиране на бъдещите приходи	Очакван месечен наем на паркомясто Коригиращи коефициенти за невъзстановими разходи и риск от отпадане на наема Норма на капитализация	30 EUR -12.25% 6.25%
Промишлени и административни сгради	Метод на амортизираната възстановителна стойност	Коригиращи коефициенти за изхабяване – физическо, функционално и икономическо изхабяване	от -100.00% до -23.00% *
Специализирани съоръжения	Метод на амортизираната възстановителна стойност	Коригиращи коефициенти за изхабяване – физическо, функционално и икономическо изхабяване	от -57.00% до -11.00% *

* - Широките интервали се дължат на корекциите за специфични показатели на справедливите стойности на активите в дружествата от Групата, които са свързани с местоположение, площ, достъп, инфраструктура, потенциал на устройствената зона, изхабяване и други и варират в зависимост от сравнимостта със съпоставимия актив.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

17. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Преоценка на земи, сгради и специализирани съоръжения (продължение)

Справедливата стойност на част от земите е оценена от външен специализиран оценител по метода на пазарните сравнения, като са използвани наблюдавани офертни цени на сравними парцели, разположени в промишлените зони на Варна, София, Бургас, Сливен и Нова Загора. Цените са коригирани съобразно вида, местоположението, състоянието или предназначението на оценяваните земи. Оценителят също така е приложил корекция за отстъпка в използваните офертни цени от -20% до -8%, за да отрази разликата между офертните и реалните цени на сделките. Друга част от земите са оценени по метода на капитализиране на бъдещите приходи. При този метод изчислените коригирани годишни нетни приходи от наеми са капитализирани за приблизителния остатъчен полезен живот на актива.

Справедливата стойност на промишлените и на административните сгради е определена, като е използван методът на амортизираната възстановителна стойност. При този метод стойността на имотите се определя на базата на актуална стойност на отделните видове строително-монтажни работи, коригирани така, че да отразяват физическо, икономическо и функционално изхабяване.

Справедливата стойност на специализираните съоръжения е определена като е използван методът на амортизираната възстановителна стойност. При този метод възстановителната стойност е базирана на отчетната такава, индексирани спрямо инфлацията и коригирана така, че да отразява физическо, икономическо и функционално изхабяване.

Значителни увеличения/ (намаления) в коригиращите коефициенти, приложени към пазарните аналози (като изолирани промени) или в наемните цени биха довели до съществено по-ниска/ (висока) справедлива стойност на земите.

Значителни увеличения/ (намаления) в коригиращите коефициенти за физическо/ функционално/ икономическо изхабяване (като изолирани промени) биха довели до съществено по-ниска/ (висока) справедлива стойност на промишлените и административни сгради.

Значителни увеличения/ (намаления) в коригиращите коефициенти за физическо/ функционално/ икономическо изхабяване (като изолирани промени) биха довели до съществено по-ниска/ (висока) справедлива стойност на специализираните съоръжения.

18. Нематериални активи

<i>В хиляди лева</i>	Патенти и търговски марки	Програмни продукти	Други нематериални активи	Общо
Балансова стойност				
На 1 януари 2018 г.	2,671	382	446	3,499
На 31 декември 2018 г.	2,444	389	288	3,121
На 31 декември 2019 г.	2,223	304	253	2,780

Амортизационните начисления за нематериалните активи за годината, приключваща на 31 декември 2019 г., възлизат на 378 хил. лв. (2018 г.: 717 хил. лв.).

В стойността на патенти и търговски марки е включен нематериален актив, признат при бизнес комбинацията от придобиването на Одесос ПБМ ЕАД във връзка с удостоверението за експлоатация на пристанището, валидно до 30 май 2049 г. Балансовата стойност на актива към 31 декември 2019 г. е в размер на 1,965 хил. лв (2018 г.: 2,031 хил. лв.).

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

18. Нематериални активи (продължение)

(i) Репутация

В хиляди лева

На 31 декември 2018 г.

На 31 декември 2019 г.

<u>Репутация</u>
<u>9,130</u>
<u>9,130</u>

Тест за обезценка на репутация

Основната част (5,082 хил. лв.) от репутацията към 31 декември 2019 г. се дължи на придобиването на Одесос ПБМ ЕАД.

Следвайки подхода от предходни отчетни периоди, ръководството е идентифицирало един обект, генериращ парични потоци (ОГПП) „Пристанищна дейност“ (Одесос ПБМ ЕАД) като част от оперативен сегмент „Пристанищна дейност“. Ръководството е извършило тест за обезценка на репутацията, разпределена към обекта, генериращ парични потоци към 31 декември 2019 г., в съответствие с изискванията за извършване на годишен преглед за обезценка.

Възстановимата стойност на ОГПП е определена чрез изчисление за стойността в употреба, въз основа на прогнозни парични потоци за 5-годишен период. Прогнозните парични потоци са базирани на одобрен от ръководството на дъщерното дружество бюджет за период 2020 – 2022 г. и са екстраполирани за следващите две години. Тези прогнози отразяват спецификите на бизнес сектора на ОГПП „Пристанищна дейност“, както и най-актуалните очаквания на ръководството за неговото развитие през прогнозния период. Стойността на ОГПП след определения прогнозен период се базира на изчисление на терминалната му стойност.

В резултат на извършения тест, Групата не е признала обезценка на репутацията към 31 декември 2019 г. (2018 г.: Групата не е признала обезценка.), тъй като определената възстановима стойност на ОГПП „Пристанищна дейност“ (Одесос ПБМ ЕАД) е над неговата балансова стойност към 31 декември 2019 г.

Основни предположения, използвани в изчисленията на стойността в употреба

Изчислението на стойността в употреба на ОГПП „Пристанищна дейност“ (Одесос ПБМ ЕАД) се базира на следните основни входящи данни, които се базират на исторически опит и на данни от външни източници:

- Очаквани приходи от обработка на товари, складово-експедиционна дейност и др.;
- Очакваните разходи за извършването на планираните дейности;
- Капиталови разходи за поддържането на активите в оперативно състояние;

Норма на дисконтиране

Ръководството е приложило норма на дисконтиране след данъци в размер на 9.77% (2018 г.: 10.08%). Нормата за дисконтиране се базира на средно претеглената цена на капитала на подобни компании на Група Индустриален холдинг България, коригирана за отразяване на факторите на специфичния риск за съответния бизнес сектор, в който ОГПП оперира – пристанищна дейност.

Остатъчна (терминална) стойност

При изчислението на терминалната стойност в теста за обезценка, ръководството е използвало темп на нарастване в терминалния период от 2.5% (2018 г.: 2.5%), което отразява прогнозните нива на инфлацията в световен мащаб (и в частност България).

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

18. Нематериални активи (продължение)

(i) Репутация (продължение)

Тест за обезценка на репутация (продължение)

Анализ на чувствителността на основните предположения в оценката на възстановимата стойност на ОГПП „Одесос ПБМ“ (нива на приходите и нормата на дисконтиране) и съответната стойност на обезценка на репутацията е представен в таблицата по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	<u>Загуба от обезценка на репутация (обща сума)</u>
2019	
<i>Нива на приходи</i>	
Увеличение от 0.5%	Няма
Намаление от 0.5%	Няма
<i>Норма на дисконтиране</i>	
Увеличение от 0.5%	Няма
Намаление от 0.5%	Няма
<i>В хиляди лева</i>	<u>Загуба от обезценка на репутация (обща сума)</u>
2018	
<i>Нива на приходи</i>	
Увеличение от 0.5%	Няма
Намаление от 0.5%	Няма
<i>Норма на дисконтиране</i>	
Увеличение от 0.5%	(5)
Намаление от 0.5%	Няма

Част от репутацията към 31 декември 2019 г. в размер на 3,050 хил. лв. се дължи на придобиването на Булярд корабостроителна индустрия АД.

Следвайки подхода от предходни отчетни периоди, ръководството е идентифицирало един обект, генериращ парични потоци (ОГПП) „Корабостроителна индустрия“ като цяло свързан с идентифицираната репутация в Булярд корабостроителна индустрия АД (бизнес сектор: корабостроене и кораборемонт).

Ръководството е извършило тест за обезценка на репутацията, разпределена към обекта, генериращ парични потоци към 31 декември 2019 г., като е взело предвид изброените по-долу фактори:

- Негативните ефекти на икономическата криза върху световната икономика и търговия, и съответно върху бизнес сектора корабостроене и кораборемонт, и по-конкретно:
  - Намалено търсене на строителството на нови кораби, което директно се отразява върху заетостта на Булярд корабостроителна Индустрия АД.
  - Ограничаване, макар и в по-малка степен, на разходите за ремонт и поддръжка на корабите.
- Засилената световна конкуренция в бизнес сектора корабостроене/ кораборемонт.

Възстановимата стойност на ОГПП е определена чрез изчисление за стойността в употреба, въз основа на прогнозни парични потоци за 5-годишен период. Прогнозните парични потоци са базирани на одобрен от ръководството на дъщерното дружество бюджет за период 2020 – 2022 г. и са екстраполирани за следващите две години. Тези прогнози отразяват спецификите на бизнес сектора на ОГПП „Корабостроителна индустрия“, както и най-актуалните очаквания на ръководството за неговото развитие през прогнозния период. Стойността на ОГПП след определения прогнозен период се базира на изчисление на терминалната му стойност.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

18. Нематериални активи (продължение)

(i) Репутация (продължение)

Тест за обезценка на репутация (продължение)

В резултат на извършения тест, Групата не е признала обезценка на репутацията към 31 декември 2019 г., тъй като определената възстановима стойност на ОГПП „Корабостроителна индустрия“ надвишава неговата балансова стойност към 31 декември 2019 г. (2018 г.: Групата не е признала обезценка).

Основни предположения, използвани в изчисленията на стойността в употреба

Изчислението на стойността в употреба на ОГПП „Корабостроителна индустрия“ се базира на следните основни входящи данни, които се базират на исторически опит и на данни от външни източници:

- Очаквани приходи от кораборемонт и производство на метални конструкции, корабни секции и корпуси;
- Очакваните разходи за извършването на планираните дейности;
- Капиталови разходи за поддържането на активите в оперативно състояние;
- Преструктуриране на дейността на Булярд корабостроителна индустрия АД и ориентирането на ръководството към отдаване под наем на свободните площи и складове.

Норма на дисконтиране

Ръководството е приложило норма на дисконтиране след данъци в размер на 10.02% (2018 г.: 10.33%). Нормата за дисконтиране се базира на средно претеглената цена на капитала на подобни компании на Група Индустриален холдинг България, коригирана за отразяване на факторите на специфичния риск за съответния бизнес сектор, в който ОГПП оперира – корабостроене и кораборемонт.

Остатъчна (терминална) стойност

При изчислението на терминалната стойност в теста за обезценка, ръководството е използвало темп на нарастване в терминалния период от 2.5% (2018 г.: 2.5%), което отразява прогнозните нива на инфлацията в световен мащаб (и в частност България).

Анализ на чувствителността на основните предположения в оценката на възстановимата стойност на ОГПП „Корабостроителна индустрия“ (нива на приходите и нормата на дисконтиране) и съответната стойност на обезценка на репутацията е представен в таблицата по-долу:

<i>В хиляди лева</i>	<u>Загуба от обезценка на репутация (обща сума)</u>
2019	
<i>Норма на дисконтиране</i>	
Увеличение от 0.5%	Няма
Намаление от 0.5%	Няма
<i>Нива на приходи</i>	
Увеличение от 0.5%	Няма
Намаление от 0.5%	Няма
<i>В хиляди лева</i>	
<u>Загуба от обезценка на репутация (обща сума)</u>	
2018	
<i>Норма на дисконтиране</i>	
Увеличение от 0.5%	Няма
Намаление от 0.5%	Няма
<i>Нива на приходи</i>	
Увеличение от 0.5%	Няма
Намаление от 0.5%	Няма

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

19. Активи, класифицирани като държани за продажба

Основните статии активи, класифицирани като държани за продажба са представени както следва:

	Земни и сгради	Машини и съоръжения	Други	Общо
Салдо към 1 януари 2018 г.	15,177	1,687	39	16,903
Разходи за подобрения	374	-	-	374
Балансова стойност на продадени активи	(14,383)	(1,308)	(35)	(15,726)
Балансова стойност на бракувани активи	-	(143)	-	(143)
Обезценка през отчета за доходите (Бележка 14а)	(13)	(25)	-	(38)
Салдо към 31 декември 2018 г.	1,155	211	4	1,370
Салдо към 1 януари 2019 г.	1,155	211	4	1,370
Трансфер от имоти, машини и съоръжения (Бележка 17)	159	99	10	268
Балансова стойност на продадени активи	-	(43)	(1)	(44)
Балансова стойност на бракувани активи	-	(140)	(3)	(143)
Обезценка през отчета за доходите (Бележка 14а)	-	(83)	-	(83)
Салдо към 31 декември 2019 г.	1,314	44	10	1,368

Движението в обезценката на активи, държани за продажба е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2019	2018
На 1 януари	(38)	-
Призната през годината (Бележка 14а)	(83)	(38)
Отписана през годината	25	-
На 31 декември	(96)	(38)

През декември 2019 г. Съветът на директорите ИХБ Електрик АД (в ликвидация) взе решение за продажбата на земя и сгради, машини и съоръжения и други дълготрайни активи с балансова стойност 268 хил. лв., в резултат на което последните също са рекласифицирани като нетекущи активи, държани за продажба към 31 декември 2019 г.

През февруари 2018 година Общото събрание на акционерите на ИХБ Електрик АД (в ликвидация) даде одобрение за продажбата на активи на дружеството (поземлени имоти, заедно с построените в тях сгради в едно със съоръженията, трайно прикрепени към тях и на договори за извършване на строителни работи по тях) след проведена процедура на търг с явно наддаване. През март 2018 година сделката по продажба бе финализирана с дружество под общ контрол с Групата на обща цена от 16,944 хил. лв. Балансовата стойност на продадените активи е 14,628 хил. лв. Резултатът от сделката е печалба в размер на 2,316, отчетена в отчета за доходите.

Активите са оценени по тяхната балансова стойност, която е по-ниската от балансовата стойност и справедливата стойност, намалена с разходи за продажбата им. Към 31 декември 2019 г. в резултат на извършения тест за обезценка е призната обезценка в размер на 83 хил. лв. (2018 г.: 25 хил. лв.).

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

19. Активи, класифицирани като държани за продажба (продължение)

През декември 2013 година Съветът на директорите на ЗММ Нова Загора АД е взел решение за продажбата на земя и сгради, разположени в гр. Нова Загора, в резултат на което същите са рекласифицирани като нетекущи активи държани за продажба. Сключен е комисионен договор с посредник, съгласно който земята и сградите активно се маркетират на пазара на недвижими имоти. Ръководството счита, че тези имоти отговарят на критериите да бъдат класифицирани като държани за продажба към 31 декември 2019 г. и е приложило допустимото съгласно МСФО 5 удължаване на периода, необходим за приключване на продажба поради следните причини:

- Неликвидния пазар на недвижими имоти, което е извън контрола на предприятието.
- Дружеството остава ангажирано с плана си за продажба на тези активи, и има действащ договор за посреднически услуги за намиране на купувач.
- Имотите са предлагани активно на пазара на цена, която е разумна, като се вземе в предвид неликвидния пазар на недвижими имоти в региона.

Активите са оценени по тяхната балансова стойност, която е по-ниската от балансовата стойност и справедливата стойност, намалена с разходи за продажбата им. Към 31 декември 2019 г. в резултат на извършения тест за обезценка не е призната загуба от обезценка (2018 г.: 13 хил. лв.).

Оценяване на справедлива стойност

Съгласно оповестената счетоводна политика в Бележка 2.2, Групата оценява нетекущи активи, държани за продажба по по-ниската от тяхната балансова стойност и справедлива стойност намалена с разходите за продажба.

Оценка на справедливата стойност на земи и сгради, държани за продажба, на ЗММ Нова Загора АД е направена към 31.12.2018 г. от независим лицензиран оценител. Оценка на справедливата стойност на земи и сгради, държани за продажба, на ИХБ Електрик АД (в ликвидация) е направена към 31.12.2016 г. от независим лицензиран оценител. Ръководството на Групата е направило вътрешен анализ и е преценило, че към 31 декември 2019 г. не са налице индикатори за съществени промени в справедливата стойности на земи и сгради спрямо последните оценки. Следователно, те са приети за релевантни за целите на финансовото отчитане към 31 декември 2019 г.

Основните допускания и оценителски методи са оповестени по-долу.

	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Интервал
Земи	Метод на пазарните сравнения	Коригиращи коефициенти, приложени към пазарните аналози	от -86.00% до -63.00%
Промислени сгради	Метод на амортизираната възстановителна стойност	Коригиращи коефициенти за изхабяване – физическо, функционално и икономическо изхабяване	от -95.00% до -87.00%

Справедливата стойност на земи, за които лицензираният независим оценител е приложил метода на пазарните сравнения са оценени като са използвани наблюдавани офертни цени на сравними парцели, разположени в гр. София и гр. Нова Загора. Цените са коригирани съобразно вида, местоположението, състоянието или предназначението на оценяваните земи. Оценителят също така е приложил корекция за отстъпка в използваните офертни цени от -20% до -12%, за да отрази разликата между офертните и реалните цени на сделките. Справедливата стойност на сградите, за които лицензираният независим оценител е приложил методът на амортизираната възстановителна стойност са оценени на базата на актуалната стойност на отделните видове строително-монтажни работи, коригирани така, че да отразяват физическо, икономическо и функционално изхабяване.

Значителни увеличения (намаления) в коригиращите коефициенти, приложени към пазарните аналози (като изолирани промени) биха довели до съществено по-ниска (висока) справедлива стойност на земите.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

19. Активи, класифицирани като държани за продажба (продължение)

Оценяване на справедлива стойност (продължение)

Значителни увеличения (намаления) в коригиращите коефициенти за физическо/ функционално/ икономическо изхабяване (като изолирани промени) биха довели до съществено по-ниска (висока) справедлива стойност на промишлените сгради.

Оповестяванията на йерархията на справедлива стойност на нетекущите активи, държани за продажба, са представени в Бележка 37.

20. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти представляват офис имоти и складове в гр. Варна, които се отдават под наем. Оповестяването на йерархията на справедливата стойност е представена в Бележка 37.

Равнение на справедливата стойност

Към 31 декември 2019 г.

В хиляди лева

	<u>Търговски и офис имоти</u>	<u>Складове</u>	<u>Общо</u>
На 1 януари	-	7,692	7,692
Трансфери от имоти, машини и съоръжения (Бележка 17)	3,898	-	3,898
Разходи за подобрения	574	-	574
Загуба от обезценка на инвестиционни имоти (Бележка 14а)	(40)	(16)	(56)
На 31 декември	<u>4,432</u>	<u>7,676</u>	<u>12,108</u>

Към 31 декември 2018 г.

В хиляди лева

	<u>Търговски и офис имоти</u>	<u>Складове</u>	<u>Общо</u>
На 1 януари	-	7,666	7,666
Печалба от преценка на инвестиционни имоти (Бележка 8)	-	26	26
На 31 декември	<u>-</u>	<u>7,692</u>	<u>7,692</u>

Заложени активи

Във връзка с ползвани банкови кредити са вписани ипотечи върху инвестиционни имоти, собственост на дружества от Групата, с обща балансова стойност към 31 декември 2019 г. в размер на 6,481 хил. лв. (2018 г.: 6,497 хил. лв.) (Бележка 26).

Групата извършва оценка на инвестиционните имоти ежегодно.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

20. Инвестиционни имоти (продължение)

Описание на оценителските методи и ключовите входящи данни при оценката на инвестиционните имоти

Основните предположения, които са използвани при оценката на справедливите стойности на инвестиционните имоти за 2019 г. и 2018 г. са представени по-долу:

Към 31 декември 2019 г.

	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Интервал (средно претеглено)
Търговски и офис имоти	Метод на капитализиране на бъдещите приходи	Очакван месечен наем на кв. м.	от 7.00 EUR/кв. м до 7.00 EUR/кв. м.
		Коригиращи коефициенти за невъзстановими разходи и риск от отпадане на наема	от -55.50% до -55.50%
		Норма на капитализация	от 8.75% до 8.75%
		Пазарна отстъпка	от 0.00% до 0.00%
Складове	Метод на капитализиране на бъдещите приходи	Очакван месечен наем на кв. м.	от 0.50 EUR/кв. м до 2.43 EUR/кв. м.
		Коригиращи коефициенти за невъзстановими разходи и риск от отпадане на наема	от -55.00% до -12.00%
		Норма на капитализация	от 10.25% до 12.75%
		Пазарна отстъпка	от 0.00% до 6.00%

Към 31 декември 2018 г.

	Оценителски метод	Значителни ненаблюдавани входящи данни	Интервал (средно претеглено)
Складове	Метод на капитализиране на бъдещите приходи	Очакван месечен наем на кв. м.	от 0.50 EUR/кв. м до 2.50 EUR/кв. м.
		Коригиращи коефициенти за невъзстановими разходи и риск от отпадане на наема	от -62.00% до -16.00%
		Норма на капитализация	от 10.00% до 14.00%
		Пазарна отстъпка	от 0.00% до 8.00%

Оценка на справедливата стойност

Справедливата стойност на офис имотите и складовете е определена от независим лицензиран оценител като е използван метода на капитализиране на бъдещите приходи.

При определянето на справедливата стойност на офис имотите и складовете, посредством метода на капитализиране на бъдещите приходи, изчислените коригирани годишни нетни приходи от наеми са капитализирани за приблизителния остатъчен полезен живот на актива.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

20. Инвестиционни имоти (продължение)

Анализ на чувствителността

Значителни увеличения/ намаления в наемните ставки на кв.м. биха довели до съществено по-висока/ ниска справедлива стойност на инвестиционните имоти, изчислена съгласно метода на капитализиране на бъдещите приходи.

Значителни увеличения / намаления в коригиращите коефициенти за невъзстановимите разходи и отпадане на наема биха довели до съществено по-ниска/ висока справедлива стойност на инвестиционните имоти, изчислена съгласно метода на капитализиране на бъдещите приходи.

21. Материални запаси

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Материали (по себестойност)	13,077	13,245
Минус: Натрупана обезценка на материали	<u>(1,103)</u>	<u>(1,394)</u>
Материали (по нетна реализуема стойност)	11,974	11,851
Незавършено производство (по себестойност)	5,199	4,676
Минус: Натрупана обезценка на незавършено производство	<u>(13)</u>	<u>-</u>
Незавършено производство (по нетна реализуема стойност)	5,186	4,676
Готова продукция (по себестойност)	1,511	1,171
Минус: Натрупана обезценка на готова продукция	<u>-</u>	<u>(14)</u>
Готова продукция (по нетна реализуема стойност)	1,511	1,157
Стоки	<u>1</u>	<u>1</u>
	<u>18,672</u>	<u>17,685</u>

Движението в обезценката на материалите, незавършеното производство и готовата продукция е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
На 1 януари	(1,408)	(1,481)
Призната през годината (Бележка 14а)	(72)	(71)
Възстановена (Бележка 8)	-	17
Отписана през годината	<u>364</u>	<u>127</u>
На 31 декември	<u>(1,116)</u>	<u>(1,408)</u>

През 2019 г. е отчетена загуба от обезценка на материални запаси в размер на 72 хил. лв. (2018 г.: 71 хил. лв.) като 49 хил. лв. (2018 г.: 71 хил. лв.) от тях се падат на материални запаси от машиностроене, а 23 хил. лв. – на материални запаси от корабостроене (2018 г.: няма). Отчетената обезценка е съобразена с евентуалните разлики в балансовата стойност на наличните материални запаси и тяхната възстановима стойност.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

22. Търговски и други вземания и активи по договори с клиенти

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Търговски вземания	6,516	6,579
Минус: Натрупана обезценка на търговски вземания	<u>(172)</u>	<u>(135)</u>
Търговски вземания, нетно	6,344	6,444
Търговски вземания от свързани лица (Бележка 35)	6	9
Авансови плащания и предплатени разходи	542	753
Авансови плащания и предплатени разходи свързани лица (Бележка 35)	1	-
Вземания по данъци	626	687
Съдебни вземания	1,714	1,693
Минус: Натрупана обезценка на съдебни вземания	<u>(1,658)</u>	<u>(891)</u>
Съдебни вземания, нетно	56	802
Други вземания	<u>143</u>	<u>197</u>
	<u>7,718</u>	<u>8,892</u>

От салдото на търговските вземания, нетно към 31 декември 2019 г. 5,734 хил. лв. и от салдото на съдебни и присъдени вземания, нетно 22 хил. лв. представляват търговски вземания по договори с клиенти. От салдото на търговски вземания от свързани лице 6 хил. лв. са вземания по договори с клиенти.

От салдото на търговските вземания, нетно към 31 декември 2018 г. 6,323 хил. лв. и от салдото на съдебни и присъдени вземания, нетно 763 хил. лв. представляват търговски вземания по договори с клиенти. От салдото на търговски вземания от свързани лице 7 хил. лв. са вземания по договори с клиенти.

Активи по договори с клиенти

Към 31 декември 2019 г., Групата има активи по договори с клиенти на стойност 845 хил. лв. (2018 г.:811 хил. лв.), към които няма начислени провизии за очаквани кредитни загуби.

По-долу е описано движението в провизията за очаквани кредитни загуби на търговските вземания (вкл. съдебни вземания) и активите по договори с клиенти:

<i>В хиляди лева</i>	<u>Провизия за очаквани кредитни загуби</u>
На 1 януари 2018 година	(195)
Провизия за очаквани кредитни загуби (Бележка 14а)	(922)
Отписана	<u>91</u>
На 31 декември 2018 година	<u>(1,026)</u>
На 1 януари 2019 година	(1,026)
Провизия за очаквани кредитни загуби (Бележка 14а)	(829)
Възстановена провизия за очаквани кредитни загуби (Бележка 8б)	12
Отписана	<u>13</u>
На 31 декември 2019 година	<u>(1,830)</u>

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

23. Парични средства и парични еквиваленти

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Парични средства в банки – свързани лица (Бележка 35)	4,351	2,886
Парични средства в банки	2,970	997
Парични средства в брой	<u>221</u>	<u>224</u>
Парични средства и парични еквиваленти, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние	<u>7,542</u>	<u>4,107</u>

24. Акционерен капитал и резерви

Основният капитал е отчетен по номинал в съответствие със съдебната регистрация.

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
107,400,643 обикновени акции с номинална стойност 1 лв. всяка	<u>107,400</u>	<u>107,400</u>
	<u>107,400</u>	<u>107,400</u>

Капиталът на Групата се състои от 107,400,643 безналични поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 лв., които се търгуват на Българска фондова борса. Основният капитал е записан по неговата номинална стойност и е изцяло внесен. Привилегировани акции и акции на приносител няма.

На 05 май 2018 година в Търговския регистър към Агенцията по вписванията е вписано увеличение на капитала с 30 000 000 броя акции с номинална стойност 1 лв. в резултат на конвертиране на 300 000 броя облигации при съотношение на конвертиране сто акции за една облигация.

Акционери в Индустириален холдинг България АД, които към 31 декември 2019 г. притежават над 5% дял в капитала на Групата, са както следва:

<i>Акционер</i>	Брой акции към 31.12.2019 г.	<u>2019</u>	<u>2018</u>
БУЛЛС АД	37,608,121	35.02%	35.02%
Венсайд Ентърпрайзис	7,089,320	6.60%	6.60%
ДЗХ АД	8,957,874	8.34%	8.34%
Индустириален холдинг България АД*	6,648,222	6.19%	3.22%
Други	<u>47,097,106</u>	<u>43.85%</u>	<u>46.82%</u>
	<u>107,400,643</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>

*Обратно изкупени собствени акции по тези акции, на основание чл. 187а, ал. 3 от Търговския закон, упражняването на правото на глас е преустановено, до тяхното прехвърляне.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

24. Акционерен капитал и резерви (продължение)

Равнение на издадените акции:	Брой акции	Сума
<i>В хиляди лева</i>		
<i>Издадени и напълно платени обикновени акции</i>		
На 1 януари 2018 г.	77,400,643	77,400
Издадени нови 30,000,000 броя обикновени, поименни, безналични, свободно прехвърляеми акции, в резултат на конвертиране на 300,000 броя поименни безналични, конвертируеми облигации (05 май 2018 г.)	30,000,000	30,000
На 31 декември 2018 г.	107,400,643	107,400
На 31 декември 2019 г.	107,400,643	107,400
Равнение на премиения резерв		Сума
<i>В хиляди лева</i>		
На 1 януари 2018 г.		30,604
На 31 декември 2018 г.		30,604
На 31 декември 2019 г.		30,604

Законовите резерви се формират от акционерните дружества, като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон. Те се заделят докато достигнат една десета или по-голяма част от капитала. Източници за формиране на законовите резерви са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на акционерите. Към 31 декември 2019 г. законовите и допълнителните резерви възлизат на 4,843 хил. лв. (2018 г.: 4,825 хил. лв.).

Обратно изкупени собствени акции

През 2017 г. Общото събрание на акционерите взе решение за обратно изкупуване на собствени акции. Срок за извършване на изкупуването – до 5 /пет/ календарни години от изтичане на срока за обратно изкупуване на собствени акции на Индустиален Холдинг България АД по предходно взето решение от общото събрание на акционерите, проведено на 17 декември 2012 г. и допълнено на 21 юни 2016 г., а именно считано от 17 декември 2017 г. Броят акции, които ще се изкупуват всяка година за периода от пет години, е до 3% от регистрирания капитал на Дружеството за всяка една календарна година, но не повече от 10% общо за целия период на обратно изкупуване и не повече от 10 % от целия капитал на Дружеството. Обратното изкупуване следва да се извършва при минимален размер на цената на изкупуване от 0.70 лв. на акция и максимален размер на цената на изкупуване от 1.20 лв. на акция. Избраният инвестиционен посредник е Банка ДСК.

Общият брой на притежаваните собствени акции към 31 декември 2017 г. е 421,680 на обща стойност 346 хил. лв. За периода 01 януари 2018 г. – 31 декември 2018 г. са продадени 160,225 бр. собствени акции на стойност 145 хил. лв. при продажна цена от 157 хил. лв. и са закупени 3,200,729 бр. собствени акции на стойност 3,107 хил. лв. Броя на обратно изкупените собствени акции към 31 декември 2018 г е 3,462,184 броя на обща стойност 3,308 хил. лв.

За периода 01 януари 2019 г. – 31 декември 2019 г. са закупени 3,186,038 бр. собствени акции на стойност 3,228 хил. лв. Броя на обратно изкупените собствени акции към 31 декември 2019 г е 6,648,222 броя на обща стойност 6,536 хил. лв.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

24. Акционерен капитал и резерви (продължение)

Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв се използва за отразяване на увеличението в справедливата стойност на земите, сградите и специализираното оборудване (нетно от отсрочените данъчни ефекти) и намаленията в тази стойност, до степента в която те са свързани с увеличения в стойността на същия актив, които преди са признати в другия всеобхватен доход. Към 31 декември 2019 г. преоценъчният резерв възлиза на 80,140 хил. лв. (2018 г.: 80,239 хил. лв.).

Резерви от превръщане на отчети на чуждестранни дъщерни дружества

Резервите от превръщане на отчети на чуждестранни дъщерни дружества представляват валутно-курсови разлики от превалутиране на отчети на Дружества с различна функционална валута от български лева и от превалутиране на нетни инвестиции в чуждестранни дейности за целите на включването им в консолидацията. Тези резерви се рекласифицират в печалбата или загубата в периода на освобождаване от инвестициите в чуждестранните дъщерни дружества. Към 31 декември 2019 г. резервите от превръщане на отчети на чуждестранни дъщерни дружества възлиза на 20,078 хил. лв. (2018 г.: 17,865 хил. лв.).

Резерв от хеджиране

Резервът от хеджиране на паричните потоци съдържа ефективната част от взаимоотношенията по хеджове на парични потоци, възникнали към отчетната дата. Сумата от 353 хил. лв. към 31 декември 2019 г. (2018 г.: 184 хил. лв.) включва загуба от деривативен лихвен суап (нетно от данъци), която се счита за ефективен хеджинг (Бележка 27).

Друг всеобхватен доход, нетно от данъци:

В таблицата по-долу е представено движението на промените в другия всеобхватен доход по видове резерви в собствения капитал:

Към 31 декември 2019 г.

В хиляди лева

	Преоценъчен резерв	Резерв от превръщане на чуждестранна валута	Резерв от хедж на паричния поток	Неразпределена печалба	Общо	Неконтролиращо участие
Курсови разлики при преизчисление на чуждестранни дейности	-	2,213	-	-	2,213	-
Акционерски загуби	-	-	-	(146)	(146)	(8)
Нетно изменение на хедж на паричния поток	-	-	(169)	-	(169)	-
Други	-	-	-	1	1	1
	-	2,213	(169)	(145)	1,899	(7)

Към 31 декември 2018 г.

В хиляди лева

	Преоценъчен резерв	Резерв от превръщане на чуждестранна валута	Резерв от хедж на паричния поток	Неразпределена печалба	Общо	Неконтролиращо участие
Курсови разлики при преизчисление на чуждестранни дейности	-	5,165	-	-	5,165	-
Преценка на земи, сгради и специализирани съоръжения	1,447	-	-	-	1,447	9
Акционерски загуби	-	-	-	(118)	(118)	(6)
Нетно изменение на хедж на паричния поток	-	-	(184)	-	(184)	-
	1,447	5,165	(184)	(118)	6,310	3

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

25. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели финансовият резултат за годината на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за годината.

Изчислението на основния доход на акция към 31 декември 2019 г. се базира на нетната печалба, полагаща се на собственици на компанията-майка, възлизаща на 7,741 хил. лв. (2018 г.: 13,290 хил. лв.) и средно-претегления брой на обикновените акции, налични за годината, приключваща на 31 декември 2019 г., от 102,438 хил. бр. (2018 г.: 95,324 хил. бр.). Изчисленията са направени както следва:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Нетна печалба за периода (в хиляди лева)	8,451	13,881
Нетна печалба за периода, полагаща се на собствениците на компанията-майка (в хиляди лева)	<u>7,741</u>	<u>13,290</u>
Средно-претеглен брой обикновени акции (в хиляди)	102,438	95,324
Основен доход на акция (в лева)	<u><u>0.076</u></u>	<u><u>0.139</u></u>

Средно-претегленият брой акции през 2019 и през 2018 година е изчислен на база движението на броя акции в обръщение както следва:

<i>В хиляди акции</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Издадени обикновени акции в началото на периода	107,400	77,400
Обратно изкупени акции в началото на периода	(3,462)	(421)
Брой акции в обръщение в началото на периода	<u>103,938</u>	<u>76,979</u>
Обратно изкупени акции през периода	(3,186)	(3,201)
Продадени обратно изкупени акции през периода	-	160
Емисия нови акции в обръщение през периода	-	30,000
Издадени обикновени акции в края на периода	107,400	107,400
Обратно изкупени акции в края на периода	(6,648)	(3,462)
Брой акции в обръщение в края на периода	<u>100,752</u>	<u>103,938</u>
Средно - претеглен брой обикновени акции за периода	<u><u>102,438</u></u>	<u><u>95,324</u></u>

Не се изчислява доход на акция с намалена стойност, защото не са емитирани финансови инструменти, които могат да доведат до промени в капиталовата структура и съотношенията в капитала.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

26. Лихвоносни заеми и привлечени средства

Тази бележка представя договорните условия по банковите кредити на Групата. Допълнителна информация, свързана с експозицията на Групата към лихвен и валутен риск, е представена в Бележка 34.

Дългосрочни

<i>В хиляди лева</i>	Валута	Лихвен процент %	Падеж	2019	2018
Кредитна линия за оборотно финансиране с общ размер 7,000 хил. лв.	Лева	1 M EURIBOR +1.5%	2020	1,310	1,103
Обезпечен банков кредит с общ размер 37,300 хил. щ. долара: дългосрочна част	Щ. долар	1 M LIBOR + 1.5%	2022	17,443	25,681
Обезпечен банков кредит с общ размер 10,000 хил. евро: дългосрочна част	Евро	1.9%	2023	9,126	13,038
Обезпечен инвестиционен кредит с общ размер 640 хил. евро: дългосрочна част	Евро	1.6%	2026	640	-
				28,519	39,822

Краткосрочни

<i>В хиляди лева</i>	Валута	Лихвен процент %	Падеж	2019	2018
Обезпечен банков кредит с общ размер 37,300 хил. щ. долара: краткосрочна част	Щ. долар	1 M LIBOR + 1.5%	2022	8,073	7,820
Обезпечен банков кредит с общ размер 10,000 хил. евро: краткосрочна част	Евро	1.9%	2023	3,920	3,922
Обезпечен инвестиционен кредит с общ размер 814 хил. лв.: краткосрочна част	Лева	1 M EURIBOR +2.9% но минимум 2.9%	2019	-	20
Обезпечен инвестиционен кредит с общ размер 640 хил. евро: краткосрочна част	Евро	1.6%	2026	170	-
				12,163	11,762

Задълженията по лихвоносни заеми и привлечени средства включват задължения по главници и лихви както следва:

<i>В хиляди лева</i>	2019	2018
Задължения за главници	40,606	51,466
Задължения за лихви	76	118
	40,682	51,584

През март 2018 г. Индустиален холдинг България АД подписа договор за банков кредит с цел частично рефинансиране на облигационния заем в размер на 10,000 хил. евро, който е усвоен изцяло. Срокът на кредита е до април 2023 г. и се погасява на равни погасителни вноски, считано от май 2018 г. Договорен е фиксиран лихвен процент в размер на 1.9% годишно. Поръчители по договора са дъщерни дружества. Договорът е обезпечен с ипотеки върху недвижими имоти (земи и сгради) на дъщерно дружество.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД **ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

26. Лихвоносни заеми и привлечени средства (продължение)

Договорът за обезпечен банков кредит с общ размер 10,000 хил. евро налага спазването на определени финансови условия, както следва:

- Групата следва да поддържа съотношение на Собствен капитал спрямо Общо активи не по-малко от 60%;
- Групата следва да поддържа съотношение EBITDA към разходи за лихви не по-малко от 4 пъти;
- За годината, приключваща на 31 декември 2019 г., Индустриален холдинг България АД следва да поддържа ливъридж (съотношение на финансов дълг отнесен към EBITDA) не повече от 3.5 пъти. Финансовият дълг се изчислява като сума на дълга на дружеството единствено към банката-кредитор и на финансовите дългове на поръчителите, а EBITDA – сума от EBITDA на поръчителите;
- Индустриален холдинг България АД следва да поддържа съотношение DSCR (debt service coverage ratio), не по-малко от 1.25 пъти до окончателното погасяване на кредита. Условието е приложимо само за задълженията на дружеството по кредита, а EBITDA е на поръчителите.

Тези финансови условия се изчисляват на годишна база. В случаи на неспазване, банката-кредитор има право да обяви кредита за предсрочно изискуем и/или да пристъпи към принудително събиране на задълженията по договора. Към 31 декември 2019 г. на база на консолидирани данни и данни на дъщерните дружества-поръчители, Индустриален холдинг България АД е спазило финансовите съотношения съгласно поетите ангажименти. Също така, дружеството трябва да спазва определени нефинансови условия, чието спазване се проследява на годишна база, различна от календарната година.

През септември и октомври 2019 г. Групата предоговори условията по кредитна линия за оборотно финансиране, като срока на договора е удължен до септември 2020 г., а лихвения процент е намален на 1M EURIBOR + 1.5%.

През октомври 2019 г. непряко дъщерно дружество подписа договор за банков кредит с цел финансиране изграждането на фотоволтаична централа в размер до 640 хил. евро и срока на усвояване до април 2020 година.. Към 31 декември 2019 година от кредита са усвоени 414 хил. евро. Срокът на кредита е до октомври 2026 г. и се погасява на равни погасителни вноски, считано от февруари 2020 г. Договорен е фиксиран лихвен процент в размер на 1.6% годишно. Съдължник по договора е дъщерно дружество – дружество-майка на кредитополучателя. Договорът е обезпечен с особен залог върху машини и съоръжения.

Банковите кредити са обезпечени с вписани ипотeki на земи и сгради и учредени особени залози върху машини, съоръжения, оборудване и транспортни средства, включително кораби, собственост на дружества от групата, с обща балансова стойност към 31 декември 2019 г. в размер на 205,273 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 206,072 хил. лв.). Също така КРЗ Порт Бургас е заложено като цяло предприятие.

Към 31 декември 2019 г. размерът на задълженията по банкови кредити от свързани лица по МСС 24 е 25,516 хил. лв. (2018 г.: 33,501 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в частта сделки със свързани лица към Бележка 35.

Към 31 декември 2019 г. Групата има неизползвани лимити по сключени банкови заеми в размер на 5,423 хил. лв.

27. Деривативен финансов пасив

През 2018 г. Групата сключи Рамков договор за финансови сделки с банка – свързано лице, по който е сключена сделка за лихвен суап. Той е предназначен за защита от риска от промяна на бъдещи парични потоци (хеджиране на парични потоци), свързани с плащане на лихви по банков заем върху 80% от паричните потоци за целия срок на договора. По договора за суап, Групата плаща фиксиран лихвен процент от 2.88% и получава променлив лихвен процент (1M LIBOR), като разплащанията са на нетна база. Падежите по договора са едномесечни времеви периоди, като първият падеж започва на 01 юни 2018 г., а последния падеж по договора е на 01 декември 2022 г. Номиналната стойност на суапа е 18,036 хил. щатски долара и намалява всеки следващ период с фиксирана сума.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

27. Деривативен финансов пасив (продължение)

Лихвеният суап към 31 декември 2019 г. е оценен по справедлива стойност в размер на 412 хил. лв. (2018 г.: 215 хил. лв.) – 218 хил. лв. (2018 г.:84 хил. лв.) текущ пасив и 194 хил. лв. (2018 г.:131 хил. лв.) нетекущ пасив за Групата, водейки до отрицателен резерв от хеджиране 353 хил. лв. (2018 г.: 184 хил. лв.) нетно от отсрочен данък в размер на 39 хил. лв. (2018 г.:20 хил. лв.). Хеджирането на паричните потоци е оценено като високо ефективно и към 31 декември 2019 г. нереализираната загуба в размер на 188 хил. лв. (2018 г.:204 хил. лв.) и съпътстващия актив по отсрочен данък в размер на 19 хил. лв. (2018 г.:20 хил. лв.) са признати в друг всеобхватен доход. Подробна информация за справедливата стойност на лихвения суап е представена в Бележка 38.

28. Финансираня

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
На 1 януари	1,780	2,206
Признати в консолидираня отчет за доходите (Бележка 8)	(310)	(279)
Получени през годината	143	57
Върнати през годината	-	(85)
Прехвърлени към провизии (Бележка 29)	<u>(24)</u>	<u>(119)</u>
На 31 декември	<u>1,589</u>	<u>1,780</u>
Дългосрочни	1,473	1,632
Краткосрочни	116	148

Към 31 декември 2019 г. Групата отчита финансираня, най-съществените от които са следните:

- Финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013“ по проект за закупуване на ново оборудване. Общата стойност на одобреното финансиране е 1,059 хил. лв. Към 31 декември 2019 г. оставащото салдо е 745 хил. лв.
- Финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013“ по проект за доставка на ново оборудване. Общата стойност на полученото финансиране е 359 хил. лв. Към 31 декември 2019 г. оставащото салдо е 248 хил. лв.
- Финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика 2007-2013“ по проект за въвеждането на иновативен технологичен процес. Общата стойност на полученото финансиране е 529 хил. лв. Към 31 декември 2019 г. оставащото салдо е 400 хил. лв.

През 2019 година Групата е признала провизия в размер на 24 хил. лв. за сметка на полученото финансиране по оперативна програма „Конкурентноспособност“ за проект за внедряване на иновативни продукти, която представлява очаквани последващи финансови корекции до края на срока на договора.

През 2018 година Групата е възстановила 85 хил. лв. от полученото финансиране по оперативна програма „Конкурентноспособност“ за проект внедряване на иновативна система в резултата на финансова корекция по проекта от управляващия орган. Групата е направила анализ във връзка с изискванията на МСС 20, пар. 32, на възстановените финансираня, тъй като тяхното счетоводно третиране следва да бъде промяна на приблизителната счетоводна оценка. В резултат на анализа, не са необходими допълнителни корекции на отчетените суми. Допълнително, Групата е признала провизия в размер на 119 хил. лв. за сметка на полученото финансиране, която представлява очаквани последващи финансови корекции до края на срока на договора.

Към датата на одобрение на отчета няма неизпълнени условия, свързани с тези финансираня, които да имат ефект върху финансовите резултати на Групата.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

29. Провизии

В хиляди лева

	Гаранции	Провизии за обременяващи договори	Други	Общо
На 1 януари 2018 г.	80	-	-	80
Начислени провизии през годината (Бележка 14)	5	208	-	213
Прехвърлени от финансираня (Бележка 28)	-	-	119	119
Използвани провизии	(68)	-	-	(68)
На 31 декември 2018 г.	17	208	119	344
На 1 януари 2019 г.	17	208	119	344
Начислени провизии през годината (Бележка 14)	30	-	-	30
Отписани провизии през годината (Бележка 14)	-	(13)	-	(13)
Усвоени провизии през годината (Бележка 14)	-	(127)	-	(127)
Реинтегрирани провизии (Бележка 8)	(2)	-	-	(2)
Прехвърлени от финансираня (Бележка 28)	-	-	24	24
Използвани провизии	(12)	-	-	(12)
На 31 декември 2019 г.	33	68	143	244

Провизии за гаранции

Провизията за гаранциите в размер на 33 хил.лв. се отнася за поети ангажименти за гаранционна поддръжка по договори, изпълнени в предходни години от ИХБ Метал Кастингс АД. Изчисленията на провизията се базират на преценки, направени на основата на исторически данни за гаранции, свързани с подобни продукти. Гаранциите, отнасящи се за период по-дълъг от една година от датата на отчета, се представят като дългосрочни задължения.

Провизии по обременяващи договори

По договор за строителство на корпус на плавателен съд към 31 декември 2018 г. очакваните икономически ползи, произтичащи от договора, са по ниски от разходите, които не могат да се избегнат, за да се покрият задълженията по договора, а именно - очакваните нетни разходи в резултат на продължаване на договора. В резултат през 2018 г. Групата е признала провизия в размер на 208 хил. лв. Към 31 декември 2019 година строителството не е приключило, като Групата е преразгледала начислената провизия през предходния период и усвоената такава през 2019 г.

Други провизии

Другите провизии в размер на 143 хил. лв. представляват очаквани последващи финансови корекции от управляващия орган за получени финансираня по оперативна програма „Конкурентоспособност“.

30. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране

В хиляди лева

	2019	2018
Задължение за планове с дефинирани доходи при пенсиониране	784	779
	784	779

Компонентите на разходите за доходи на персонала при пенсиониране признати в консолидираня отчет за доходите и в консолидираня отчет за всеобхватния доход и задълженията, признати в консолидираня отчет за финансовото състояние към 31 декември 2019 г. се основават на актюерски доклади.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

30. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране (продължение)

В актюерските доклади са използвани следните параметри и предположения:

- Норма на дисконтиране: 0.4506% (2018 г.: 0.9050%)
- Очаквано увеличение на заплатите: от 0% до 1% (2018 г.: от 0% до 1%) (вариращо за различните дружества в Групата);
- Текучество: от 8.25 % до 42.07% годишно (2018 г.: от 7.98% до 41.74%) (вариращо за различните дружества в Групата);
- Дата на пенсиониране: съгласно разпоредбите за прослужено време и възраст.

Компонентите на разходите за доходи на персонала при пенсиониране, признати в консолидирания отчет за доходите и отчет за всеобхватния доход за годините, завършващи на 31 декември 2019 г. и 2018 г. са обобщени по-долу:

Разходи за доходи на персонала при пенсиониране

В хиляди лева

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Разходи за текущ стаж и лихви (Бележка 13)	(62)	(71)
Разходи за доходи на персонала при пенсиониране, признати в отчета за доходите	<u>(62)</u>	<u>(71)</u>
Нетни актюерски загуби, признати в отчета за всеобхватния доход	<u>(170)</u>	<u>(138)</u>

Промените в настоящата стойност на задължението за доходи на персонала при пенсиониране към 31 декември 2019 г. и 2018 г. са както следва:

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Настояща стойност на задълженията към 1 януари	779	849
Изплатени възнаграждения за годината	(227)	(279)
Разходи, признати в отчета за доходите (Бележка 13)	62	71
Разходи, признати в отчета за всеобхватния доход	170	138
Настояща стойност на задълженията към 31 декември	<u>784</u>	<u>779</u>

В таблицата по-долу е представена матуритетната структура на задължението за доходи на персонала при пенсиониране на база на очакваните недисконтирани плащания:

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
До 1 година	200	237
От 2 до 5 години	740	684
От 6 до 10 години	1,270	1,088
Над 10 години	5,616	5,341
Общо очаквани недисконтирани плащания	<u>7,826</u>	<u>7,350</u>

Към края на текущия отчетен период средната срочност на пенсионното задължение варира от 9.8 до 31.6 години (2018 г.: от 9.7 до 35.2 години).

Няма разумно очаквани промени в ключовите допускания, които биха оказали съществен ефект върху задължението за доходи на персонала при пенсиониране към края на отчетния период.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

31. Търговски и други задължения

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Търговски задължения	8,043	5,439
Задължения към свързани лица	13	40
Получени аванси и приходи за бъдещи периоди	428	310
Задължения към персонала	2,255	2,128
Дължими социални осигуровки	663	580
Задължения към бюджета	368	278
Други	940	785
	<u>12,710</u>	<u>9,560</u>
Дългосрочна част	181	33
Краткосрочна част	12,529	9,527

32. Пасиви по договори с клиенти

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Краткосрочни аванси	2,519	2,714
	<u>2,519</u>	<u>2,714</u>

33. Лизинг

33а. Групата като лизингополучател

Активи с право на ползване

<i>В хиляди лева</i>	<u>Сгради</u>	<u>Съоръжения</u>	<u>Транспортни средства</u>	<u>Общо</u>
ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ:				
Признаване при първоначалното прилагане на МСФО 16 на 1 януари 2019 г.	1,535	28	56	1,619
Преоценка на задължението по лизинг	691	-	3	694
Отписана амортизация поради преоценка	(231)	-	(21)	(252)
На 31 декември 2019 г.	<u>1,995</u>	<u>28</u>	<u>38</u>	<u>2,061</u>
АМОРТИЗАЦИЯ:				
Признаване при първоначалното прилагане на МСФО 16 на 1 януари 2019 г.	-	-	-	-
Разходи за амортизация за периода	310	6	31	347
Отписана амортизация поради преоценка	(231)	-	(21)	(252)
На 31 декември 2019 г.	<u>79</u>	<u>6</u>	<u>10</u>	<u>95</u>
Нетна балансова стойност:				
Към 1 януари 2019 г. (Бележка 2.3.)	<u>1,535</u>	<u>28</u>	<u>56</u>	<u>1,619</u>
Към 31 декември 2019 г.	<u>1,916</u>	<u>22</u>	<u>28</u>	<u>1,966</u>

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

33. Лизинг (продължение)

33а. Групата като лизингополучател (продължение)

Активи с право на ползване (продължение)

Транспортни средства, представляващи активи с право на ползване, с балансова стойност към 31 декември 2019 г. за 28 хил. лв. са възникнали по лизингов договор със свързано лице.

Обезценка на активи с право на ползване

На база на извършения преглед за обезценка на активи с право на ползване към 31 декември 2019 г., ръководството на Групата не е установило индикатори за това, че балансовата стойност на активите надвишава тяхната възстановима стойност.

Задължения по лизинг

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>
Признаване при първоначалното прилагане на МСФО 16 на 1 януари	1,619
Преоценка на задълженията по лизинг за съществуващи пасиви	694
Разходи за лихви за периода (Бележка 15)	31
Лизингови плащания за периода	<u>(361)</u>
Към 31 декември	<u>1,983</u>
Дългосрочна част	1,642
Краткосрочна част	341

Задължение по лизинг към 31 декември 2019 г. в размер на 28 хил. лв. представлява задължение към свързано лице (Бележка 35).

Средно-претегленият диференциален лихвен процент, използван от Групата на задълженията по лизинг за 2019 е 1.92%.

Други приходи/(разходи), включени в печалбата или загубата

Освен разходите за амортизации на активите с право на ползване и разходите за лихви по задълженията по лизинг, посочени по-горе, Групата е признала следните други разходи, свързани с лизинг:

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори	(17)
Разходи, свързани с лизингови договори на активи с ниска стойност	(1)

Общ изходящ паричен поток по договори за лизинг

Общият изходящ паричен поток на Групата по договори за лизинг за 2019 г. е 379 хил. лв.

Лизингови дейности на Групата

Групата наема сгради (офис имоти), съоръжения и транспортни средства. Договорите за наем обичайно се сключват за срок от 1.5 до 6 г. Групата е сключила договор за наем на транспортно средство със свързано лице със срок 1.5 г.

Лизинговите основни активи не могат да бъдат използвани като обезпечения по други договори.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

33. Лизинг (продължение)

34б. Групата като лизингодател

Групата сключва договори за наем за сгради, основно класифицирани като инвестиционни имоти.

Групата отдава под наем и открити площи, които са класифицирани като имоти, машини и съоръжения.

Групата сключва и краткосрочни договори за тайм-чартър на кораби, които са класифицирани като имоти, машини и съоръжения.

Всички лизингови договори на Групата са класифицирани като оперативен лизинг, тъй като с тях не се прехвърлят всички съществени рискове и изгоди от собствеността върху активите, отдадени под наем.

Приходът от наеми, признат от Групата през 2019 г., е 7,935 хил. лв. (2018 г.: 17,421 хил. лв.). Допълнителна информация е представена в Бележка 7.

Матуритетният анализ на бъдещите недисконтирани постъпленията по оперативен лизинг по години е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>
До една година	2,688
От една до пет години	1,502
Над пет години	-
	<u><u>4,190</u></u>

34. Финансови инструменти

Управление на финансовия риск

Преглед

Групата има експозиция към следните рискове възникващи от употребата на финансови инструменти:

- кредитен риск
- ликвиден риск
- пазарен риск
- оперативен риск

Тази бележка представя информация за експозицията на Групата към всеки един от горните рискове, целите на Групата, политики и процеси за измерване и управление на риска, и управлението на капитала на Групата.

Общи положения за управление на риска

Политиката на Групата за управление на риска е развита така, че да идентифицира и анализира рисковете, с които се сблъсква Групата, да установява лимити за поемане на рискове и контроли, да наблюдава рисковете и съответствието с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността на Групата. Групата, чрез своите стандарти и процедури за обучение и управление, цели да развие конструктивна контролна среда, в която всички служители разбират своята роля и задължения.

Одитният комитет на Индустиален холдинг България АД следи как ръководството осигурява съответствие с политиките за управление на риска и преглежда адекватността на рамката за управление на риска по отношение на рисковете, с които се сблъсква Групата. Одитният комитет на Индустиален холдинг България АД използва помощта на Вътрешния одит. Вътрешният одит се занимава както с планирани, така и с изненадващи прегледи на контролите и процедурите за управление на риска, резултатите от които се докладват на Одитния комитет.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

34. Финансови инструменти (продължение)

Структурата на финансовите активи и пасиви е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	<u>Бележка</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Финансови активи			
Финансови активи по амортизирана стойност			
Парични средства и парични еквиваленти	23	7,542	4,107
Търговски и други вземания	22	<u>6,549</u>	<u>7,452</u>
Общо финансови активи		<u>14,091</u>	<u>11,559</u>
Финансови пасиви			
Финансови пасиви по амортизирана стойност			
Лихвоносни заеми и привлечени средства	26	40,682	51,584
Задължения по лизинг	33	1,983	-
Получени заеми от свързани лица	35	10,617	10,024
Търговски и други задължения	31	8,996	6,264
Деривативен финансов пасив	27	<u>412</u>	<u>215</u>
Общо финансови пасиви		<u>62,690</u>	<u>68,087</u>

Кредитен риск

Кредитният риск за Групата се състои от риск от финансова загуба в ситуация, при която клиент или страна по финансов инструмент не успее да изпълни своите договорни задължения. Кредитният риск произтича основно от вземания от клиенти.

Експозиция към кредитен риск

Балансовата стойност на финансовите активи представлява максималната кредитна експозиция. Максималната експозиция към кредитен риск към отчетната дата е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Пари и парични еквиваленти	7,321	3,883
Търговски и други вземания	<u>6,549</u>	<u>7,452</u>
	<u>13,870</u>	<u>11,335</u>

Максималната кредитна експозиция към датата на отчета за търговски и други вземания по географски райони е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
В страната	1,267	1,941
В еврозоната	3,512	2,835
Извън еврозоната	<u>1,770</u>	<u>2,676</u>
	<u>6,549</u>	<u>7,452</u>

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

34. Финансови инструменти (продължение)

Кредитен риск (продължение)

Търговски и други вземания

Експозицията към кредитен риск на Групата е резултат на индивидуалните характеристики на отделните клиенти, които са различни за отделните сектори. Тази експозиция също така може да зависи от риск от неплащане, присъщ за всяка от индустриите или за пазарите, на които дружествата от Групата оперират. Тъй като този риск е различен за отделните сектори, управлението му се осъществява по отрасли в съответствие с тежестта им в инвестиционния портфейл на Индустриален холдинг България АД. По този начин рискът за Групата се диверсифицира. Кредитната политика на дружествата от Групата предвижда всеки нов клиент да се проучва за кредитоспособност преди да се предложат стандартните условия на доставка и плащания.

Групата признава провизия за очаквани кредитни загуби (ОКЗ) за търговски и други вземания на база на опростен модел за изчисление, който не проследява промените в кредитния риск, а вместо това признава провизия за ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Групата използва матрица за провизиране, която се базира на данните в исторически план за дните на просрочие за групи от различни сегменти клиенти (по видове услуги и продукти), които имат сходни модели на загуба и същата се коригира с прогнозна информация. През 2019 г. Групата е признала провизия за ОКЗ от обезценка на търговски и други вземания в размер на 829 хил. лв. (2018 г.: 922 хил. лв.)

Гаранции

Политиката на Групата е да дава финансови гаранции единствено на дъщерни дружества само след предварително одобрение от Управителния и Надзорния съвети.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът, че Групата ще има трудности при изпълнение на задълженията, свързани с финансовите пасиви, които се уреждат в пари или чрез друг финансов актив. Подходът на Групата за управление на ликвидността е да се осигури, доколкото е възможно, че винаги ще има достатъчно ликвидност, за да изпълни задълженията си, както при нормални, така и при стресови условия, както и без да се понесе неприемливи загуби или да се навреди на репутацията на Групата.

Дружествата правят финансово планиране, с което да посрещнат изплащането на разходи и текущите си задължения за период от 30 дни, включително обслужването на финансовите задължения; това планиране изключва потенциалния ефект на извънредни обстоятелства, които не могат да се предвидят при нормални условия.

По-долу са договорните падежи на финансови пасиви, включително очаквани плащания на лихви, изключващи ефекта от договорности за нетиране:

31 декември 2019 г.

В хил.лева

	Отчетна стойност	Договорени парични потоци	6 месеца или по-малко	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Над 5 години
Недеривативни задължения							
Лихвоносни заеми и привлечени средства	40,682	(42,429)	(6,203)	(6,858)	(14,747)	(14,621)	-
Задължения по лизинг	1,983	(2,084)	(185)	(185)	(347)	(1,028)	(339)
Получени заеми от свързани лица	10,617	(11,125)	(145)	(236)	(10,744)	-	-
Търговски и други задължения	8,996	(8,996)	(8,996)	-	-	-	-
	62,278	(64,634)	(15,529)	(7,279)	(25,838)	(15,649)	(339)
Деривативни задължения							
Деривативен финансов пасив	412	(419)	(115)	(105)	(148)	(51)	-
	412	(419)	(115)	(105)	(148)	(51)	-

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

34. Финансови инструменти (продължение)

Ликвиден риск (продължение)

31 декември 2018 г.

В хил.лева

	Отчетна стойност	Договорени парични потоци	6 месеца или по-малко	6-12 месеца	1-2 години	2-5 години	Над 5 години
Недеривативни задължения							
Лихвоносни заеми и привлечени средства	51,584	(55,073)	(6,709)	(6,873)	(14,544)	(26,947)	-
Получени заеми от свързани лица	10,024	(10,357)	(207)	(1,062)	(9,088)	-	-
Търговски и други задължения	6,264	(6,264)	(6,264)	-	-	-	-
	67,872	(71,694)	(13,180)	(7,935)	(23,632)	(26,947)	-
Деривативни задължения							
Лихвен суап	215	(222)	(48)	(36)	(72)	(66)	-
	215	(222)	(48)	(36)	(72)	(66)	-

Не се очаква паричните потоци, включени в таблицата, да възникнат значително по-рано или на значително различни суми.

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните цени, като курс на чуждестранна валута, лихвени проценти или цени на капиталови инструменти, доходът на Групата или стойността на неговите инвестиции да бъдат засегнати. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвръщаемостта.

Валутен риск

Групата е изложена на валутен риск при покупки и/или продажби и/или поемане на заеми във валута, различна от функционалната валута на дъщерните дружества. Функционалната валута на всички дъщерни дружества е BGN с изключение на корабните компании, чиято функционална валута е USD и на Международен Индустриален холдинг България, чиято функционална валута е CHF.

Лихвата по заемите се деноминира във валутата на заема. Обикновено заемите се деноминират във валута, която съвпада с валутата на паричните потоци от свързаните с тях дейности на другата страна по договора за заем, най-често в левове и евро, но също и в долари. Това позволява създаването на икономически хедж без деривативи и в резултат не се прилага отчитане на хеджирането в тези случаи.

Ръководството на Групата е свело до минимум плащанията във валута, различна от лева, евро и щатски долари с оглед на това да минимизира експозицията на групата към валутен риск. Някои от дружествата в Групата са изложени на лимитиран валутен риск основно при покупки и/или продажби и/или получаване на заеми, деноминирани във валути, различни от функционалната им валута.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

34. Финансови инструменти (продължение)

Валутен риск (продължение)

Експозиция на Групата към валутен риск е както следва:

<i>В хиляди лева</i>	Лева	Евро	USD	Лева	Евро	USD
	31 декември 2019			31 декември 2018		
Парични средства и парични еквиваленти	3,602	2,827	1,113	2,330	1,107	670
Търговски и други вземания	1,975	1,717	2,857	2,641	2,813	1,998
Лихвоносни заеми и привлечени средства	(1,310)	(13,856)	(25,516)	(1,123)	(16,960)	(33,501)
Задължения по лизинг	(23)	(1,960)	-	-	-	-
Получени заеми от свързани лица	(1,873)	(4,434)	(4,310)	(1,864)	(4,434)	(3,726)
Търговски и други задължения	(4,618)	(1,167)	(3,211)	(4,347)	(349)	(1,568)
Деривативен финансов пасив	-	-	(412)	-	-	(215)
	(2,247)	(16,873)	(29,479)	(2,363)	(17,823)	(36,342)

Финансовите инструменти, които са деноминирани в евро, не са изложени на валутен риск поради фиксирания курс на българския лев към еврото с изключение на дружествата, чиято функционална валута е щатския долар. Следните значими валутни курсове са приложими през периода:

	Среден приложим курс за периода		Курс на отчетната дата	
	2019	2018	2019	2018
Щатски долари	1,74700	1.65763	1,74099	1.70815
Евро	1.95583	1.95583	1.95583	1.95583

Анализ на чувствителността

Повишение с 10% на следните валути спрямо функционалната валута към 31 декември ще доведе до увеличение/(намаление) на собствения капитал и печалбата или загубата със суми, така както са показани по-долу. Този анализ се основава на това, че всички други променливи, и по-специално лихвените проценти, остават непроменени. Същият анализ е извършен за 2018 г.

Към 31 декември 2019 г.

В хиляди лева

	В капитала	В отчета за доходите
Български лев	-	(28)
Евро	-	(55)
Щатски долари	-	37
	-	(46)

Към 31 декември 2018 г.

В хиляди лева

	В капитала	В отчета за доходите
Български лев	-	(38)
Евро	-	(5)
Щатски долари	-	31
	-	(12)

Десет процентно отслабване на функционалната валута спрямо валутите по-горе към 31 декември би имало същият като суми, но обратен като посока ефект при допускането, че всички други променливи са постоянни.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

34. Финансови инструменти (продължение)

Лихвен риск

Дружествата от Групата са изложени на лихвен риск, тъй като заемите се договарят с плаващи лихвени проценти, съответстващи на текущите пазарни цени. Управлението на лихвения риск е насочено към увеличаване на заемите с фиксирана лихва.

Групата управлява своя лихвен риск, като сключва заеми с фиксирана лихва.

В следващата таблица се включва отчетната стойност на финансовите инструменти според видовете лихвен процент.

<i>В хиляди лева</i>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Инструменти с фиксирана доходност		
Финансови активи	7,321	3,883
Финансови пасиви	<u>(47,353)</u>	<u>(54,326)</u>
	<u>(40,032)</u>	<u>(50,443)</u>
Инструменти с плаваща доходност		
Финансови активи	-	-
Финансови пасиви	<u>(5,836)</u>	<u>(7,135)</u>
	<u>(5,836)</u>	<u>(7,135)</u>

Анализ на чувствителността на финансовите инструменти с фиксирана лихва

Групата не отчита финансови активи и пасиви с фиксирана лихва по справедлива стойност чрез печалби и загуби. Поради това промяна на лихвените проценти към датата на отчета не би засегнала отчета за доходите и капитала.

Анализ на чувствителността на финансовите инструменти с плаваща лихва

Увеличението на лихвените нива с 1 процент към 31 декември би увеличило/(намалило) капитала и печалбите и загубите със сумите, показани по-долу. Анализът допуска, че всички други променливи, особено валутните курсове, са постоянни. Анализът е направен на същата база за 2018 г.

Към 31 декември 2019 г.

В хиляди лева

	В капитала	В отчета за доходите
Финансови активи	-	-
Финансови пасиви	-	(58)

Към 31 декември 2018 г.

В хиляди лева

	В капитала	В отчета за доходите
Финансови активи	-	-
Финансови пасиви	-	(71)

Оперативен риск

Оперативен риск е рискът от преки или косвени загуби, произтичащи от широк кръг от причини, свързани с процесите, персонала, технологиите и инфраструктурата на Групата, както и от външни фактори, различни от кредитни, пазарни и ликвидни рискове, като например тези, произтичащи от правни и регулаторни изисквания и общоприети стандарти на корпоративно поведение. Оперативни рискове възникват от всички операции на Групата.

Целта на Групата е да се управлява оперативния риск, така че да се балансира между избягването на финансови загуби и увреждане на репутацията на Групата, и цялостната ефективност на разходите, и да се избягват процедурите за контрол, които ограничават инициативата и творчеството.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

34. Финансови инструменти (продължение)

Оперативен риск (продължение)

Основната отговорност за разработване и прилагане на контроли за оперативния риск се възлага на висшето ръководство в рамките на всяка стопанска единица. Тази отговорност се подпомага от развитието на общи стандарти за Групата за управление на оперативния риск в следните области:

- изисквания за подходящо разпределение на задълженията, включително и независимо оторизиране на сделки;
- изисквания за равняване и мониторинг на сделките;
- съответствие с регулаторните и други правни изисквания;
- документация за контрол и процедури;
- изисквания за периодична оценка на оперативните рискове и адекватността на контролите и процедурите за справяне с идентифицираните рискове;
- изисквания за докладване на оперативни загуби и предложените коригиращи действия;
- обучение и професионално развитие;
- етични и бизнес стандарти;
- намаляване на риска, включително застраховка, когато това е ефективно.

Съответствието със стандартите на Групата е подкрепено от програма за периодични прегледи, предприети от Вътрешния одит. Резултатите от прегледите на Вътрешния одит се обсъждат с управлението на бизнес звеното, към което се отнасят, с резюмета, представени на Одитния комитет и висшето ръководство на Групата.

Управление на капитала

Политиката на Управителния съвет (УС) е да се поддържа силна капиталова база така, че да се поддържа доверието на инвеститорите, кредиторите и на пазара като цяло, и да могат да се осигурят условия за развитие на бизнеса в бъдеще. Капиталът се състои от акционерен капитал, резерви и неразпределена печалба. УС се стреми да поддържа баланс между по-висока възвращаемост, която би била възможна при по-високи нива на заеми и предимствата и сигурността, постигнати чрез стабилна позиция на капитала.

През 2019 г. и 2018 г. не е имало промени в подхода за управлението на капитала на Групата.

Промени в пасиви произтичащи от финансова дейност

Следващата таблица обобщава промените в пасивите, произтичащи от финансова дейност, в това число както промени, свързани с парични потоци, така и непарични промени, като съдържа равнение между началните и крайните салда в отчета за финансовото състояние на пасивите, произтичащи от финансова дейност.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

34. Финансови инструменти (продължение)

Промени в пасиви произтичащи от финансова дейност (продължение)

Промени в пасивите, произтичащи от финансова дейност за 2019г.

	<i>В хиляди лева</i>						
	1.01	Входящи парични потоци	Изходящи парични потоци	Начисления по метода на ефективен лихвен процент	Начислени дивиденди	Други	31.12.
Лихвоносни заеми и привлечени средства	51,584	1,450	(14,461)	1,424	-	685	40,682
Задължения по лизинг	1,619	-	(361)	31	-	694	1,983
Получени заеми свързани лица	10,024	845	(568)	249	-	67	10,617
Деривативен финансов пасив	215	-	(135)	144	-	188	412
Дивиденди	135	-	(570)	-	706	(17)	254
Общо пасиви от финансова дейност	63,577	2,295	(16,095)	1,848	706	1,617	53,948

Промени в пасивите, произтичащи от финансова дейност за 2018 г.

	<i>В хиляди лева</i>						
	1.01	Входящи парични потоци	Изходящи парични потоци	Начисления по метода на ефективен лихвен процент	Начислени дивиденди	Други	31.12.
Облигационен заем	50,563	-	(21,246)	683	-	(30,000)	-
Лихвоносни заеми и привлечени средства	46,126	19,618	(17,655)	1,745	-	1,750	51,584
Получени заеми свързани лица	21,991	7,102	(19,844)	305	-	470	10,024
Деривативен финансов пасив	-	-	(110)	121	-	204	215
Дивиденди	46	-	(219)	-	311	(3)	135
Общо пасиви от финансова дейност	118,726	26,720	(59,074)	2,854	311	(27,579)	61,958

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

35. Оповестяване на свързани лица

Консолидираният финансов отчет на Групата включва следните дружества:

	Държава на регистрация	Процент собственост	
		31 декември 2019	31 декември 2018
		%	%
Индустриален холдинг България АД	България	Компания - майка	Компания - майка
Приват инженеринг ЕАД	България	100.00	100.00
ЗММ България холдинг АД	България	100.00	100.00
ЗММ Сливен АД	България	95.98	95.98
ЗММ Нова Загора АД	България	93.57	93.57
ИХБ Метал Кастингс АД	България	100.00	100.00
ИХБ Електрик АД (в ликвидация) – Бележка 39	България	97.87	97.87
КРЗ Порт-Бургас АД	България	99.65	99.65
КЛВК АД	България	100.00	100.00
Международен Индустриален холдинг България АГ	Швейцария	100.00	100.00
Меритайм Холдинг АД	България	61.00	61.00
Български корабен регистър ЕАД	България	61.00	61.00
Булярд корабостроителна индустрия АД	България	100.00	100.00
ИХБ Шипинг КО ЕАД	България	100.00	100.00
Емона ЛТД	Маршалски острови	100.00	100.00
Карвуна ЛТД	Маршалски острови	100.00	100.00
Одрия ЛТД	Маршалски острови	100.00	100.00
Тириста ЛТД	Маршалски острови	100.00	100.00
Сердика ЛТД	Маршалски острови	100.00	100.00
Булпорт логистика АД	България	100.00	100.00
Одесос ПБМ ЕАД	България	100.00	100.00
ИХБ Шипдизайн АД	България	70.00	70.00

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

35. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Групата счита, че е свързано лице в съответствие с определенията на МСС 24 с:

I. Лица, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24

- Буллс АД, компания която към 31 декември 2019 г. пряко и непряко чрез дъщерно дружество притежава 41.62% в Индустириален Холдинг България АД, които, с оглед разпръснатата акционерна структура на Индустириален Холдинг България АД като бивш приватизационен фонд с над 50,000 акционери и кворумите на Общо събрание на акционерите (ОСА) през последните две години, са позволявали упражняването на мажоритарен вот и де-факто контрол в ОСА на Индустириален Холдинг България АД
- Димитър Желев, контролиращ Буллс АД и съпруг на Главния изпълнителен директор на Индустириален Холдинг България АД Данета Желева

Преценката за упражняване на контрол по-горе се разглежда регулярно.

II. Ключов управленски персонал

III. Предприятия под общ контрол на лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24 (по т. I)

IV. Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24 (по т. I) имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал.

Търговски и други вземания от свързани лица

В хиляди лева

	Бележка	2019	2018
Предприятия под общ контрол на лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24		-	2
Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24 имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал		7	7
	22	<u>7</u>	<u>9</u>

Парични средства в банки-свързани лица

В хиляди лева

	Бележка	2019	2018
Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24 имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал		4,351	2,886
	23	<u>4,351</u>	<u>2,886</u>

Лихвоносни заеми и привлечени средства, получени от банки-свързани лица

В хиляди лева

	Бележка	2019	2018
Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24 имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал		25,516	33,501
	26	<u>25,516</u>	<u>33,501</u>

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

35. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Получени заеми от свързани лица (вкл. лихви)

В хиляди лева

Лица, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24

Дългосрочна част
 Краткосрочна част

Главница
 Лихва

Бележка	2019	2018
	10,617	10,024
	10,617	10,024
	7,306	8,748
	3,311	1,276
	10,600	9,995
	17	29

Търговски и други задължения към свързани лица

В хиляди лева

Предприятия под общ контрол на лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24

Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24 имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал

Бележка	2019	2018
	3	5
	10	35
31	13	40

Деривативен финансов пасив към банки-свързани лица

В хиляди лева

Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24 имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал

Бележка	2019	2018
	412	215
27	412	215

През 2019 г. по договор за лихвен суап с банка-свързани лице начислените разходи за лихви са в размер на 144 хил. лв. (2018 г.: 121 хил.), а платените лихви - 135 хил. лв. (2018 г.: 110 хил. лв.).

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

35. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Сделки по продажби

В хиляди лева

	Вид на сделката	2019	2018
Лица, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24	Приходи от наеми	<u>1</u>	<u>1</u>
		<u>1</u>	<u>1</u>
Предприятия под общ контрол на лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24	Продажба на активи, държани за продажба	-	16,944
	Продажба на материали	-	2
	Продажба на услуги	1	33
	Приходи от наеми	10	5
	Други продажби	<u>123</u>	<u>-</u>
		<u>134</u>	<u>16,984</u>
Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24 имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	Продажба на услуги	76	64
	Приходи от наеми	76	14
	Други продажби	<u>6</u>	<u>51</u>
		<u>158</u>	<u>129</u>
		<u>293</u>	<u>17,114</u>

През февруари 2018 година Общото събрание на акционерите на ИХБ Електрик АД (в ликвидация) даде одобрение за продажбата на активи на дружеството (поземлени имоти, заедно с построените в тях сгради в едно със съоръженията, трайно прикрепени към тях и на договори за извършване на строителни работи по тях) след проведена процедура на търг с явно наддаване. През март 2018 година сделката по продажба бе финализирана с дружество под общ контрол с Групата на обща цена от 16,944 хил. лв. Балансовата стойност на продадените активи е 14,628 хил. лв. (включваща и 374 хил. лв. направени подобрения през 2018 г.). Резултатът от сделката е печалба в размер на 2,316 хил. лв., отчетена в отчета за доходите.

Сделки по покупки

В хиляди лева

	Вид на сделката	2019	2018
Предприятия под общ контрол на лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24	Покупка на материали	24	12
	Покупка на външни услуги	-	2
		<u>24</u>	<u>14</u>
Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24 имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	Покупка на външни услуги	928	768
	Други финансови разходи	156	137
		<u>1,084</u>	<u>905</u>
		<u>1,108</u>	<u>919</u>

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

35. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Задължения по лизингови договори със свързани лица

В хиляди лева	<u>2019</u>
Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24 имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	28
Общо	<u><u>28</u></u>

Дължимото годишно възнаграждение по договорите за лизинг с предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал за 2019 г. е 32. хил. лв., а изходящия паричен поток е 32 хил. лв.

Движения по лихвоносни заеми и привлечени средства, получени от банки-свързани лица

В хиляди лева

	<u>Получени/ (предоставени) суми</u>	<u>(Изплатени) /върнати суми</u>	<u>(Разходи по)/ приходи от лихви</u>	<u>Изплатени лихви</u>	
Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24 имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	2019	-	(8,630)	(1,125)	(1,165)
Предприятия, върху които лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24 имат значително влияние или са членове на техен ключов управленски персонал	2018	-	(10,480)	(1,416)	(1,350)
	<u>2019</u>	<u>-</u>	<u>(8,630)</u>	<u>(1,125)</u>	<u>(1,165)</u>
	<u>2018</u>	<u>-</u>	<u>(10,480)</u>	<u>(1,416)</u>	<u>(1,350)</u>

Движения по получени заеми от свързани лица

В хиляди лева

	<u>Получени/ (предоставени) суми</u>	<u>(Изплатени) /върнати суми</u>	<u>(Разходи по)/ приходи от лихви</u>	<u>Изплатени лихви</u>	
Лица, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24	2019	845	(351)	(249)	(217)
Лица, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24	2018	7,102	(19,475)	(305)	(369)
	<u>2019</u>	<u>845</u>	<u>(351)</u>	<u>(249)</u>	<u>(217)</u>
	<u>2018</u>	<u>7,102</u>	<u>(19,475)</u>	<u>(305)</u>	<u>(369)</u>

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

35. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Движения по облигационен заем, получен от свързани лица

В хиляди лева

		Конвертирани суми в акции	(Изплатени) /върнати суми	(Разходи по)/ приходи от лихви	Изплатени лихви
Лица, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24	2019	-	-	-	-
Лица, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24	2018	(24,570)	(6,940)	(430)	(785)
Ключов управленски персонал	2019	-	-	-	-
Ключов управленски персонал	2018	-	(30)	-	-
Предприятия под общ контрол на лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24	2019	-	-	-	-
Предприятия под общ контрол на лицата, упражняващи контрол по смисъла на МСС 24	2018	(4,225)	-	(58)	(106)
	2019	-	-	-	-
	2018	(28,795)	(6,970)	(488)	(891)

Условия на сделките със свързани лица

Продажбите и покупките от свързани лица се извършват по договорени цени. Неиздължените салда в края на годината са необезпечени (с изключение на банковите заеми и деривативните пасиви), безлихвени (с изключение на заемите) и уреждането им се извършва с парични средства. За вземанията от или задълженията към свързани лица не са предоставени или получени гаранции, с изключение на оповестените по-долу. Групата не е извършила обезценка на вземания от свързани лица към 31 декември 2019 г. (2018 г.: нула). Преглед за очаквани кредитни загуби от обезценка се извършва всяка финансова година на база на анализ на финансовото състояние на свързаното лице и пазара, на който то оперира.

Възнаграждения на ключов управленски персонал

В хиляди лева

	2019	2018
Разходи за заплати и социално осигуряване на ключов управленски персонал на компанията-майка	685	653
	685	653

36. Ангажименти и условни задължения

Капиталови ангажименти

Към 31 декември 2019 г. и 2018 г. Групата не отчита капиталови ангажименти.

Правни искиове

Срещу Групата няма заведени значителни правни искиове.

ИНДУСТРИАЛЕН ХОЛДИНГ БЪЛГАРИЯ АД
ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

За годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

36. Ангажименти и условни задължения (продължение)

Гаранции

По договор, сключен с търговска банка, за предоставяне на кредитен лимит за издаване на банкови гаранции, акредитиви и обратно финансиране на Холдинга и/или дружества от неговата група с размер на лимита 10,000 хил. лв., към 31 декември 2019 г.:

- са издадени банкови гаранции на дружества от Групата – КРЗ Порт -Бургас АД, Булярд корабостроителна индустрия АД, Одесос ПБМ ЕАД, ЗММ Сливен АД, ЗММ Нова Загора АД и ИХБ Метал Кастингс АД за 708 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 294 хил. лв.);
- е издадено поръчителство за задължение на КРЗ Порт -Бургас АД в размер на 3,000 хил. лв. (31 декември 2018 г.: нула);
- и е открита револвираща кредитна линия с цел обратно финансиране за 7,000 хил. лв. (31 декември 2018 г.: 7,000 хил. лв.). Към 31 декември 2019 г. усвоената сума от дъщерното дружество ЗММ Сливен АД по тази револвираща кредитна линия с цел обратно финансиране е 195 хил. лв., Одесос ПБМ АД - 300 хил. лв., КРЗ Порт Бургас АД - 115 хил. лв. и от ЗММ Нова Загора АД - 700 хил. лв.

Към 31 декември 2019 г. неизползваният лимит по този договор за предоставяне на кредитен лимит е в размер на 4,982 хил. лв.

Договорът с банката е обезпечен с особен залог върху търговското предприятие КРЗ Порт Бургас АД като съвкупност от права, задължения и фактически отношения с вписване на основните активи в съответните регистри.

Обезпечения

През 2019 г. във връзка със сключен договор за обезпечен банков кредит с общ размер 640 хил. евро, получен с цел финансиране изграждането на фотоволтаична централа, дружеството-кредитополучател по кредита подписва договор за финансово обезпечение, чрез залог върху вземания с право на ползване върху всички негови сметки в банката кредитор, в размер не по-малък от размера на задължението по кредита и не по-голям от 640 хил. евро.

През 2018 г. във връзка със сключен договор за обезпечен банков кредит с общ размер 10,000 хил. евро, получен с цел частично рефинансиране на облигационен заем, Индустриален холдинг България АД и дружествата-поръчители по кредита подписват договори за финансови обезпечения, чрез залог върху вземания с право на ползване върху всички техни сметки в банката кредитор, в размер не по-малък от размера на задължението по кредита и не по-голям от 10,000 хил. евро.

Други

Ръководството на Групата не счита, че съществуват съществени рискове в резултат на динамичната фискална и регулаторна среда в България, които биха наложили съществени корекции в консолидирания финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2019 г.